

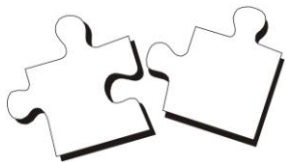
The background of the cover is composed of several interlocking puzzle pieces in various shades of green, ranging from a light, mint green to a darker forest green. The pieces are scattered across the white background, with some overlapping. The overall effect is a textured, geometric pattern.

Ti, kteří se vrátili

Tim Lale a Pat Habada

OBSAH

Předmluva	5
Úvod	6
Elizabeth	8
Bud	13
Lee Ann	16
Jeff	21
Cherie	25
Tim	30
Cindy	40
Mike	45
John	50
Ray	56
Závěr	62

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

PŘEDMLUVA

Osobně jsem církev nikdy úplně neopustil. S touto myšlenkou jsem si ale zahrával, dokonce jsem se sboru řadu týdnů stranil. Důvodem, proč jsem se jednou chtěl s adventismem nadobro rozloučit, bylo, že jsem byl v důsledku několika nešťastných okolností nespravedlivě propuštěn z církevního zaměstnání. Nakonec jsem to však neudělal a z církve jsem neodešel.

Proč bych měl tedy psát předmluvu ke knize o lidech, kteří církev opustili, posléze našli cestu zpět a vrátili se? Stejně jako autoři této knihy i já jsem vedl spousty rozhovorů s bývalými nebo neaktivními adventisty — nejčastěji s třicátníky a čtyřicátníky.

Patřím k silné poválečné generaci narozené mezi rokem 1946 a 1964. Velká část této generace po většinu sobot v církvi chybí. Nejednou jsem byl při naslouchání příběhům lidí, kteří se cítili být vyřazení ze sborového společenství lidmi na vedoucích pozicích, hluboce zarmoucen.

Povšiml jsem si několika tendencí, které se ve vyprávěních často objevují.

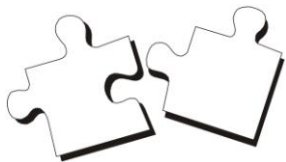
Lidé navštěvují takové společenství, ve kterém vnímají přízeň, přičemž nezáleží na tom, zda ve společenství vyrostli či nikoli. Když však pocítí pouhý závan odsuzování, v tichosti a bez jakýchkoli protestů odcházejí. Zeptáte-li se jich, proč odešli, odpoví vám, že lidé z církve mají tendenci ctít nejprve pravidla a až pak vztahy. Každý sbor má mezi bývalými členy svou „pověst“. Ne- nechte se mýlit — bývalí členové bývají mezi sebou v kontaktu a to, zda je váš sbor bezpečným místem k návratu do společenství a k uctívání Boha, se rychle roznese.

Zásadní podmínkou k tomu, aby byl bývalý člen vůbec ochoten uvažovat o návratu do církve, je bezúhonnost a mravní integrita těch, kteří zastávají ve společenství vedoucí pozice. Upřímní, čestní vedoucí, kteří mají smysl pro neformální jednání i dobrou zábavu, si získávají u neaktivních členů důvěru. Pokud v prvních několika minutách setkání nezačne takový člověk vnímat u vedoucího (kazatele či jiného klíčového člověka) právě zmíněné vlastnosti, bývalý či neaktivní člen se ztrácí z dosahu i na několik dalších let.

Chci vás povzbudit k tomu, abyste se dlouze a velmi pečlivě zamysleli nad vaším sborovým společenstvím. Je to prostředí, kde by se lidé, které jste už velmi dlouho neviděli, cítili při setkání s vámi dobře? Jsí důvěryhodný a přívětivý člověk, který je schopen naslouchat a věnovat se bývalým či neaktivním adventistům? Je váš sbor bezpečným místem, ve kterém by se bývalí adventisté (či lidé jiných vyznání) cítili dobře?

Pokud vás tyto otázky znepokojují, čtěte tuto knihu pozorně a hledejte odpovědi na to, jak být tím, kdo získává druhé pro společenství. Pokud hledáte další podněty, oddělení pro kreativní službu vám poskytne materiály, které vám a vašemu společenství mohou v této oblasti pomoci. Můžete o ně požádat na webové adrese www.creativeministry.org.

Paul Richardson, ředitel oddělení kreativní služby

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

ÚVOD

Tim Lale

V době, kdy jsem nenavštěvoval sbor Církve adventistů sedmého dne, jsem narazil na film *The Big Chill* (Velké rozčarování). Myslím, že jsem ho během asi dvou let viděl snad patnáctkrát. Je to film o lidech patřících k silné poválečné generaci. Je o skupině bývalých spolužáků, kteří se po mnoha letech sejdou na pohřbu jednoho z nich. Jeden z bývalých kamarádů totiž spáchal sebevraždu. Skupina pak stráví v domě jednoho ze spolužáků celý víkend.

Atmosféru filmu jsem doslova hltal. Byl jsem z toho trochu nesvůj, protože se za součást této generace nepovažuji, přestože jsem se narodil v posledním roce populační exploze (1964). Z církve jsem odešel v době svého studia. Nemohl jsem se obejít bez určitého ukotvení, potřeboval jsem pevný bod. Toužil jsem být součástí malé komunity lidí, která by mi poskytla nejprve pocit jistoty a naplnění a pak i nějaké odpovědi na filozofické otázky o smyslu života. Toužil jsem po odpovědích, které by byly v jazyce mé generace.

Na univerzitě jsem měl kolem sebe malou skupinu skvělých přátel, avšak ani jeden z nich nebyl o nic pevněji zakotvený než já. A právě kruh bývalých spolužáků z filmu *The Big Chill* se nejvíce přiblížil mým představám. To je to, co většina lidí hledá ve sborovém společenství. Nezáleží na věku, na míře problémů či dogmatice, člověk touží nalézt skupinu lidí, která jej ukotví — dá mu pocit bezpečí a pomáhá mu žít. Pokud jste byli v církvi a opustili jste ji, pravděpodobně jste se potom pokoušeli najít si za sbor nějakou náhradu.

Další krok

V této knize naleznete odpovědi na alespoň některé otázky položené v knize *Ti, kteří odešli*. Najdete v ní deset rozhovorů s adventisty sedmého dne, kteří vysvětlují, proč se vzdělili z jim dobře známého sborového společenství a proč se postupem času navrátili. Každý z nich má své osobní důvody a provázejí jej jiné okolnosti. Z nějakých důvodů se však všichni vrátili.

Na pohovce

K vytvoření jednoho z následujících rozhovorů jsem využil metodu z filmu *The Big Chill*. V něm se v jedné pasáži William Hurt posadí v obývacím pokoji na pohovku, naproti si připraví kameru a namíří ji na sebe. Pak položí filozofickou otázku, která mu leží na srdci, a sám si ji zodpoví.

Podobným způsobem jsem v jedné z následujících kapitol dělal rozhovor sám se sebou. S diktafonem před sebou jsem pokládal otázky napsané ve svém seznamu a pak jsem na každou z nich odpovídal tak, jak bych odpovídal někomu cizímu. Rozhovor jsem pak doslovně přepsal, abych zachoval strukturu dialogu. V šesté kapitole se můžete přesvědčit o tom, zda se mně to podařilo.

Moje spoluautorka Pat říká...

Na Tima a mě lze pohlížet jako na zvláštní pár lidí, který vydává knihu — jsme totiž dosti rozdílní. Tak zaprvé, Tim je muž a já jsem žena. On je vysoký, štíhlý, světlavý a mladý. Já naopak malého vzrůstu, postarší, zešedivělá. Jak by řekl můj synovec — vypadám jako letitá stokorunová bankovka — stará, zelená a svráštělá. Dobrá, možná tedy ne tak zelená, ale jsem babička se zasloužilými šedinami. Říkám si, že to byla spousta úsměvů, které způsobily všechny ty vrásky. Během dvaceti let, jež jsem strávila v učebnách na adventistické škole, jsem úsměvy ke svým studentům nikdy nešetřila.

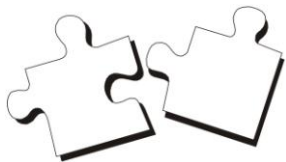
Tim opustil církev, když studoval na vysoké škole. Jak to bylo se mnou? Opustit církev mě nikdy nenapadlo. Za mě se z církve prostě neodcházelo. Člověk se vdal nebo oženil za „dobrého“ adventistu či adventistku, usadil se a vychovával děti — v mém případě tři. Dalo by se říct, že jsem skalní adventistka s velmi

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

konzervativním životním stylem. Tím neříkám, že jsem neměla výhrady vůči církvi. S většinou věcí, které mi vadily, jsem se však dokázala nějak vyrovnat; i když stále zastávám názor, že by se měly vysvěcovat i ženy. A přestože jsme Tim a já tolik rozdílní, jednu velmi důležitou věc máme společnou: milujeme Boha a milujeme církev. Znepokojuje nás, když někdo odejde, i to, jaké množství lidí o tom třeba jen uvažuje. Čas od času narazím na bývalého studenta, který opustil církev, a kladu si otázku proč. Udělala jsem skutečně všechno pro to, aby porozuměl významu hodnot, které křesťan potřebuje k životu v dnešním světě? Mohla jsem udělat více? Nebo dokonce — udělala jsem něco, co jej mohlo odradit?

Co tyto lidi odradilo natolik, že odešli, a co je vedlo k tomu, že se znovu vrátili? Pojďme společně hledat odpovědi na tyto naléhavé otázky.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

ELIZABETH

přes padesát let, rozvedená, učitelka

Jaká je tvá nejranější vzpomínka na Církev adventistů sedmého dne?

Prarodiče z otcovy strany byli adventisté. Otec opustil církev, když se oženil s mou matkou. Matka uvěřila, když mi bylo asi šest roků; do sboru ji přivedla má babička. Táta se do církve už nevrátil, ale nikdy nebyl proti tomu, abychom tam chodili. Jsem nejstarší z osmi dětí, matka nás všechny vychovala jako křesťany úzce spjaté se sborovým společenstvím. V roce 1953 jsem se nechala pokřtít. Byla to krásná událost; můj křest byl jedním z prvních v nově otevřené modlitebně. Odmaturovala jsem na adventistické akademii a odešla na adventistickou vysokou školu. Po dvou letech jsem přešla na státní univerzitu a odpromovala. V sobotních školkách jsem hrála na klavír, později jsem byla vedoucí mládeže. Zapojovala jsem se do všech sborových a církevních aktivit pro mladé.

V kolika letech ses nechala pokřtít?

Ve třinácti.

Domníváš se, že jsi tehdy již byla obrácená křesťanka?

Když se podívám zpět na svůj život, myslím, že jsem to vždy intelektuálně chápala. Asi u většiny adventistů, většiny křesťanů, dochází k určitému střídání hluboce duchovních období s těmi méně duchovními. Je to takový duchovní příliv a odliv. Přála bych si, aby lidé rostli ve víře, aby byl odliv pokaždé mírnější a duchovní stav jen rostl. U mě tomu tak žel nebylo. Jeden z mých odlivů byl opravdu silný.

Co tě odvedlo z církve?

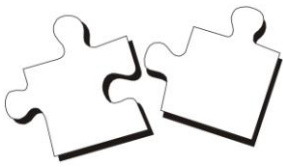
Vdala jsem se za člověka, který nebyl adventista. Měli jsme dvě děti. Byli jsme manželé třináct let. Manžel byl podnikatel. Nikdy mi nebránil, abych brala děti každou sobotu do sboru. Pak se rozhodl studovat a dokončit si vysokoškolské vzdělání. Prodal svou firmu, a aby skloubil práci se studiem, začal pracovat v barech a restauracích. Nakonec byl v jednom baru i šéfem. Život si tam však docela zpackal. Takové prostředí vás, ať už si to člověk uvědomuje nebo ne, ovlivňuje. Nedá se tomu ubránit. Nyní toho lituje. Byla to jedna z těch nešťastných věcí, které se člověku přihodí. A než si člověk uvědomí, co se děje, je příliš pozdě. On a já jsme zůstali velmi dobrými přáteli. Nicméně to přispělo k tomu, co následovalo.

Jak to dopadlo?

Manželství jsme po domluvě ukončili a já zůstala po rozvodu se dvěma dětmi sama. Na částečný úvazek jsem učila v místní škole. Měla jsem sice vysokoškolské vzdělání, ale chyběla mi aprobace. Vyučovat mě velmi těšilo, práce mě opravdu bavila. Kazatel ve sboru jednou kázal o tom, že když Bůh povolává člověka, dá mu o tom bezpochyby vědět. Měla jsem po rozvodu a najednou mi došlo, že chci být učitelkou.

Tu sobotu jsme byli pozváni na oběd k mým rodičům. Oznamovala jsem jim, že chci učit. „Dodělám si potřebné vzdělání a pak budu učit. Nevím, jak to všechno se dvěma dětmi finančně zvládnou, ale takhle jsem se rozhodla.“ Táta neváhal a půjčil mi peníze, které mi umožnily dodělat si potřebné vzdělání. Mohla jsem tedy dokončit pátý ročník a další rok získat aprobaci na adventistické vysoké škole. Během té doby jsem prožívala úžasné zkušenosti s Bohem. Dva roky jsem vyučovala na základní škole a pak šest let na střední. Práce s dětmi se mi velmi líbila. Prožívala jsem krásné chvíle se svým Pánem.

Pak se ovšem dostavilo vyčerpání. Jeden školní rok jsem dokonce učila devět předmětů v sedmi třídách. Měla jsem na starosti asociaci studentů, školní ročenku a jiné školní aktivity. K tomu jsem byla samoživitelka, matka dvou dětí. Vyhořela jsem.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Dalším vážným problémem byla nechtěná pozornost jednoho z vyučujících.

Někdo z tvých kolegů ve škole se o tebe zajímal?

Ano, kolega, jehož třída byla přes chodbu naproti mojí. Jeho manželka byla mou nejlepší kamarádkou a jeho syn byl ve stejném věku jako mé děti. Jeho syn a má dcera spolu během střední školy dokonce chodili. Jezdili jsme společně s dalšími rodinami na dovolené a výlety. Neustále jsme společně něco podnikali. Jednoho dne mě dotyčný navštívil a řekl mi, že je do mě zamilovaný. Bylo to pro mě nepříjemné, odmítla jsem jej. Dál jsem s ním ale musela pracovat. Naše děti spolu chodily, pohybovali jsme se ve stejném okruhu lidí a vyučovali na malé střední škole.

Dělala jsem, co jsem mohla, abych jej udržela v patřičné vzdálenosti. Usiloval o mě asi rok a půl.

A to byl ženatý, že ano...

Ano.

Takže jsi to vyřešila tak, že ses odstěhovala?

Ano. Měla jsem pocit, že se pohybuji po tenkém ledě. Chtěla jsem mu říct, že je mi to odporné, jak chce podvádět svoji ženu, a ať se okamžitě přestane plést do mého života, což jsem asi měla udělat. Místo toho jsem říkávala: „To není správné, neměl bys tu být. Nechci, abys mě navštěvoval.“ V žádném případě jsem nedovolila, aby se naskytla chvíle, kdy bychom se ocitli někde sami. Celé to bylo značně nepříjemné a vyčerpávající.

Když pak syn dokončil střední školu, požádala jsem o roční neplacené volno a odešla na státní školu. Byla to má výmluva pro útěk ze situace, kterou jsem neuměla vyřešit. Rok jsem si dala od vyučování pauzu a další rok jsem učila na poloviční úvazek na základní škole.

Ovlivňovaly tyto okolnosti tvé vnímání církve?

Ano, zvláště věc, která se stala následně. Odehrála se nějak ve stejné době. Zastala jsem se vyučujícího, který byl propuštěn z práce. Dostala jsem se kvůli tomu do pěkné kaše. Vedoucí adventistické školy přiznali, že jsem sice jedna z nejlepších vyučujících, která na škole učí, ale nelíbilo se jim, jaký politický postoj jsem zaujala v daném případě. Považovala jsem to za svou morální povinnost. I od sborového společenství se mi dostalo velmi ostré kritiky. Asi víte, jak jsou takové věci schopny rozdělit celý sbor.

Když jsem se poté přestěhovala a přešla na státní školu, společenství, jehož jsem byla součástí celých šest let, pokračovalo dál jako dobře fungující sbor. Na mě si nikdo nevzpomněl, nikdo mě nenavštívil. Najednou jsem už byla cizí. Sejde z očí, sejde z mysli. To mě ranilo.

Ve sboru, který jsem začala navštěvovat na novém místě, jsem se seznámila s diakonem — vdovcem s dětmi. Měli jsme spolu asi dvě nebo tři schůzky. Pak přišel jeden večer ke mně do bytu a znásilnil mě. Byla jsem zlomená, ale niko mu jsem o tom neřekla. Byla jsem hluboce zraněná a pracovním maximálně vyčerpána. Vyčerpaná.

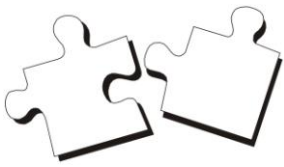
Všechno se to nějak sečetlo.

Někdy v této době, po deseti letech bez partnera, jsem se setkala se svým druhým manželem. Když se objevil, objal mě a řekl: „Miluji tě, chci si tě vzít, budu se o tebe starat, jsi úžasná,“ provdala jsem se za něj. Už tak jsem byla zraněná a tímto jsem se žel uvedla do ještě bolestnější situace. Provdala jsem se za něj navzdory všemu, co jsem kdy zastávala. Nechápu, jak se to mohlo stát.

Byla jsem vyhořelá, vyčerpaná a přestala jsem být zaměřená na Boha. Začala jsem se dívat na lidi kolem sebe. Najednou jsem říkávala: „všechno je špatné“ a „opravdu nerozumím, proč Generální konference utrácí finance takovým způsobem“ a „rozčilují mě způsoby některých učitelů na naší škole“ nebo „nevyhovují mi principy, které se na naší škole prosazují“. Nakonec jsem si z vyčerpání řekla: „Celá tahle byrokracie, včetně církevních struktur, je k ničemu.“ A tohle zklamání mi dovolilo odejít.

Jak daleko jsi odešla? A na jak dlouho?

Asi na deset let. Vlastně jsem z církve nikdy úplně neodešla. Když jsem se znovu provdala, měla jsem v plánu chodit nadále do sboru. Neuvědomila jsem si však, že jsem si vzala hrubiána. Odstěhoval mě od mé rodiny na místo, kde nebyl žádný sbor. Pokud jste se někdy zajímali o duševní zneužívání, tak víte, že izolace

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

je jeden z podstatných rysů takového zneužití. Izoloval mě od mé sborové i pokrevní rodiny. Opustila jsem svůj domov, aby mne mohl ještě více psychicky týrat. Sama jsem postupem času chození do sboru odvykla. Později jsme se přestěhovali do jiného státu a tam už byl sbor poblíž. Trpěla jsem, ale nevěřila jsem, že by na toto utrpení existovaly nějaké odpovědi. Domnívala jsem se, že závazek, který jsem tomuto manželství dala, je něco, co musím dodržet. A tak jsem svému manželství dávala všechno.

Zde jsme bydleli dva roky. Měla jsem příležitost chodit do sboru, ale nechodila jsem tam. Dokonce i lékař, ke kterému jsem patřila, byl adventista. Netušil, že i já jsem členkou církve. Nikdy jsem s ním o tom nemluvila.

Znamená to, že ses domnívala, že bys nemohla být součástí žádného sborového společenství?

Nemohla jsem být součástí společenství a zároveň chtít, aby fungovalo mé manželství. Byla jsem rozpolcená. Rozhodla jsem se pro manželství. Bylo by pro mě mnohem nepříjemnější, kdybych se rozhodla pro sbor — sboru nevadilo, když jsem si brala manžela; zato manželovi vadilo, když jsem chtěla chodit do sboru.

Nevím, jestli jste se setkali s ženami, které byly emocionálně zneužívané nebo psychicky týrané (v mém případě se to již blížilo fyzickému násilí); zneužívání a hrubé zacházení vám znemožní vnímat realitu. Zneužívající vám nadává, zapře vám jakoukoli pochvalu, zadržuje jakýkoli projev náklonnosti. Je to jeho způsob, jak s vámi manipuluje. On nebo ona vás izoluje od nějaké vaší podpůrné skupiny, takže nemáte nikoho, na koho byste se mohli obrátit, aby nezaujatě zhodnotil realitu. A záhy nato už nevíte, co je správné a co ne. Dokonce jste přesvědčeni o tom, že za všechno zlé můžete vy sami.

Myslela jsem si, že jsem byla jediná, kdo tohle prožíval. Měla jsem za to, že kdybych o trochu více pracovala, více dávala, dělala věci pečlivěji, byla lepší, byla upravenější, že všechno vyřeším, že to dám do pořádku.

Řezala jsem pod sebou větve. Prohlubovala si vlastní jámu. Čím více jsem toho dělala, tím méně pochval či komplimentů se mi dostávalo. Zašlo to tak daleko, že už nezaznívalo „prosím“ ani „děkuji“, vytratilo se „miluji tě“, nahradily to nadávky. Můj táta nebyl adventista, ale nám dětem nikdy sprostě nenadával. Nikdy na nás nekřičel. A zde byl můj manžel, který klel slovy, která jsem nikdy neslyšela, nadával a svým hlasem a zlobou mi naháněl hrůzu. V takových situacích je člověk zcela bezmocný. Dostane se do bodu, kdy se tak bojí, že udělá naprosto cokoli, aby k takovému útoku docházelo co nejméně. Neměla jsem odvahu přilítat olej do ohně, a tak jsem se držela zpátky od církve i sborového společenství.

Kdy jsi poprvé pomyslela na to, že se vrátíš?

Přestěhovali jsme se do dalšího státu. Když jsme přijížděli do toho malého města, kde jsme měli žít, uviděla jsem nápis „sbor Církve adventistů sedmého dne“. Pomyslela jsem si: Je mi jedno, co na to bude manžel říkat, půjdu tam.

Provozovali jsme mlékárnu. Pracovala jsem sedm dní v týdnu, dojíla jsem dobytek ráno a večer. Rok jsem se do sboru vůbec nedostala. Sobotu jsem tenkrát už dávno nesvětila. Dělala jsem všechno pro to, abych udržela rodinu pohromadě a zůstala přitom duševně zdravá. Rezignovala jsem na hovory s Bohem, byla jsem skrz na skrz otupělá.

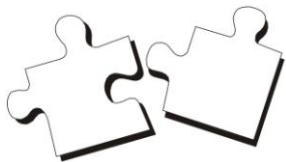
Před rokem zemřela má mladší sestra. Trpěla Downovým syndromem a byla diabetička. Umřela na komplikace s cukrovkou. Plánovala jsem jet domů na pohřeb, navzdory tomu, že mého manžela to velmi rozčílilo.

Přes to všechno jsem odjela domů. Samozřejmě že jsem stále znala lidi ze sboru. Nikdy jsem zcela nepřerušila všechny kontakty. Vždy, když jsem byla u maminky na návštěvě, šla jsem s ní i do sboru. Znala jsem mnoho starších členů a kazatelem byl člověk, jehož jsem znala z doby, kdy jsem učila na základní a pak na střední škole.

Však víš, jak je adventistický svět malý.

Všichni měli radost, že mě vidí. V období kolem pohřbu, v tom prožívání bolesti ze ztráty mé sestry, jsem vnímala jakýsi záblesk sebereflexe. Pomyslela jsem si: Byla jsem příliš dlouho pryč. A začala jsem dělat malinké, skutečně malinké krůčky.

Vrátila jsem se k manželovi a chodila do sboru ve městě, ve kterém jsme bydleli. Chodila jsem pěšky a sedávala v zadní lavici. Schválně jsem přicházela vždy po zahájení a odcházela při závěrečné písni tak, aby se

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

mnou nemohl nikdo mluvit či seznamovat se. Chtěla jsem tam chodit, ale zároveň být svým způsobem schovaná. Vnímala jsem, že chci navázat spojení s Bohem, a to bylo místo, kde začít.

Netrvalo to však dlouho a lidé ze sboru se mě ujali, objali mne a milovali. Telefonovali mi, zastavovali mě na ulici, objímali mě, když jsem vcházela do sboru. Láska, kterou mě ti lidé zahrnovali, byla neuvěřitelná. A to je to, co mě vtáhlo zpět a dalo sílu k tomu, že jsem opustila manžela a odevzdala se znovu Bohu.

Lidé se diví, říkají: „Ty ses rozvedla?“ Ano. Rozvedla. Já a několik dalších lidí jsme se za tuto věc modlili a Bůh mi zřetelně, tak, jako když slyším mluvit tebe, odpověděl, že mám odejít.

Takže ses za tuto záležitost dlouhodobě modlila?

Ano. Dlouho. Má sestra, jejíž manžel byl pokladníkem na sdružení, se za mě modlila spolu se svou modlitební skupinou. Má matka se za mě modlila v její modlitební skupině. A stejně tak se za mě přimlouvala modlitební skupina v mém malém sboru.

Říkala jsem si, když mě oni umí tak moc milovat, možná i Bůh může milovat to, co ze mě ještě zbylo. A On miloval a miluje. Je úžasné být znovu s ním.

Jak dlouho ti trvalo, než ses rozhodla, kterou cestou se vydáš?

Má sestra umřela v srpnu. Manžela jsem opustila v březnu. To, že od něj odejdu, už jsem však věděla dříve. Asi po třech měsících, během kterých mi členové projevovali neskutečnou lásku, jsem si byla jistá, že chci zpět do církve. Kazatel tamního sboru zjistil, že mé členství je stále platné.

Když jsem tenkrát začala chodit do sboru, tvrdě jsem za to platila. Manžel nedovolil, aby ti „zatracení prosťáčci“ chodili k nám domů, že to nejsou jeho přátelé a on si nepřeje, aby k nám chodili. Jedna žena se u nás stavila na Valentýna a donesla nám domácí závitky s pečivem. Raději jsem se s ní setkala jen venku před domem, měla jsem strach z toho, co by mohlo následovat, kdybych ji pozvala domů. Ovšem sníst domácí jídlo, které sestra přinesla, nedělalo manželovi žádný problém. Pochutnal si.

Takže chápeš, proč jsem jejich projevy lásky hltala, proč pro mě byly klíčové.

Členové sboru mě později požádali, abych zastoupila učitelku sobotní školy, která onemocněla.

Jeden z bratrů mě oslovil a řekl: „Máš pedagogické vzdělání.“ Byl to malý sbor. Každou sobotu se nás scházelo asi dvacet. Odpověděla jsem: „Ano, mám vysokoškolské vzdělání.“ A on pokračoval: „Potřebovali bychom, aby někdo kázal.“ Polkla jsem, souhlasila a měla kázání.

Tito lidé tvoří nádherné společenství. Jsou živým společenstvím, které stále roste. Minulou sobotu jsem se dověděla, že dnes se jich schází už přes padesát. Jsou to radostní lidé. Sbor je středem jejich života. Každou sobotu po pobožnosti společně obědvají a po jídle ještě do hloubky studují úkoly sobotní školy. Mají modlitební týdny a seznamy lidí, za které se modlí. Je to úžasné!

Poté, co jsem opustila manžela, vrátila jsem se sem do velkoměsta a začala navštěvovat svůj domácí sbor. Jednou mě z druhého konce modlitebny zahlédla žena, kterou velmi dlouho znám. Zavolala: „Elizabeth!“ utíkala ke mně, objala mě a řekla: „Jsem tak šťastná, že jsi zase doma. Modlila jsem se za tebe.“ Nakonec jsem i zde zakusila upřímné projevy lásky. Pro někoho, kdo z manželství vyšel prázdný jako vyschlá studna, to byla neuvěřitelně silná zkušenost.

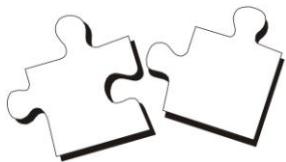
I můj slovník se během čtrnácti dnů, co jsem začala chodit do sboru, pročistil. Bylo to úžasné! Úchvatná proměna.

Znamená to, že jsi žila zcela sekulární život?

Ano. Kromě toho, že se můj manžel choval hrubě, byl i alkoholik. Začala jsem pít s ním. Ne do takové míry, jako on, ale pila jsem alkohol. A v nějaké své obraně nebo svých pokusech o to, aby postřehl, co říkám, jsem začala používat i jeho jazyk a způsoby vyjadřování. Sobotu jsem také nesvětila. Tyto dvě skutečnosti samy o sobě: to, jakým způsobem mluvíme a zda světíme sobotu, mají ničující dopad na dodržování ostatních příkázání. Některé zásady jsem neztratila, například jsem nikdy nepřestala být čestná a podobně.

Byla pro tebe církev či sborové společenství přínosem v období tvého dospívání?

Ano, nepochybně. Všichni moji přátelé byli adventisté. Všechen volný čas jsme trávili spolu. Naše zábava byla tak nevinná, že jsem v mnoha ohledech byla velmi čistá dívka. Kdyby si člověk uměl tu neposkvrněnost

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

udržet po celý svůj život, bylo by to úžasné. Tenkrát jsem si bláhově myslela, že mohu lidem důvěřovat a že dobrým lidem se dějí pouze dobré věci. Promovala jsem na začátku šedesátých let, nepili jsme alkohol, nebrali drogy ani nevyhledávali potyčky. Byla to jakási nezkažená doba. Když jsem se později setkala s realitou, nebyla jsem na ni dost dobře připravená.

Jak jsi během toho těžkého období přemýšlela o Bohu? Pokoušela ses na něj zapomenout?

Boha jsem ze svého života vytěsnila. Věřila jsem, že existuje. Věděla jsem, že Bůh na modlitby odpovídá, protože jsem to kdysi osobně prožila, zakusila jsem Boží projevy u svých blízkých. Uvědomuji si, kolik zázraků jsem v mém životě prožila. Mívala jsem skutečný, živý vztah s Bohem. O Bohu i fungujícím vztahu s ním jsem byla přesvědčená, a přes to všechno jsem ho dokázala vytěsnit. Jenže kolikrát jsem se mohla modlit „Prosím, nedovol, aby na mě manžel křičel“, a aniž bych stačila doříct Amen, už na mě od dveří nadával.

Je to, jako by se člověk ocitl v temném tunelu a nemohl najít cestu ven.

Nikdy jsem však za nic z toho nevinila Boha. Přemýšlela jsem o tom tak, že naše Země je zasažena hříchem a Bůh vždy do našich záležitostí nevstoupí.

Můj strýc mi to jednou vysvětlil takto: Ve válkách platí válečná pravidla a Bůh se podřizuje těmto válečným pravidlům. Naše modlitby sice Bohu dovolují, aby zakročil, jde však o zápas mezi dobrými a padlými anděly a dobro zatím vždy nevíteží. Věřím však, že jednou, jednou se to stane! Dobro zvítězí. Lidé si někdy komplikují život nečistými pohnutkami, nedobrym jednáním a vlastními rozhodnutími. Mnohé útrapy si způsobujeme sami.

Co tě tvá zkušenost naučila? Obohatila tě o něco?

Nemyslím si, že by to byl Bůh, kdo na nás dopouští nesnáze. Nevěřím, že Boží vůlí bylo, abych si vzala manžela, který mě týral, nebo abych byla znásilněna. Bůh není ten, kdo způsobuje zlé věci. Domnívám se však, že je schopen použít mé špatné zkušenosti k něčemu dobrému. Zjistila jsem, že jsem k druhým lidem vnímavější, dokážu pochopit, že procházejí těžkým životním obdobím. V situacích, kdy jsem dřív druhé rychle posuzovala, už jednoduše nesoudím. Lidé mohou prožívat i velmi těžká období a jediné, co v takové situaci potřebují, je někdo, kdo jim umí projevit lásku, kdo jim naslouchá, kdo o ně má zájem a kdo se za ně modlí. Mám ke svým bližním zcela jiný postoj než dřív.

Pokládáš se za jiného člena sboru, než jsi kdysi bývala?

Ano. Mám hranice, které jsem nikdy předtím nemívala. Umím říct: „Ano, udělám to, protože jsem k tomu povolána,“ nebo „Tohle dělat nebudu, protože tahle práce není určena pro mne.“ Dřív jsem odkývala každou prosbu o službu; dopustila jsem, že jsem dělala všechno až do úplného vyčerpání a vyhoření. Nyní mám také více soucitu se zraněnými lidmi a již je nesoudím jako dřív.

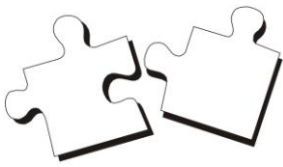
Dnes už máš mnoho věcí vyřešených. Lituješ něčeho?

Kdybych mohla něco na své minulosti změnit, nikdy bych se neprovdala za manžela a nikdy bych neopustila církev. I kdyby to mělo znamenat, že zůstanu sama, zůstala bych a nadále vyučovala, protože nyní neučím. Jeden semestr mi chyběl k tomu, abych měla nárok na důchod. Ten nemám. Táhne mi na šedesátku, dívám se zpět.

Přes to všechno se domnívám, že z hlediska toho, jak mohu nyní pracovat pro Boha, jsem v mnoha ohledech o své zkušenosti bohatší, než jsem byla dřív. Bůh pro mě má jistě připravenou zajímavou službu. Těším se na každou spolupráci s ním, každý úkol od něj.

OTÁZKY

1. Jakým způsobem můžeme vést mladé lidi k tomu, aby byli schopni vyhledat si duchovně naladěné kamarády?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

2. Členové, kteří upadnou do těžkostí, jako je cizoložství či jakékoli formy týrání, nejsou schopni řešit své svízelné situace sami. Kde by měl člen hledat pomoc? Ví každý člen tvého sboru, kam nebo na koho se v takové situaci obrátit?
3. Je reálné, aby se kazatel či vedoucí sboru věnovali členům, kteří se vzdalují, a zůstávali s nimi v pravidelném kontaktu?
4. Proč členové v těžkostech hledají ujišťující lásku u členů, zatímco by ji našli u Ježíše? Copak neučíme, že Ježíš je miluje mnohem více, než je toho schopen jakýkoli člověk?
5. Měl by být vzorem adventisty sedmého dne Ježíš? Můžeme něčeho dosáhnout, jestliže tomu tak nebude?

BUD

přes šedesát, ženatý, majitel firmy na výrobu nábytku

Kdy ses poprvé setkal s Církví adventistů sedmého dne? Jaké jsou tvé první vzpomínky?

Moji rodiče sice byli adventisté, ale zprvu dosti povrchní. Narodil jsem se a vyrůstal v malém městě. Prožil jsem tam velmi šťastné dětství. Tvrdě jsme pracovali, měli jsme farmu, ale vzpomínky na dětství mám krásné, přestože jsem někdy kvůli práci nemohl jít ani do školy. K práci jsem se vždy uměl postavit.

Když mi bylo třináct, matka s otcem prodali nějaký majetek a celá naše rodina se přestěhovala do velkoměsta na středozápadě. Bylo nás pět sourozenců, já byl druhý nejstarší. Rodiče si přáli, abychom chodili do křesťanských škol, ale nemohli si dovolit poslat nás všechny na internátní školy.

Ve dvanácti jsem se nechal pokřtít. Krátce nato jsme se přestěhovali a od té doby už se mi nevedlo dobře. Ve škole jsem neměl dobré známky, nevycházel jsem s učiteli ani se spolužáky.

Tvrdě jsem pracoval, ve dne v noci dojíl krávy a do toho škola. Chodil jsem do osmé třídy. Odcizil jsem se sborovému společenství. Nikdy jsem tam nezapadl. Když mi bylo sedmnáct, rozhodl jsem se odejít z domu.

Jedno s nejhorších životních rozhodnutí, které jsem udělal, bylo, že jsem se rozešel s Bohem. Nechtěl jsem s ním mít nic společného, odešel jsem do světa a dělal si věci po svém.

Domnívám se, že jsem trpěl jakousi poruchou učení. Učitel, který mě učil v sedmé a osmé třídě, mě označil za retardovaného. Nebyl jsem hloupý. Trvalo roky, než jsem se přes toto učitelovo ponížení dostal. Má firma je velmi úspěšná; nemám vysokoškolské vzdělání, ale duševně zaostalý zcela jistě nejsem.

Máš za to, že v době, kdy ses nechal pokřtít, jsi byl obráceným křesťanem?

Na událost křtu si velmi dobře vzpomínám. Byl jsem šťastný. Mé rozhodnutí bylo upřímné. Ale víš, jak to je — měl jsem před sebou dlouhou cestu duchovního růstu a neměl jsem nikoho, kdo by mi pomohl. Po roce se církevní škola v mém malém městě zavřela a my jsme odešli do státní školy asi na tři míle vzdálené.

Myslíš si, že to poznamenalo tvou budoucí cestu?

Ne, nemyslím. Ve škole se mi líbilo. Nemám na ni žádnou negativní vzpomínku. Kromě toho, že jsem se poprvé ve svém životě setkal s evolucí a věcmi, o kterých jsem do té doby na křesťanské škole nikdy neslyšel. V mé mysli se zrodily pochybnosti a já neměl nikoho, kdo by mi otázky vysvětlil.

Co sis tenkrát myslel o Bohu?

Víš, když se nad tím nyní zamyslím, ani nevím. Asi to na mě neudělalo velký dojem. Neumím na to odpovědět.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Nikdo ti o Bohu nevyprávěl?

Chodívali jsme do sboru, na to si velmi dobře vzpomínám. V Bohu jsem věřil. Rodiče nám četli příběhy a dělali si s námi pobožnosti. Často jsem uvažoval nad tím, jak to bude vypadat v nebi. Křest pro mne měl také velmi hluboký význam.

Jak dlouho jsi stál mimo církev?

Před dvaceti pěti lety jsem potkal svou první manželku. Tenkrát jsem začal opět chodit do sboru. Nikdy jsem to však nebral úplně vážně. Pokoušel jsem se chvíli žít jinak, ale pak jsem zase hluboko klesl.

Stal se ze mě alkoholik. Můj život to ovlivňovalo více, než jsem si byl vůbec schopen uvědomit. Několikrát jsem se vracel zpátky do sboru, bylo to však velmi těžké. Jak se jednou člověk dostane do světa, stává se závislý na velmi krátce trvajícím štěstí, které brzy omrzí, a pak ho už nic nebaví. Už se prostě nedá vrátit se zpátky, když jsi závislý

Přestal jsem kouřit, bylo to hrozně těžké. Pak jsem znovu začal kouřit i pít. Byl to nekonečný zápas.

Se sborem jsi zůstal celá léta v kontaktu?

Od svých 18 let, kdy jsem odešel z domova a vzal si svou první ženu, jsem do sboru nechodil. Ve třiceti osmi letech jsem se oženil se svou nynější manželkou. Je to hluboce věřící žena.

Mé první manželství se rozpadlo kvůli tomu, že jsem pil. Má žena mě nemohla stále přijímat zpět, selhával jsem příliš často. Odjel jsem se léčit. Bydlel jsem u své sestry a začal podnikat. Sestra je adventistka. Začal jsem s ní chodit v sobotu do shromáždění. Tam jsem potkal svou druhou ženu.

Nechal jsem se znovu pokřtít, ale ani to nevydrželo dlouho. Jsem tolik vděčný své ženě, která se mnou zůstala navzdory všem těžkostem a trápením, která jsem jí za ta léta způsobil. Ze závislosti na alkoholu jsem se léčil asi sedmkrát nebo osmkrát. Přestal jsem to počítat. Podléhal jsem všem závislostem. Kouřil jsem a neuměl se toho vzdát.

Vrátil jsem se do sboru a začal jsem kolportovat. Stal jsem se čtvrtým nejlepším prodejcem v oblasti tvořené čtyřmi státy. Do sborového společenství jsem se vracel několikrát. Vždycky mě však zdolal alkohol a já jsem mu znovu propadl.

Navštěvovali tě lidé ze sboru? Snažili se ti pomoci, mluvili s tebou?

Ano, to ano. Poté, co jsem odešel a začal pít, nechali mě více méně být; ale vzpomínám si, že když jsem přišel do sboru a oni o mých problémech věděli, říkali: „Kdykoli bys potřeboval nebo měl problémy, určitě přijď.“

Když to na člověka ale přijde, když se o něj znovu pokouší alkohol, nemyslí na nic jiného než na pití — v takové situaci člověk potřebuje mluvit s jiným vyléčeným alkoholikem, s někým, kdo to prožil. Jenže já jsem neměl na nic a na nikoho náladu. Cítil jsem se zkrátka mizerně, dokud jsem si zase něco nedal.

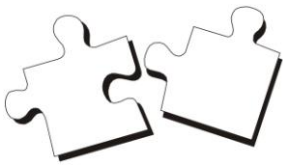
Chodil jsi do skupiny Anonymních alkoholiků?

Ano, chodil. Tři roky. Pomocí tohoto programu jsem se vyléčil a s pitím zcela přestal. Díky AA jsem už ani nezačal znovu pít. Nyní znovu pravidelně navštěvuji sborové společenství. Myslím, že mi podpůrná skupina velmi pomohla, lidé tam věří v Boha, ne však úplně správně. Proto je pro mě už prospěšnější sborové společenství.

Jak dlouho jsi znovu členem církve?

Před sedmi lety jsem chodil do sboru, tenkrát jsem vůbec nepil. Nebyl jsem však členem. Kouřil jsem, ale alkohol jsem nepil. Myslel jsem si, že mojí prioritou je nepít, nikoli přestat s kouřením. Pak jsme se přestěhovali a já chtěl přestat kouřit, abych mohl chodit do sboru. Bojoval jsem s tím. Přestal jsem na měsíc nebo na dva a pak znovu začal. Bylo to strašně těžké.

Nakonec se ve mně jakoby něco zlomilo. Rozhodl jsem se, že nebudu kouřit, ať je pokušení jakkoli silné. Když jsem pak dostal chuť a chtěl si zapálit cigaretu, vzpomněl jsem si na své rozhodnutí. Začal jsem chodit na adventistický kurz proti kouření a pak s Boží pomocí přestal kouřit úplně.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Domníváš se, že musel nastat správný čas na to, aby tě Bůh oslovil?

Nenáviděl jsem lidi, kteří vyprávěli o tom, jak přestali kouřit. Pro mě bylo mnohem horší přestat kouřit než přestat pít. Říkávali: „To já, když jsem se rozhodl přestat kouřit, vyhodil jsem krabičku s cigaretami a zapomněl na to.“ Pro mě to tak jednoduché nebylo; neuměl jsem jen tak přestat. Je to jedna z nejtěžších věcí, které jsem v životě překonal.

Jaký vliv to všechno mělo na tvou rodinu?

Se svou první ženou mám dvě děti a se svou nynější manželkou další dvě. Z prvního manželství mám syna a dceru. Moje dcera nemá žádné zkušenosti s církví, sbor navštívila možná třikrát, čtyřikrát. Je nevěřící. Má za to, že každý by měl být dobrým člověkem, a to je všechno.

Syn z mého prvního manželství žil od svých dvanácti let s námi. Byl svědkem mnoha mých pádů. Nebyl jsem typ člověka, který byl neustále opilý. Byly to nárazové situace. Vždy jsem byl schopen postarat se o rodinu. Když byly děti z mého druhého manželství malé, žena s nimi zůstala doma a já je živil. Nebyli jsme bohatí, ale nic nám nechybělo. Můj nejstarší syn se nechal pokřtít, když navštěvoval církevní školu, měl třináct let. Čtyři roky chodil na tzv. self-supporting školu a opravdu se mu tam líbilo. Tuto školu si zvolil místo akademie.

Ted nám však dělá starosti, protože přestal chodit do shromáždění. Jeho manželka, se kterou se potkal na stejné škole, je dobrá křesťanka. On však nechce dát své děti na křesťanskou školu. Nepokládá to za důležité.

Takže má nynější manželka a já jsme vychovali tři chlapce. A přestože jsem si nikdy neuměl uspořádat svůj život tak, abych byl platným členem církve, moji synové chodili na adventistické školy. Obdivuji svou ženu, která měla vždycky velkou víru a nikdy to se mnou nevzdala.

Mladším synům se na středních školách nedařilo. Neprosplivali, byli vyhozeni z každé akademie, na kterou chodili, začali si zahrávat s drogami. Nakonec odešli na státní školy a my jsme neměli na vybranou.

Můj nejmladší syn měl zrovna včera svůj křest. Řeknu vám, jsou to vyslyšené modlitby! Od té doby, kdy s námi jel na evangelizační cestu, přestal kouřit, pít a nepromeškal ani jednu sobotu ve sboru. Změnil se. Je to neuvěřitelné. Na svém křtu pronesl krásné svědectví. Jeho osobní vyznání se hluboce dotklo všech přítomných. Všichni byli dojatí.

Druhý syn do sboru nechodí. Když mu bylo osmnáct, řekl jsem mu: „Synu, nemůžeš pro mě pracovat a brát drogy, nemůžeš brát drogy a bydlet doma.“ Snažil se mi namluvit, že drogy nebere. Řekl jsem: „Dobrá, pojedeme do nemocnice a tam si necháš udělat test, protože já mám za to, že je užíváš. Bude-li test negativní, hluboce se ti omluvím.“ Nechtěl. Raději se odstěhoval.

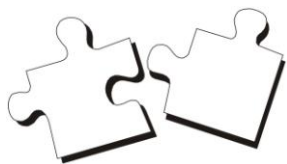
Neuběhly ani tři týdny a už měl problémy se zákonem. V osmnácti letech skončil s desetiletým trestem ve vězení. Tři a půl roku jsme jej neustále navštěvovali. Pokoušeli jsme se vyřídit zkrácení trestu. Vzhledem k tomu, že nikdy předtím nebyl trestaný, jednali jsme i se státním prokurátorem. Po třech a půl letech byl propuštěn.

Nyní studuje a pracuje v mé firmě. Nepije a myslím, že jeho srdce obměklo. Velmi se snaží, ve škole má výborné známky, při studiu zvládá pracovat na částečný úvazek. Možná že se jednou pro Boha rozhodne. Je to na Duchu svatém.

Co ses díky svým životním zkušenostem naučil?

Naučil jsem se žít v přítomnosti. Každý den žádám Ducha svatého o pomoc a každý den se znovu odevzdávám Bohu. Pokud to neudělám, cítím, jak sklouzávám a znovu klesám. Je to otázka každého dne. Ve skupině Anonymních alkoholiků jsem se naučil žít dnešní den, nikoli zítřek. Člověk je střizlivý dnes, musí žít minutu po minutě, hodinu po hodině. Doma mám vyhrazené místo pro osobní ztišení a pobožnosti. Každý den tam trávím chvíli sám, čtu si z Božího slova a modlím se. To je jediný způsob, jak začínám den. Odevzdám se Bohu a požádám Ducha svatého, aby mi pomohl ten den správně prožít.

Před šesti lety jsem založil firmu. Tenkrát jsem ještě nebyl členem církve, ale rozhodl jsem se, že chci odvádět desátky a být svému rozhodnutí věrný. Nikoli užírat se tím, právě naopak — dávat je s radostí. Pán mi v mém podnikání poželhal. Samozřejmě že jsme tvrdě pracovali. Byli jsme schopni zaplatit protidrogovou léčbu mého nejmladšího syna, který by si ji jinak nemohl dovolit. Mohli jsme s ním docházet

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

na rodinné poradenství. Byli jsme schopni velmi často navštěvovat třetího syna ve vězení, ubytovávat se v místě na několik dní a být mu oporou. A jezdili jsme na evangelizační cesty.

Jakou radu bys dal lidem, kteří stojí mimo církve?

Nepovažuji se za typ člověka, který by měl dávat rady. (Smích) Každý se musí rozhodnout sám. Já jsem se podělil se svou zkušeností. Pro mne je důležité nedotknout se alkoholu — zvládat abstinenci den po dni. S Bohem, s Ježíšem a Duchem svatým to dokážu.

OTÁZKY

1. Jsou adventistické sbory schopny nabídnout pomoc lidem závislým na alkoholu či drogách? Umí je přijímat dříve, než se jim podaří zvítězit nad závislostí?
2. Jak bychom se měli chovat ke členovi, který sklouzne zpět ke starým zlovykům?
3. Jak dlouho bychom se měli věnovat členovi, kterému se po mnoho let nedaří vymanit se z otroctví závislostí?
4. Většina adventistických dětí v Americe se nechává pokřtít mezi desátým až třináctým rokem. Slouží církve těmto mladým křesťanům dostatečně efektivně? Jakými způsoby by se tato služba dala zlepšit? Jak může sborové společenství pomáhat při upevňování jejich duchovního základu?

LEE ANN

kolem 25 let, vdaná, matka v domácnosti

Řekni mi něco o sobě.

Vyrostla jsem v malém městečku, které je i nyní mým domovem. Jsem vdaná a mám dva syny — dvouletého a dvouměsíčního.

Byla jsi vychovávána v adventistickém prostředí?

Do školky a do konce prvního pololetí první třídy jsem chodila na státní školu. Od druhého pololetí první třídy až do čtvrté jsem chodila na adventistickou školu. Pak jsem opět navštěvovala státní školy.

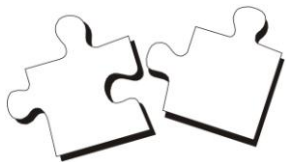
Takže jsi nestudovala na adventistické střední ani vysoké škole?

Chtěla jsem jít na adventistickou akademii, ale nešla jsem.

Navštěvovala jsi jako dítě pravidelně sborové společenství?

Ano. Ve městě, ve kterém jsem se narodila, jsme žili do svých sedmi let. Pak jsme se přestěhovali do menšího města. Tam jsem s rodinou bydlela, dokud jsem se nevdala a nepřestěhovala zpět do mého rodného města.

Vázalo tě něco v dětství ke sborovému společenství?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Ani ne. Matka si přála, abych tam chodila. Jako malé dítě jsem do sboru chodila ráda, protože jsem tam měla kamarády. Sociální aspekt sborového společenství mi vyhovoval. Neustále se někde něco dělo, někde se jezdilo, často jsme se scházeli. Měla jsem to ráda, společenství jsem si užívala. Když jsem byla starší a chodila jsem na státní školu, chtěla jsem být v sobotu se svými kamarády ze školy a dělat to, co dělali oni. A protože ve sboru nebyl nikdo v mém věku, sbor pro mě začal být přítěží.

Byla jsi jako mladá adventistka součástí křesťanského společenství?

Ano, to ano. Víš, to, co tvoří sbor, jsou lidé, oni byli pro mě všechno. Lidé si často neuvědomují, jaký vliv mají na ty, kteří navštěvují sbor. Stejně jsem to vnímala, když jsem byla starší, že lidem na mně záleží.

Na střední škole jsem byla ve fázi, kterou procházejí všichni mladí lidé. Hledala jsem sebe sama, rebelovala a z principu se stavěla proti všemu, co zastávali rodiče. Máma mi říkala: „No, však počkej, až budeš mít své děti; budou stejné jako ty.“

Domníváš se, že jsi byla skutečně obrácenou křesťankou, když ses nechala pokřtít?

Ne, to jsem nebyla. Nechala jsem se pokřtít, protože to bylo správné, protože to všichni očekávali. Dělal to tak všichni. Dokonce i lidé, kteří byli oddanými křesťany, jako například moje učitelka ze sobotní školky. Ona pro mě dodnes představuje ideál křesťana. Řekla mi, že když byla mladá, nechala se pokřtít, aniž by to pro ni znamenalo jen zlomek toho, čím se pro ni víra stala později. Jisté je, že jsem se pro křest rozhodla sama. Vnímala jsem, že je to něco, co bych měla udělat.

Když jsi pak studovala na střední škole, navštěvovala jsi sbor nadále pravidelně?

Ano, do sboru jsem chodila pravidelně. Ale čím více jsem se zapojovala do školních aktivit, tím častěji jsem mámě vysvětlovala, že máme různé výlety, a když jsem pak organizovala určité školní akce, říkala jsem: „Mami, nemůžeš mě donutit, abych šla s tebou, když víš, že chci jet pryč se školou.“ Vzdala to a řekla: „Tak jeď.“ Takhle jsem několikrát promeškala pobožnosti, ale jinak jsem do sboru chodila.

Co tě vedlo k tomu, že ses nakonec vzdálila sborovému společenství?

V osmnácti jsem se vdala a myslela si, že si život vychutnám. Začala jsem dělat věci, které jsem nikdy předtím nedělala. Odjela jsem do Atlantic City. Začala jsem hrát a sázet. Lidé se ke mně chovali jako k dospělé ženě. Nebylo mi ani jednadvacet. Působila jsem, že jsem starší. Začala jsem žít světským životem, který mě od sboru vzdaloval a zabraňoval mi v jeho navštěvování.

Tvůj manžel nebyl adventista?

Nebyl. Když jsem se vdala, chodila jsem chvíli do sboru, znovu jsem četla Bibli. Duch svatý na mě působil. Nevím proč, ale vím, že působil. Pokusila jsem se vzít do shromáždění i svého manžela, ale jeho matka říkala: „Tam ne, tam nechod, pojď se mnou do mého sboru.“ Měla na něj velký vliv, a tak ji poslechl. Nějakou chvíli se mnou chodil, ale pak přestal a já to s ním vzdala.

Vaše manželství se pak nějak rozpadlo?

Ano, byli jsme spolu rok a půl.

Co následovalo?

Dostala jsem se do mnoha problémů.

Jak dlouho jsi byla mimo sbor?

Poté, co jsem opustila manžela, jsem do sboru nechodila asi tři roky.

V době, kdy jsi přestala úplně chodit do sboru, kontaktoval tě někdo, navštívil tě někdo?

Ano, mnoho členů se mě pokoušelo kontaktovat. Byla jsem však v hrozné situaci. Žila jsem s mužem, který nebyl mým manželem. Měla jsem svůj byt. Všem bylo jasné, jak na tom jsem.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Ve sboru jsem měla ale i své přátele. Byli pro mě něco jako blízká rodina. Byli vedoucími Pathfinderu. Někdy jsem jim zavolala, abychom se setkali. Měli děti, a tak jsme jezdili kolem řeky na kole. Takhle to probíhalo třeba každou druhou sobotu.

Do shromáždění jsi však nechodila.

Vídávala jsem se s lidmi ze sboru o sobotách večer, když třeba šli společně na pizzu nebo k někomu domů na večeři. Dělávali to celkem často. Nešlo o nic duchovního, jen společenství. Jinak jsem se sborem v kontaktu nebyla.

Neříkali ti někdy, aby ses vrátila zpátky do sboru?

Říkávali mi, že jsem jim ve shromáždění chyběla.

Co tví rodiče?

Máma mě prosila, abych přišla do sboru, ale nikdy na mě netlačila. Často se vyjadřovala ke způsobu života, jaký jsem vedla. Říkávala: „Víš, že tohle není správné.“ Věděla jsem, že má pravdu.

Navštívil tě kazatel nebo starší sboru?

Ano, navštívil. Když jsem opustila svého prvního manžela, už jsem se scházela s Fredem. Kazatel za mnou přišel a hovořil se mnou. Řekl, že kvůli tomu mě budou muset vyloučit. Odpověděla jsem: „Udělejte, co musíte.“

To byla návštěva kazatele; kromě toho za mnou nikdo z vedoucích nepřišel.

Vyloučili tě?

Ne. Myslím, že se o tom zmínili mámě a ona jim řekla: „Jestli ji vyloučíte, pak byste měli projít všechna jména na seznamu členů, zhodnotit jejich hříchy a vyloučit pár dalších.“ To asi změnilo jejich názor.

Byla jsem si vědoma toho, že nejednám správně, že žiju, jak se nemá. Nebylo to pro mě příjemné. Pro nikoho není snadné, když se dozví, že jedná špatně, i když je to pravda.

Co následovalo?

Ty tři roky, co jsem žila s Fredem, než jsem si ho vzala, byly pro mě utrpením. Pořád jsem ještě milovala svého manžela, ale žila jsem s někým jiným. Procházela jsem mnoha těžkými emocionálními problémy. Fred mi říkával, že trpím hlubokou depresí. Měla jsem období, kdy jsem třeba dva týdny nebyla schopna vstát z postele a cokoli dělat. Pak jsem zase byla chvíli úplně šťastná. Fred si s tím nevěděl rady, nerozuměl tomu.

Během těch tří let jsem začala pít — hodně pít. A také kouřit. Fred také pil alkohol, takže mu mé pití nevadilo tak jako kouření. Nikdy jsem však nebrala drogy.

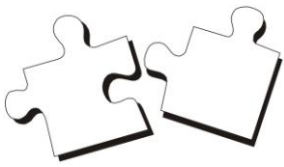
Mezitím mě neustále obtěžoval můj manžel. Tahal mě po všech možných soudech a nebyl schopen nechat mě být.

Dokonce mě sledoval. Když jsem seděla v nějaké restauraci, sedl si blízko okna a pozoroval mě. Brala jsem v té době nějaká antidepresiva, byla jsem přecitlivělá a paranoidní. Někdy jsem si vzala pět až šest pilulek najednou. Kudy jsem šla, otáčela jsem se a všude jej viděla. Dělal otřesné věci, člověk by tomu neuvěřil. Policie s tím nic nedělala.

Co bylo dál?

Přestala jsem ho milovat. A uvědomila si, že je nesprávné podvádět ho tím, že žiji s Fredem. Mám za to, že Fred byl poslán od Boha. Byl mi oporou. Snášel všechno, co se během těch tří let dělo. Všechny ty záchvaty a odchody k mému exmanželovi. Navzdory všemu stál při mně — je to zázrak. On mě opravdově miluje a to mě každý den drží. Pomohl mi dostat se z té bolestivé mizérie.

Co tě přivedlo zpátky do adventistického sboru?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Fred a já jsme se vzali. Věděl, že chci děti, a já jsem si uvědomila, že děti potřebují křesťanské zázemí. Sborové společenství mě v dětství velmi obohatilo, ráda na to vzpomínám. Ještě dříve, než jsem otěhotněla, jsem s Fredem mluvila o tom, že bych si nepřála, aby děti chodily do státních škol. Chtěla jsem, aby chodily na soukromé školy. Fred proti tomu nic nenamítal.

Chápal, cos mu tím vlastně sdělovala?

Myslím, že ano. Řekla jsem mu také, že chci, aby děti chodily do adventistického sboru, nikoli do jeho církve. Nevadilo mu to, nikdy nezpochybnil mé vyznání.

I když jsem vždycky nežila adventistickým způsobem života, vnímala jsem, že adventisté sedmého dne mají pravdu. Takže jsem sdělila Fredovi, že bych chtěla, aby naše děti byly adventisté, a že je chci vychovat ve sborovém prostředí a přeji si, aby se jim dostalo vzdělání na církevních školách. Fred byl ochotný spolupracovat. Takže po pravdě řečeno, do sboru jsem se vrátila spíše kvůli svým dětem, ne kvůli sobě.

Otěhotněla jsem a začala chodit do sboru. Členové mě nadšeně přijali. Cítila jsem, že mě všichni vítají jako marnotratného syna. Projevovali o mě neustále zájem a milovali mě. Dokonce mi, předtím než se mělo miminko narodit, připravili párty a darovali mnoho krásných věcí.

Během doby, kdy jsem do sboru nechodila, tam přibylo několik nových členů. A i přesto, že mě neznali, přišli na párty a ujišťovali mě o tom, že jsem jim ve společenství chyběla. A to je to, co mě přitáhlo zpět do sboru. Byla jsem vítána s otevřenou náručí.

Byli i tací, kteří věděli, jak jsem žila, a dívali se na mě skrz prsty. Většina však byla skutečně moc ráda, že jsem zpět. Co mě přivedlo zpátky do církve? Byli to lidé.

Co se stalo, že se nakonec nechal pokřtít i tvůj manžel? Přispěla jsi k tomu nějak?

Ne, nepřispěla. Jednoduše se to stalo. Mého prvního manžela jsem musela do všeho nutit, a čím více jsem naléhala, tím to bylo horší. Když jsem se však zeptala Freda, jestli by se mnou nechtěl jít do sboru, odpověděl, že by šel moc rád. Několikrát, když zrovna nebyl v práci, se mnou skutečně šel. Řekla jsem mu, že se mnou může jít, kdykoli bude chtít. Nikdy jsem na něj nenaléhala.

Jednou jsme mluvili o náboženství a víře a já mu řekla: „Víš, naše děti to bude asi mást.“ Když Fred nebyl v neděli v práci, chodil do kostela se svým otcem. „Naše děti nebudou chápat, proč tatínek chodí do kostela v neděli a maminka v sobotu. Měli bychom mít jedno náboženství a já ho nemohu změnit.“

A tak začal chodit do sboru se mnou. Přihlásil se na kurz Bible; začal se podívat: „Hm, tyhle věci jsem vůbec neznal.“ Zaujala ho témata z historie, o kterých čteme v knize Velké drama věků. Netušil, jaké věci se děly a dějí. Čím více se dovídal, tím více chápal a tím více se měnil. Modlila jsem se za něj, ale nikdy jsem na něho nedělala nátlak.

Přineslo ti období strávené mimo sbor nějaké ponaučení? Jaké to je teď?

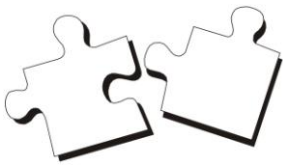
Od té doby, co jsem se vrátila ke sborovému společenství, jsem šťastná jako nikdy předtím. Víím, že jsem udělala mnoho nesprávných věcí, ale nyní jsem velmi šťastná, že jsem zpátky.

Jaké máš cíle, když jsi teď zpět v církvi?

Mám malé děti, kterým se musím věnovat. Je však mnoho věcí, které bych ráda dělala. Pokouším se zapojovat ve sboru v malých věcech. Je tam málo aktivit pro malé děti. Bývalo to stejné, když jsem byla malá, a i tehdy mi to chybělo.

Někdy v sobotu odpoledne nebo večer pouštím dětem video o přírodě pro nejmenší. Když není moc velká zima, jdeme se projít ven. Chci, aby mé děti prožívaly šťastné soboty. Nepřeji si, aby se nudily. Většinou jsem však ke konci týdne vyčerpaná a v sobotu odpoledne si jdu zdřímnout. Nyní jsou mé děti ještě malé, moc jsem toho pro ně ještě neudělala. Ale postupně bych jim chtěla něco dát. A abych to mohla udělat, musím včas plánovat sobotní program.

Přála bych si, aby mé děti žily aktivním životem. Chci s nimi jezdit kempovat, na výlety na kole, chodit na túry nebo cokoli jiného, co budou chtít dělat. Přála bych si, aby žily smysluplným životem. I kdybych byla finančně na dně, chci, aby mé děti prožívaly plnohodnotná sobotní odpoledne.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Co bys řekla lidem, kteří opustili církev a nemají v úmyslu se vracet?

Kdyby byli ve stejné situaci, v jaké jsem byla já, řekla bych jim: „Podívej se na to, co děláš. Přináší ti to štěstí?“

Klesala jsem stále hlouběji a nebyla jsem schopna se z toho dostat. Byly chvíle, kdy mi bylo dobře, neříkám, že jsem byla nepřetržitě nešťastná. Většinu toho období jsem však trpěla depresemi, zlobila jsem se na všechny a všem jsem lhala. Kdybych byla od začátku na té správné cestě, nebývala bych musela tím vším procházet.

Co bys řekla lidem, kteří jsou v církvi, těm, se kterými jsi vyrůstala, i starším členům? Co by měli dělat, když vidí, jak se mladý člověk ztrácí a vzdaluje?

Jenom jej milovat. Nekritizují. No, možná ano. Co jsem se vrátila do sboru, setkala jsem se s členy, kteří si ty odpadlé členy nahradí novými. Nepečují o ty, kteří by se chtěli vrátit. Často kvůli tomu, že nesouhlasí s tím, čeho se dříve dopouštěli.

Lidé ve sboru musí dbát na to, co říkají a jak se chovají. Je to velmi důležité. Když jsem začínala znovu chodit do sboru a navštěvovala jsem seminář o Zjevení, objevili se lidé, kteří mi dali jasně najevo, že to není pro mě a že tam nemám co dělat. Nebylo to pro mě příjemné.

Jedna žena měla dokonce — při hodinách vyučování biblických pravd — na dveřích napsáno: „Jestli přicházíš pozdě, neobtěžuj se vstupovat.“ Takový nápis odradí člověka, který je nový, i toho, kdo se pokouší do církve vrátit. První dojem je velmi důležitý, pak už se člověk jen těžko vrací.

Jednou se mělo ve sboru o něčem hlasovat. Nový kazatel potřeboval udělat několik změn. Někteří členové s ním souhlasili, jiní byli proti. Vyšli tedy za kazatelnu a já se nestačila divit, co slyším. Sedím v lavici, vracejíc se do společenství, vedle sebe mám manžela, který ještě ani nebyl členem, a ani jeden z nás jsme nechápali, proč si musíme vyslechnout takové věci. Někdy si členové ve sboru neuvědomují, jaký dopad mohou mít jejich slova na přítomné lidi. Měli by vážit svá slova a jednat moudře.

Řekla bys, že celkově jste byli ty a Fred sborovou rodinou vítáni?

Ano.

Jakou radu bys dala novým členům?

Stává se, že i poté, co jste pokřtěni, přijdou chvíle, kdy se budete cítit duchovně zesláblí. To je nyní i můj problém. Od rána do večera jsem uvázaná u svých dětí. Zabírají veškerý můj čas a já nevěnuji čas Bohu.

Takže má rada novým členům je: „Budete-li se cítit slabí, nevzdávejte to. Vstaňte a pokračujte.“ Říká se, že člověk by měl vést jiné blíže ke Kristu a vyučovat, no a já právě nevím, co si o mně Bůh nyní myslí, protože nejsem schopna udělat si na něj čas, který bych měla.

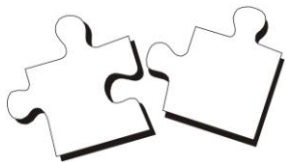
Vždyť „vyučuješ“ dvě osůbky zde doma. Je to ta nejlepší věc, kterou může mladá matka udělat — učit své děti tomu, aby milovaly Ježíše.

Ano, pokouším se. Jsou však chvíle, kdy se mi nechce. Cítím se neustále vyčerpaná, a když už se mi naskytne chvíle a já si na pět minut otevřu Bibli, neumím se soustředit a vnímat obsah toho, co právě čtu. Někdy cítím, že jsem od Pána Boha daleko. Víím, že je vždycky se mnou. Byl se mnou od narození až do dnešního dne. Nikdy mě neopustil a to je také důvod, proč jsem se vrátila do sboru.

Když přemýšlím o mé minulosti a o tom, jak jsem žila, jak jsem kouřila, pila, hrála hazardní hry, jak jsem podváděla svého prvního manžela — vnímám, že Bůh mě skutečně nikdy neopustil. Vždycky mi byl k dispozici. Udělal pro mne věci, které by žádná lidská bytost nebyla schopna udělat. Víím, že mě miluje.

OTÁZKY

1. Jak je možné začlenit děti do sborového společenství a přenést je přes krizová období dospívání až do okamžiku, kdy se budou moci odpovědně rozhodnout pro křest a členství v církvi?
2. Jsou vrstevníci dětí ve sboru důležití pro jejich začlenění do sboru a později pro rozhodnutí stát se adventisty? Co je možné udělat v případě, že dítě nemá ve sboru své vrstevníky?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

3. Je důležité, aby byl při křtu člověk obráceným křesťanem? Jsou i jiné důvody pro křest? Může sbor nějak pomoci lidem při rozhodování ke křtu?
4. Jsou nějaké způsoby, jak se sbor může nenásilně představit nevěřícímu partnerovi člena církve a tak ho postupně začleňovat do společenství?
5. Co můžete ve sboru udělat pro to, aby člověk, který přichází, získal pozitivní „první dojem“? Čeho je dobré se v této souvislosti vyvarovat?

JEFF

ke třicítce, ženatý, dělník

Vyrůstal jsi od malička v adventistickém prostředí?

Ano, co si pamatuji, tak ano. Jako dítě jsem chodil do sboru. Rodiče byli křesťané, otec byl adventista sedmého dne. Vyrůstal jsem ve sborovém společenství a chodil na adventistickou základní a střední školu.

Domníváš se, že jsi byl obráceným křesťanem, protože jsi chodil do sboru?

V té době to bylo asi něco, co jsem považoval za samozřejmé. Byl jsem křesťanem, ano, věřil jsem v Boha a každý večer se modlil. Domníval jsem se, že mám dobrý vztah s Bohem, nikdy jsem to však nebral dostatečně vážně. Bylo to něco, v čem jsem vyrůstal, nicméně nechápal jsem, jaký by to pro mě mělo mít význam. Měl jsem to brát vážněji. To, co jsem se ve sboru naučil, v mém nitru zůstalo, avšak potlačoval jsem to jako nedůležité.

Studoval jsi na akademii?

Ano. Měl jsem tam hodně kamarádů. Až na jednoho jsou vlastně všichni pryč. S tím jedním jsem zůstal v kontaktu. Nedávno jsem byl na setkání absolventů po deseti letech. Vlastně to bylo první sejití, kterého jsem se účastnil. Setkal jsem se s mnoha starými přáteli, bylo to moc fajn. Někteří jsou stále v církvi. Bylo to ale na akademii, kdy to se mnou začalo jít z kopce. Nebyl jsem schopen dodržovat všechna ta pravidla. Třikrát jsem byl vyhozen. Nejsem na to hrdý. Dokonce jsem v posledním ročníku dostal zákaz vystoupit a sedět s mou absolující třídou při promoci na pódiu. To ve mně zanechalo hořkou pachuť. Pak, když jsem se přestěhoval z akademie zpátky domů, ztratil jsem vlastně všechny kamarády křesťany. Mnoho jich pokračovalo ve studiu a odešlo na univerzitu. Já jsem se vrátil domů a se všemi jsem přerušil kontakt. I přátelé doma byli pryč na studiích. A protože jsem z nich byl asi nejstarší, měli před sebou ještě dva nebo tři roky školy. Takže jsem ve sboru neměl nikoho. Žádné kamarády. Ani kamarádky. (Smích)

Co tě odvedlo z církve?

Tak zaprvé jsem nejspíš hledal dívku, se kterou bych chodil. Ve sboru nebyly holky, o které bych měl zájem, tedy alespoň ne v mém. Tam jsem z mladých zůstal vlastně jen já. A tak jsem se začal poohlízet po nevěřících holkách. Tam to však bylo úplně o něčem jiném. Vůbec jsem do té party venku nezapadal. Ale protože jsem neměl na výběr a přátele jsem potřeboval, musel jsem se adaptovat, tak abych zapadl mezi mladé lidi mimo sbor a církve. Změnit jsem se musel já, druzí se mi rozhodně nepřizpůsobovali. Proč také — oni už své přátele měli. A jestli jsem chtěl s někým chodit, musel jsem být jedním z nich. Musel jsem patřit do jejich party.

Jaký život jsi žil mimo církve?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Nejprve jsem začal poslouchat rock. Neviděl jsem na tom nic špatného. Postupně mě to však podněcovalo k dalším věcem, které mě přivedly ke zcela odlišnému životnímu stylu. Znáte to, večírky, pití a tak dále.

Měl jsem dívku, ale o vážný vztah se zdaleka nejednalo. Nebylo to nic stálého. Chodil jsem s různými holkami. Pomalu jsem propadal pití. Nejprve po troškách — společensky. Nechutnalo mi to ani mě to ničím nepřitahovalo. Pokud jsem však chtěl mít přátele, nesměl jsem vyčnívat z řady. A čím více jsem se stával jedním z nich, tím méně jsem o tom všem přemýšlel. Naštěstí jsem nikdy neužíval drogy.

Nebyl jsem dítě. Měl jsem dvacet roků. Vinit mohu za vše leda tak sám sebe. Od některých dívek, se kterými jsem chodil, a také od přátel jsem občas vnímal nějaký nátlak, ale všechna rozhodnutí, která jsem udělal, byla má vlastní. Má volba.

Takže takhle jsem se postupně vzdaloval a začal žít světský život. Přestal jsem navštěvovat sbor. Netrvá to dlouho a ten zlý převezme nadvládu nad vaším životem a úplně ho změní. Vztah s Bohem se vytratí. Uvědomoval jsem si, kde stojím a kam směřuji. Věděl jsem, na čí straně jsem, a nijak mě to netěšilo. Nenáviděl jsem svůj způsob života a přitom si neuvědomoval, že potřebuji Krista, abych mohl být šťastný.

Jak dlouho jsi byl mimo sbor a církev?

Poté, co jsem se vrátil z akademie, jsem žil asi tři roky u svých rodičů. Do sboru jsem občas zašel, podle toho, jak rodiče naléhali. Mimo církev a sborové společenství jsem stál osm let. Sbor nebylo nic, co by se zrovna „nosilo“. Byla to nuda, žádná zábava. Přestal jsem chodit a satan dostal šanci, protože jsem ve svém životě neměl Ježíše.

Zůstal jsi alespoň v nějakém kontaktu se sborem, i když jsi jej nenavštěvoval?

Ne. Nezůstal jsem v kontaktu s žádnými adventisty. Moji rodiče a naši sousedé byli adventisté, ale od nich jsem svůj život tak nějak oddělil. O víkendech jsem se ochomýtal kolem. Nemohu říct, že bych se cítil mezi adventisty nepříjemně. Rodiče zůstali v takové blízkosti, kterou jsem já dovolil. Pár kazatelů mě přišlo domů navštívit, ale nikdy to nedopadlo moc dobře.

Většinu času, co jsem byl mimo sbor a církev, jsem s rodiči nevycházel dobře. Byl jsem rozzlobený, neměl jsem s nimi tenkrát vůbec pěkné vztahy. Byli to moji rodiče, ano, miloval jsem je, ale příliš mnoho věcí jsme vnímali rozdílně. Nakonec jsem se od nich odstěhoval.

Během doby, kdy jsi nechodil do sboru, přemýšlel jsi o něm a jeho členech?

Někdy ano. Věděl jsem, že mají pravdu, a také to, že se jednou vrátím. Chvilí jsem byl ze všeho trochu zmatený. Po dobu čtyř až pěti let jsem na sbor moc nemyslel. Ale během posledních čtyř let, především poslední tři roky, jsem svůj způsob života odsuzoval. Věřím, že Duch svatý a moji rodiče, kteří byli velmi chápaví — mě přivedli zpět do církve.

Pokoušeli se tě jiní nějak ovlivňovat, abys změnil svůj život?

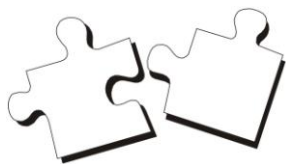
Ano. V práci jsem potkal chlápka, který se jmenoval Danny. Zpočátku jsme spolu moc nevycházeli. Postupem času se z nás však stali přátelé. Dopomohl mi k tomu, abych získal lepší pozici v zaměstnání. Asi ve mně viděl přednosti, které byly pro firmu přínosem. Bez něj bych nebyl sprevitorem, což je dobře placená práce. Ve firmě, ve které pracuji, je to dokonce nejlépe placená práce. Byl jsem moc rád, když jsem se na tuto pozici dostal.

Danny a já jsme si rozuměli, často jsme spolu chodili rybařit. Danny je velmi dobrý křesťan patřící do jiné církve. Sdílel se mnou své poznání, aniž bych o tom já chtěl mluvit. Nevysvětloval mi věrouku, přál si jen, abych se vrátil do církve. Říkával: „Co myslíš, kde skončíš? V nebi, nebo v pekle?“

A já na to odpovídal: „Nevím, jestli půjdu do nebe nebo do pekla. Vím však, že nežiju správně.“

A končivalo to otázkou: „Tak proč to nezměníš?“

Během rybaření mi vyprávěl o Boží lásce k člověku. Krátce, protože chápal, že bych ho přestal poslouchat, kdyby začal kázat. Byl to můj přítel.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Kdy jsi poprvé pomyslel na to, že se vrátíš do sboru?

Během posledních tří let, kdy jsem nechodil do sboru, jsem hluboko uvnitř cítil, že nastane čas, kdy se budu chtít vrátit. Považoval jsem to za správné, byl jsem přesvědčen, že Bůh si to tak přeje. Zdálo se, že mě Duch svatý usvědčuje, abych „napravil stezky“. Někdy v noci jsem jen ležel a přemýšlel.

Nakonec už jsem to nemohl déle odkládat. Každý den jsem byl o tom víc a víc přesvědčený. Chápal jsem, že jsem ve slepé uličce.

Zápasil jsem — pokoušel jsem se přestat pít a kouřit. Jednoho pátečního večera jsem se začal modlit. Modlíval jsem se každý den, i když jsem dělal věci, o kterých jsem věděl, že nejsou správné. Tentokrát to bylo ale jiné. Žádal jsem a prosil Boha o pomoc. Celou noc jsem nespál. Bylo to, jako bych zápasil s Bohem. Přál jsem si, aby vyhrál, a On zvítězil.

V sobotu ráno jsem brzy vstal. Oblékl jsem se, sedl do auta a odjel. V jedenáct hodin jsem se octil před modlitebnou církve adventistů. Moji rodiče byli uvnitř. A v tu chvíli jsem se rozhodl, že se tam po osmi letech vrátím. Zaparkoval jsem a šel jsem dovnitř.

Jaká byla odezva?

Rodiče vždy sedávali vpředu. Prošel jsem uličkou až k místu, kde seděli, a posadil se vedle nich. Když mě uviděli, byli oba v šoku. Vyhrkly jim slzy.

Tu sobotu mě naplnil pokoj. Jel jsem domů pevně rozhodnut, že přestanu pít a kouřit. Od té doby jsem se toho nedotkl. Bůh mě osvobodil.

Řekni mi něco o Moně.

Monu jsem potkal asi před třemi lety. Je to úžasný člověk! Hned jsme si rozuměli. Neměla žádné zlovyky ani nevyvíjela nátlak, abych se zbavil těch svých. Nehádala se. Dala mi prostor a já dostal šanci se uklidnit. Dostal jsem příležitost přehodnotit sebe sama.

Mona uměla rozeznat dobré od špatného, i když nepocházela z křesťanského prostředí. Nelíbilo se jí, že piju alkohol, ani to, že užívám tabák a vulgárně mluvím. A tak jsem jí slíbil, že se pokusím s tím přestat.

Ze začátku mi pomáhala. Když jsem se zklidnil, byl jsem schopen udělat inventuru svého vlastního života. Mona měla na můj život obrovský vliv. Od chvíle, kdy jsem ji potkal, jsem si přál, aby to byla právě ona, s kým prožiju celý svůj život.

Uvědomoval jsem si, že nežiju správně, chápal jsem, že si musím život urovnat. V době, kdy jsem začal znovu chodit do sboru, jsme Mona a já žili spolu na psí knížku. Věděl jsem, že to není správné, a tak jsme požádali kazatele, aby nás oddal. Ten však nemohl oddat adventistu s neadventistou. Celé ty roky jsem byl členem, aniž bych měl s církví cokoli společného, a tak, když mi kazatel oznámil, že nemůže oddat adventistu s neadventistou, nechal jsem se vyloučit, aby nás mohl oddat.

Při návratu do sboru jsem byl nervózní, ale jen co jsem vešel vchodovými dveřmi, vnímal jsem, že jsem vítán.

A pak, když jsem vešel do sboru, ihned jsem se cítil jako jeden z nich. Lidé byli milí a přátelští. Když Mona viděla, že mě lidé vítají s otevřenou náručí, dotklo se jí to.

Nyní se oba necháváme vyučovat, chodíme na kurzy Bible. Mona se chce nechat brzy pokřtít, vlastně někdy za měsíc. Já se nechám znovu pokřtít a tak vlastně budeme mít společný křest.*

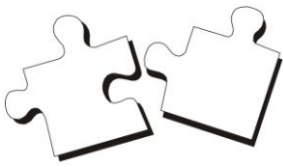
To, jak se lidé ze sboru chovali k Moně, bylo pro mě také jednou z velmi důležitých věcí. Byli k ní všímaví a přátelští, i když věděli, že spolu žijeme na hromádce. Když se pak dověděli, že se chceme vzít, uspořádali pro ni oslavu. Velmi ji potěšilo, že o ni měli takový zájem. Byl jsem šťastný.

Co by se stalo, kdyby s tebou Mona nechtěla chodit do sboru, kdyby se z ní nestala křesťanka?

Vrátíl bych se do církve, protože jsem byl přesvědčen o tom, že tam patřím. Od té doby, co jsem zpátky, prožívám v životě pokoj a dokonce jsem za dlouhá léta i šťastný.

Jak se tvůj život změnil od té doby, co ses vrátil do sboru?

Nyní mám zcela nový vztah s Bohem. Víím, že jestliže s ním zůstanu v kontaktu, vztah se bude prohlubovat. Zjistil jsem, že je to něco, o co musí člověk pečovat. Stejně jako o manželství.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Do církve jsem se vrátil před šesti měsíci. Začal jsem číst Bibli — od jejího začátku, od Genesis. Četl jsem ji každý večer, až jsem ji přečetl celou. I nadále si každý večer otvírám Písmo. Čtu i jiné křesťanské knihy. Četbou se snažím udržovat dobrý vztah s Pánem. Každou sobotu navštěvuji sborové společenství a účastním se pobožností. Až to bude možné, chtěl bych chodit do sboru i o středách. Má vyhladovělá duše touží po naplnění.

Moji rodiče jsou velmi šťastní, že jsem se vrátil. Mělo to na ně veliký vliv a výrazně to posílilo jejich víru. Můj návrat jim vrátil do života jiskru.

"Mona a Jeff se nechali pokřtít v listopadu 1996.

Vzal sis z toho všeho nějaké ponaučení? Lituješ něčeho?

Nikdy jsem nebral křesťanství dostatečně vážně. Chodil jsem na adventistickou střední školu. Nechtěl jsem odejít od rodičů, ale šel jsem na internátní typ školy. Zato jsem se seznámil s mnoha křesťany. Když jsem ze školy odešel, byl jsem osm let nešťastný a nikdy jsem pořádně nechápal proč.

Za svůj dřívější život se stydím. Zkomplikoval jsem si ho. Žil jsem světským životem. Co jsem však potřeboval, bylo vpustit do života Krista. Zdá se, že se mi to nakonec podařilo, a jsem spokojený a naplněný. Vlastně jsem si dříve ani pořádně neuvědomoval, že nestojím na Boží straně. Byl jsem zaslepen, dokud nebyla vyslyšena má modlitba.

Pochopil jsem, že satan nepolevuje a neustále působí. Bez Boha na své straně člověk pokaždé prohraje. A protože jsem nebyl pevně ukotven v Bohu, satan mě svedl k věcem, které bych nečekal. Bůh měl pro můj život lepší plán. Nevybral jsem si satanovu stranu záměrně. Nějak se to stalo.

Je neuvěřitelné, že Bůh mě přijímá jako hříšníka, odpouští mi a nabízí věčný život s ním. Vrátil mi život. Ten největší dar, který jsem právě obdržel, je, že má žena bude adventistkou sedmého dne.

Teď, když jsi zpátky v církvi, jaké jsou tvoje cíle?

Chci zůstat adventistou. Chci chodit s Kristem. Chci pro něj žít. Chci být nápomocný všude tam, kde bude potřeba. Například být diákonem ve sboru.

Mám toho spoustu co dohánět. Byl jsem osm let mimo. Teprve se učím. Mona minulého léta pomáhala na kempu biblického kurzu. Přijel jsem za ní aspoň na dva dny, abych jí pomohl.

Co bys řekl lidem, kteří odešli z církve a nechtějí se vrátit?

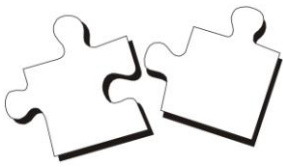
Přál bych si, aby pochopili, že tam venku je nic nečeká. Je to docela špatný kšeft. Svět nepřináší žádné uspokojení. Jediné uspokojení člověk nalezne v tom, když se vrátí zpět do církve a ke vztahu s Bohem. Vyzkoušel jsem si to a skutečně a trvalé štěstí jsem nenašel. Nemohou být šťastní, i když si třeba myslí opak. Nechtěl jsem být nešťastný, ale nechápal jsem, co mi chybí. Neuvědomoval jsem si, že štěstí dává Bůh. Zní to divně, ale já to dělal kvůli štěstí a ve světě jsem ho nikde nenašel. Je to, jako bych se probudil a najednou pochopil, že se chci vrátit zpět do církve. Moc rád teď hovořím s jinými křesťany, moc rád studuji úkoly sobotní školy. Je to velmi příjemné trávit čas s věřícími lidmi.

Lidem, kteří se nechtějí vrátit, bych tedy řekl: „Otevřete oči, přehodnoťte svůj život, zeptejte se sami sebe, zda jste šťastní. Pak přijměte dar věčného života, který dává Ježíš Kristus.“

Co bys vzkázal těm, kteří právě uvěřili?

Myslím, že by měli být šťastní, že se vymanili ze zlého světa do prostředí sborů, kde jsou lidé upřímní a čestní, kde je pravda a poznání a kde lidé Boha opravdu milují. Není samozřejmostí, že takový sbor našli. Vzkázal bych jim: „Nechte se vést Duchem svatým. A když přijdou těžkosti, a ony přijdou, klekněte na kolena a modlete se.“ Tak to dělávám já.

OTÁZKY

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

1. Měla by mít církev adventistů záchrannou síť — zvláštní péči — pro mladé členy ve sborech s malým počtem mladých adventistů?
2. Co bychom měli dělat, pokud mladí adventisté ve sborech nemají své vrstevníky? Jak si mají vybírat přátele?
3. Mohli bychom zkrátit dobu, kdy jsou bývalí členové mimo církev, tím, že bychom nějakým způsobem zasáhli? Jaké je nebezpečí naší dobře míněné „pomoci“?
4. Jak můžeme lépe předávat poselství, že evangelium je skutečně dobrá zpráva?
5. Jak bychom měli využít svědectví nově obrácených adventistů k tomu, abychom pomohli bývalým členům s jejich duchovním nasměrováním?

CHERIE

přes padesát, vdaná, matka, babička, zdravotní sestra

Vyrůstala jsi v adventistickém prostředí?

Ano i ne. Matka byla adventistka, otec římský katolík, takže jsem vyrůstala v částečně adventistickém prostředí a adventistických zásadách. Jsem vděčná Bohu za matčinu vytrvalost, za to, že stála za svým přesvědčením. Neměla to vždy jednoduché.

Kdy ses stala adventistkou?

Řekla bych, když jsem se nechala pokřtít. Měla jsem jedenáct nebo dvanáct let.

Chápala jsi, co děláš, když ses rozhodla pro křest?

Ano. Vnímala jsem, že ano. Tenkrát jsem Boha milovala. Možná že jsem všemu úplně nerozuměla, ale Boha jsem milovala tak, jak to jedenáctiletý člověk dovede.

Odešla jsi ze sboru jako mladá?

Ano. Vyrůstala jsem ve velmi chudé rodině. Otec byl katolík a vzdělávání na křesťanských školách nepovažoval za nijak důležité. Chodila jsem tedy na státní školy a zapadla mezi děti, které byly ze stejně chudých rodin jako já. Nebylo na tom nic špatného, neviděla jsem v tom žádný problém. V sedmé a osmé třídě jsem měla příležitost chodit na církevní školu. Byla to zvláštní zkušenost.

Většina dětí pocházela z dobře zajištěných rodin. Z dnešního pohledu by to tak už možná nevypadalo, ale tenkrát jsem vnímala, že jsou bohatí. Byla to tehdejší elita. Pokoušela jsem se mezi děti zapadnout, ale nešlo to. Byla to zvláštní situace.

Vnímala jsi, že druzí lidé měli něčeho více než ty?

Necítila jsem se nikdy dost dobrá. A nezáleželo na tom, jak moc jsem se snažila. Vzpomínám si, jak se jednou manželka lékaře snažila, abych mezi děti zapadla. Byla to velmi milá žena. Na škole bylo několik dětí z lékařských rodin. Ona nebo dokonce snad její dcera, už si to nepamatuji, mě pozvala k sobě domů. Byla jsem tím tak nadšená! Jít k nim domů, to byl pro mě tehdy životní zážitek. Měli koně! Měli věci, o kterých se mi mohlo jen zdát.

U nich na návštěvě byli ke mně všichni velmi milí. Pak za mnou přišlo jedno z dětí a řeklo mi, že jejich matka je přinutila, aby mě pozvali k nim domů, a že oni nechtěli, abych je navštívila. Když jsem to uslyšela, puklo mi srdce. Zranilo mě to, protože jsem pochopila, že ty holky o mě neměly nejmenší zájem, dokonce byly

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

proti tomu, abych je navštívila. Vnímala jsem velmi silně, že přestože s nimi chodím do školy, nepatřím k nim.

Co tě odvedlo pryč z církve?

Věci šly stále k horšímu. Trpěla jsem pocitem méněcennosti, nikde jsem se necítila v bezpečí. A způsob, jakým se ke mně chovaly děti ve škole, můj stav jen zhoršoval. Některé byly ke mně milé, ale já toužila zapadnout mezi tu nejlepší partu a to se mi nepodařilo. Došlo to tak daleko, že jsem se cítila zraněná. Dokonce tak, že jsem kvůli tomu přestala chodit do sboru.

Když jsem dospívala, začala jsem chodit s chlapci, kteří nebyli věřící. Rodičům jsem tím způsobila velké trápení. V sedmnácti jsem se vdala. Byla jsem dítě, které se považovalo za dospělou ženu. Myslela jsem si, že všechno zůstane při starém, že takový život prostě je.

Dostala jsem se do stavu, kdy jsem cítila, že nepatřím a nezapadám vůbec nikam. Nechtěla jsem být součástí sboru ani církve. Byla jsem zraněná a odmítnutá. Cítila jsem se nechtěná, byla jsem přesvědčená o tom, že mě nikdo nemá rád. Skutečně jsem to tak vnímala, i když je možné, že jsem se mýlila a vše byl jen výsledek mého komplexu méněcennosti. Teď už to vidím jinak; jako dítě jsem tomu však nerozuměla, nechápala jsem to ani jako dospívající mladá žena.

Vzpomínám si, že když jsem se zasnoubila a plánovala svatbu, jela jsem za kazatelem do jednoho adventistického sboru. Tenkrát mi řekl: „Cherie, v poslední době nechodíš do sboru.“

Odpověděla jsem: „Ne, ve sboru už mě nikdy nikdo neuvidí.“

On na to reagoval: „Ale my bychom si přáli, aby ses vrátila.“

Odsekla jsem něco ve smyslu: „Ani za sto let.“

Pastora jsem tím nevyvedla z míry a ujistil mě: „Vím, že se jednoho dne vrátíš.“

Přišlo mi to směšné.

Vdala jsem se a odstěhovali jsme se do jiného státu. Tam jsme s manželem nějakou dobu žili.

Byla jsi v kontaktu s nějakými adventisty?

Nebyla. Ani jsem nechtěla být. Chtěla jsem dělat všechny ty divoké, lehkovážné věci, včetně pití a všeho kolem toho.

Dobře si vzpomínám na několik incidentů, které mi jasně naznačovaly, že bych s tím měla rychle přestat.

Například po každém požití alkoholu jsem vážně onemocněla. Když jsem byla těhotná se svým prvním dítětem, někdo mi namíchal pivo s nějakou divnou tekutinou a já to vypila. Bylo mi z toho zle, prožila jsem několik dní ukrutného utrpení. Myslela jsem si, že všechno, co dělám, je ta zábava, kterou jsem hledala, ve skutečnosti to mělo ke štěstí velmi daleko. Když se nyní dívám zpátky, uvědomuji si, jak byl můj život prázdný.

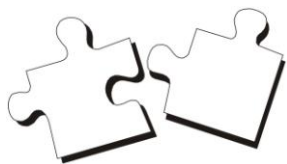
Takže ses neprovdala za adventistů?

Ne, neprovdala. Manželství a všechno okolo jsem postavila na první místo — před Boha. Přes to všechno však vnímám, že mi Franka poslal Bůh. Je to velmi dobrý člověk. Bůh věděl, co dělá. Nicméně já měla za to, že o něco přicházím.

Jak ses vrátila zpět do sboru?

Bylo to něco hluboko uvnitř mě, co mě přivedlo zpátky do církve. Když se mi narodilo miminko a přišel čas na krtiny, nemohla jsem se přimět k tomu, abych vzala své dítě k metodistům a nechala ho pokřtít. Věděla jsem, že to není správné. Chápala jsem, že to není křest. Všichni mi říkali: „Je to jen voda, nikomu to neublíží.“ Já na to odpovídala: „Ne, nemohu to udělat.“

Pak jsem chodívala do baptistického sboru. Jednu neděli jsem zničehonic odevzdala svého syna Bohu. Po pobožnosti se mě pastor zeptal, jestli bych chtěla patřit do jejich sboru. Řekla jsem, že ne; odevzdala jsem svého syna Bohu, nikoli církvi. Byla to pro mě velmi významná událost. Bylo to mé rozhodnutí. V blízkosti nebyl žádný adventistický sbor a já jsem toužila zasvětit svého syna Bohu. Nejezdila jsem autem, neměla jsem se jak dostat do adventistického sboru.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Chtěla jsi chodit do adventistického sboru?

Několikrát jsem o tom přemýšlela. Vzpomínám si, že jsem uvažovala, že bych někdy v sobotu ráda navštívila sbor. Tuto touhu jsem ale vždy úspěšně zatlačila do pozadí a nikam nešla. Nenechala jsem žádný adventistický sbor, dokud jsme se nepřestěhovali zpět do mého rodného státu.

Jsem si jistá, že nás Bůh vedl, abychom se přestěhovali zpátky. Vedl nás i zpět do církve.

Několik měsíců poté, co jsme se přistěhovali zpátky, jsem jednoho dne uslyšela v obchodě s potravinami, jak na mě někdo zavolal. Pomyslela jsem si: „Kdo by to mohl být?“ Otočila jsem se a uviděla mladého muže, jak ke mně spěchá. S radostí mě objal. Nevěděla jsem, o koho jde, nepoznávала jsem ho.

On pak řekl: „Ty si mě nepamatuješ, vid?“

„Ne, nepamatuji.“ Byla jsem úplně v šoku. Nakonec se ukázalo, že to byl jeden z hochů, kteří se mnou chodili do dětské sobotní školy. Žádní kamarádi jsme ale tehdy nebyli.

Ptal se mě: „Kdes byla? Říkali jsme si, kde jsi a co děláš...“

Zajímal se, zda chodím do sboru. Odpověděla jsem: „Ale tak trochu. Vdala jsem se a mám dvě děti.“

A on řekl: „Vrať se zpátky do sboru, moc bychom si to přáli.“

Odpověděla jsem velmi jasně: „To nepřipadá v úvahu, do sboru se nikdy nevrátím.“

Nechtěla jsem se s ním znovu potkat, takže jsem chodila nakupovat do jiného obchodu. Když jsem zase jednou nakupovala, přihodila se mně úplně stejná věc. Ten mladý muž mě uviděl, objal mě a řekl: „Rád tě znovu vidím, říkal jsem si, jestli se znovu nepotkáme.“

Ten večer jsem se setkala s jeho manželkou, která tam byla s ním. Bylo to velmi milé setkání. Jeho žena byla velmi příjemná.

Neustále se mi honilo hlavou: Ve škole mě vůbec nemusel, proč je nyní tak nadšený, když mě vidí? Takto se to přihodilo asi pětkrát za sebou. Pokaždé jsem chodívala nakupovat v jiný čas a do jiných obchodů a často jsem ho tam, pět týdnů po sobě, potkávala. Nevěděla jsem, jak se ho zbavit, a pak mě napadlo, jestli ho možná neposílá někdo shůry.

Když jsme se střetli asi popáté, řekl: „Podívej, scházíme se ve školní aule, udělej mi tu radost a přijď jen na jednu sobotu.“

Nakonec jsem souhlasila: „OK. Půjdu jednou a pak už se přestaneme v obchodech potkávat.“ Doufala jsem, že se ho tímto způsobem zbavím. Tu sobotu jsem šla do sboru a už jsem tam zůstala.

Jak tě lidé ve sboru přijali?

Mám za to, že jsem během doby, co jsem byla pryč, hodně duševně povyroستla. Dostalo se mi velmi milého přijetí. Cítila jsem se jako doma. Bylo to, jako by tam působil naprostý pokoj, který jsem už po dlouhou dobu necítila. Od doby, kdy jsem přestala chodit do sboru, v mém životě něco scházelo, nikdy jsem neuměla přijít na to, co to je. Když jsem se vrátila zpět do sboru, rozhodla jsem se, že ať se stane cokoli, ať už kdokoli udělá cokoli, ze sboru už nikdy neodejdu a Bůh bude v mém životě na prvním místě.

Jak ses vrátila zpět do církve?

Chvíli to trvalo, než jsem se nechala znovu pokřtít. Svému manželovi jsem řekla o muži, kterého neustále potkávám. Nakonec se setkali i oni. Jednou se Greg zeptal nás obou, zda bychom nechtěli chodit na biblické kurzy, a můj manžel s tím spontánně souhlasil.

Začali nás navštěvovat manželé ze sboru, společně s nimi jsme studovali Bibli. Muž byl jedním ze starších sboru. Nebyl to kazatel, byl jeden z laiků. On a jeho manželka nás nějakou dobu vyučovali, výsledkem byl křest nás obou.

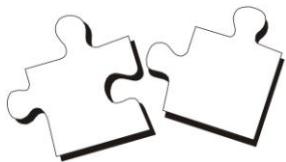
Setkala ses s ostatními lidmi, které jsi znala z dětství nebo se kterými jsi případně chodila do školy?

Ani ne. Ale s Gregem a jeho manželkou jsme se velmi spřátelili, a když jsem šla poprvé do sboru, cítila jsem se tam jako doma.

Co způsobilo, že ses takto cítila?

Ani nevím. Nebylo to nic konkrétního. Měla jsem pocit, že se můj život zacementil.

Abych řekla pravdu, nejvíce se cítím doma ve sboru, do kterého patříme nyní. Je to menší sbor. Sbor, ve kterém jsem vyrostla, byl obrovský. Byli tam velmi milí lidé, ale nikdy je nemůžete všechny považovat za

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

svou blízkou rodinu, tak jak to zažívám v našem nynějším společenství. Tam, kam teď patříme, se opravdu cítím jako doma.

Za ty roky, co jsem se vrátila zpět do církve, prožívám úzký vztah s Bohem. Mnohému jsem se také naučila. Dospěla jsem k pochopení, že nezáleží na tom, do jakého sboru člověk chodí; bude-li se dívat na lidi, selže. Člověk se nemůže dívat na někoho a vidět Boha. Satan si použije jiné lidi k tomu, aby nesprávně interpretovali Boha a jeho církve.

Takže to nebyli lidé, kdo tě přitáhl zpět, byl to Duch svatý?

Rozhodně! Duch svatý působil v mém životě. Použil si stejné lidi, kvůli kterým jsem odešla, k tomu, aby mě přivedli zpět. Mohla jsem v obchodě s potravinami potkat tolik jiných lidí, kteří mě také mohli pozvat slovy: „Přijď, byli bychom moc rádi, kdybys navštívila náš sbor.“ Ale Bůh si použil ty, kvůli kterým jsem odešla pryč.

Narazila jsi na nějaké problémy s lidmi, se kterými jsi chodívala do školy? Jak na tebe reagovali v dospělosti?

Byl to vlastně jen Greg, se kterým jsem se setkala. Jednou jsem se stavila v rodině lékaře, kterou jsem jako malá navštívila. Bylo to ještě předtím, než jsem se potkala s Gregem. Jejich syn se mě zeptal, kam jsem odjela, chvíli jsme si povídali.

Většinu toho času se mi vybavovaly vzpomínky na to, jak jsem se cítila, když jsme spolu chodili do školy. Jak jsem si myslela, že se nikdy nic nezmění a že život je už takový. Až když je člověk starší, pochopí, že to je pouze začátek. Kdyby tak byli lidé tenkrát, když jsem vyrůstala, soucitnější.

Máš pro sebe nebo svou rodinu nějaké cíle týkající se sboru?

Předtím, než začnu mluvit o cílech, chtěla bych se zmínit o tom, čeho lituji. Lituji, že jsem nechodila do sboru, když byl můj syn malý; myslím, že by to s ním teď bylo jiné. Vrátila jsem se do sboru, když mu bylo už šest nebo sedm let, a myslím si, že to poznamenalo jeho pojetí hodnot.

Mým cílem je přimlouvat se a prosit Boha, aby dostal svého slibu, abych se setkala se svými dětmi, vnoučaty a pravnoučaty v nebeském království. Chci být také soucitnější k lidem kolem sebe a všimnout si těch, kteří se ocitnou „na pokraji“. Přála bych si, aby mě Pán použil tak, jak On uzná za vhodné, kdekoliv a při čemkoliv.

Jak reaguješ na nově příchozí, kteří se ihned nemusí cítit součástí sborového společenství?

Někdy mám dojem, že jsme příliš zaměřeni sami na sebe a k nově příchozím nejsme dostatečně otevření. Domnívám se, že je to jeden ze satanových nástrojů, jak odvrátit naši pozornost. Měli bychom být jako Bůh — přijímat lidi takové, jací jsou.

Co bys vzkázala lidem, kteří kdysi chodili do sboru, odešli a nehodlají se vrátit?

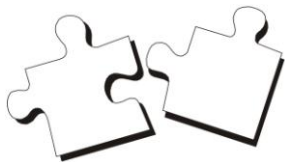
Ať řeknu cokoli, nic to nezmění. Svět je neskutečně zlý. Ale teď jsem šťastná. Není to proto, že bych měla něco zvláštního, ale proto, že mám na své straně Boha. Víím, že budu v pořádku. Neznamená to, že jsem dokonalá; znamená to, že chci dělat správné věci a že vše je v jeho rukou.

Když je člověk ve světě a nedovolí Bohu, aby při něm stál, měl by se mít na pozoru, protože tam číhají mnohá nebezpečí. Během doby, kdy jsem byla ve světě, jsem byla tolikrát velmi hluboce zraněná, obzvláště v období dospívání. Zahráváte si s ohněm.

Co bys vzkázala lidem, kteří jsou v církvi celý svůj život?

Svým způsobem jsou v nebezpečné situaci. Někdy jsou velmi samolibí nebo se jen tak nechají unášet a všechno přijímají se samozřejmostí. I já tam někdy sklouznu a vnímám, že s takovým postojem se nedá pracovat, ničeho se nedá dosáhnout.

Někdy těm, kdo nikdy neopustili církve a nepřestali chodit do sboru, závidím. Zároveň bych však podotkla, aby se nespokojili s tím, co mají: „Hleďte skutečný smysl života a rozvíjejte svůj osobní vztah s Bohem. Bůh

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

má všechno ve svých rukou, On nás vede. Klepe na dveře a čeká. Je pro vás ochoten udělat cokoli. Nebuďte samolibí."

A co noví adventisté? Jak bys povzbudila je?

Udržte si tu první zamilovanost co nejdéle. Odevzdávejte se Bohu, milujte ho. Pro opravdový vztah s Kristem je velmi důležité studovat Bibli.

Odešla jsi ze sboru, když jsi začala dospívat. Řekla bys, že ses do církve vrátila kvůli svým dětem?

Myslím, že děti byly nástrojem, který Bůh použil. Chtěla jsem, aby z mých dětí byli dobří lidé. Domnívám se, že základy, které do mě vložila má matka i otec, nakonec způsobily, že jsem začala o věcech přemýšlet a chápat je. Otec nikdy nezasahoval do matčiny náboženské výchovy. Dnes to vnímám jako Boží milost. Za mnohé také vděčím své tetě, protože to byla právě ona, kdo přivedl mou matku do sboru. Jsem vděčná za spoustu věcí. Je tolik věcí, za které stále znovu a znovu Bohu děkuji.

A co tvé děti? Jsou v církvi?

Obě mé dcery jsou rozvedené a znovu vdané a v církvi. Je mi líto, že se to všechno muselo stát, ale jsem velmi vděčná, že jsou nyní ve sboru.

Syn do sboru nechodí. Brzy se bude ženit a jeho nastávající je agnostička. Nemám z toho radost, ale je to dobrá žena, která ještě neměla příležitost poznat Boha. Snad, když ji budeme milovat, pozná i lásku Kristovu. Tak jako mi Bůh dal manžela. Je na tom vlastně stejně, jako jsem byla v jejím věku já. Bůh nás přivedl k sobě a modlím se, aby se totéž stalo synovi a jeho budoucí manželce. Víte, Bible říká: „Zasvěcuj dítě do jeho cesty — nesejde z ní, ani když zestárne.“ Nedávno jsem to svému synovi připomněla. Řekla jsem: „Prosím Boha, aby splnil tento svůj slib.“ Jen se pousmál.

OTÁZKY

1. Jak si mohou členové lépe povšimnout nenápadné diskriminace? Měli by o tom kazatelé mluvit z kazatelny?
2. Cherie se zmiňuje o újmě, kterou svět způsobuje dospívajícím. Měli bychom varovat dospívající mladé lidi, i když se zdá, že tomu nevěnují pozornost? Nepřestali jsme kázat pro mladé, protože se nám nelíbí jejich námítky nebo nám vadí jejich jednání?
3. Jakými způsoby by mohl Cherin sbor oslovit jejího syna a jeho snoubenku? Jakou podporou může být sbor pro Cherie, která touží po tom, aby byl její syn a jeho partnerka pokřtěni?
4. Greg trval na střetávání se s Cherie, dokud nesouhlasila, že přijde do sboru, i když to bylo jen proto, aby se ho zbavila. Je to vhodný způsob, jak se přiblížit k lidem, kteří odešli ze sboru? Svou odpověď vysvětlte.

TIM

něco přes třicet, ženatý, redaktor magazínu

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Kdy ses poprvé setkal s Církví adventistů sedmého dne?

Má matka patřila ke druhé generaci adventistů v Anglii. Celý život se pohybovala v adventistickém prostředí a s ní samozřejmě i já. Otec uvěřil, když mu bylo kolem pětadvaceti. Adventistou se stal ještě dříve, než potkal mámu.

Prvních sedmnáct let svého života jsem každou sobotu, rok co rok, chodil do sboru. Či spíše brávali mě tam rodiče. Taková je má nejrannější zkušenost s církví — navštěvování sobotních shromáždění.

Narodil jsem se ve Watfordu v Anglii, kde dodnes sídlí několik adventistických administrativních kanceláří a institucí. Pokud by se nějaké místo v Anglii dalo nazvat adventistickým ghettem, pak by to byl nepochybně Watford.

Přestože se má rodina z Watfordu odstěhovala, když mi byly dva roky, zůstal jsem se svým rodným městem úzce spjatý. Ve Stanborough Park ve Watfordu žili moji prarodiče. A to právě v místě, kde sídlí unie. Kvůli tátovu zaměstnání jsme se z Watfordu odstěhovali do Granthamu. Pracoval pro Stanborough Press, církevní vydavatelství, které tam v té době přesídlilo. Tehdy byl můj táta zaměstnancem církve.

Později se otec vrátil ke studiu, stal se učitelem a vyučoval několik let na státních školách. Když mi bylo jedenáct, rodiče přijali práci v Africe a znovu se oba stali zaměstnanci církve.

Mohl bych tedy říct, že jsem byl již od narození vychováván čistě adventistickým způsobem. Máma se před mým narozením hodně věnovala četbě knih od Ellen Whiteové a na tom, co četla, také založila svůj život. Řekl bych, že rady zmíněné autorky přizpůsobila našim podmínkám a době a řídila se jimi. Mám za to, že dokázala dobře rozlišit, jaká doporučení byla vhodná pro rodiče v devatenáctém století a jaká se dala uplatnit v šedesátých letech dvacátého století.

Vyrůstal jsem v domově s celkem přísnými podmínkami, které byly úzce spjaty s adventistickou kulturou. Přesto moji rodiče nebyli přísní vegetariáni. Oba v dětství jedli maso, a tak jsme ho čas od času jedli také; obzvláště když jsme byli v restauraci. To byla jediná věc, která jim nevadila. Nikdy by se nedotkli alkoholu, nešli by do kina a v sobotu ani do obchodu, ale maso se u nás čas od času jedlo.

Anglické město Grantham, ve kterém jsem vyrostl, se brzy poté, co tam přesídlilo nakladatelství, stalo druhým adventistickým ghettem. V tomto městě byl založen jeden z největších sborů v Anglii a vedle něho byla postavena i škola. Tuto školu jsem navštěvoval od prvního dne mé školní docházky a chodil jsem tam i na střední školu. Adventistickou kulturou jsem byl ve škole obklopen pět dní v týdnu a každou sobotu jsem pak byl do ní přímo ponořen. Takhle vypadal každý týden mého života až do mých dvaceti let.

Pokud existoval někdo, kdo měl problém s oddělením své identity od identity člena subkultury, byl jsem to rozhodně já. Byl jsem typický adept na adventistické dítě s krizí identity.

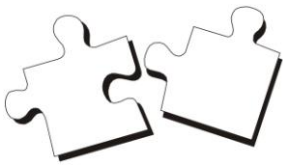
Máš za to, že jsi byl obráceným křesťanem, když jsi chodil do sboru?

V době, kdy jsem se nechal pokřtít a stal jsem se členem církve, jsem byl přesvědčen o tom, že nadešel správný čas k takovému kroku přistoupit. Nyní si uvědomuji, že jsem tenkrát tomu, co znamená být křesťanem, moc nerozuměl. Chápal jsem pouze, co znamená být členem církve. V době, kdy jsem byl pokřtěn, jsem skutečně chtěl nejen se podřídit, ale také aktivně vést svůj život cestou, která by byla v souladu s církevním učením a zvyky.

Studoval jsem Bibli a dobře jsem ji znal. Avšak navzdory všem vysvětlením a poučením, kterých se mi od učitelů dostalo, mně to v mé mysli z nějakého důvodu zcela nedocvaklo. A to mi učitelé opravdu pečlivě objasňovali, co znamená být křesťanem. Nikdy jsem to ale neprožil na vlastní kůži.

Domnívám se, že pro to existuje několik důvodů. Jeden z nich je, že o tom moji rodiče nemluvili. Je to zvláštní, protože se nikdy nezdráhali pustit se do ostrých hádek kvůli tomu, jakou muziku poslouchám (způsobovala jim skutečné utrpení). Nikdy si ale nevzpomínám, že bychom se bavili o tom, co to znamená, být křesťanem, a proč jím být. Nevím, jestli to bylo proto, že k tomu neměli důvody, nebo jen prostě nepovažovali za nutné je vyjádřit. Myslím, že to bylo to druhé. Nikdy se to ale nedozvím, protože už nežijí.

Musím proto přiznat, že v době mého křtu jsem nebyl skutečně obráceným křesťanem. Bylo mi zrovna šestnáct. Navíc jsem od dětství cítil, že mě náboženské věci nepřitahují. Už v šesti letech, když jsem začal

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

chodit do školy a slyšel biblické příběhy mimo domácí prostředí, jsem si uvědomoval, že i když jsem je dobře znal, nedotýkaly se mě, neoslovovaly mě ani jsem se jejich ponaučeními nechtěl nijak řídit.

V patnácti jsem začal uvažovat, že se stanu členem církve. Pravděpodobně za tím stála dívka, se kterou jsem tehdy chodil. Společně jsme se snažili směřovat naše životy v různých oblastech ke správným věcem. A to bylo dobré. Nicméně vedlo mě to k tomu, že jsem studoval a přijímal „pravdu“, aniž by ve středu mého života byl Kristus — nad vším jsem rozumoval bez skutečného poznání a prožívání Boha.

Co bylo to první, co tě odvádělo z církve?

Krátce poté, co jsem byl pokřtěn, matka dívky, se kterou jsem chodil, onemocněla leukemií. Pro nás oba to bylo velmi těžké období. Asi jsem pro ni byl tenkrát nějakou oporou, cítil jsem však, že na tento úkol zdaleka nestačím.

Jeden můj spolužák (chodil jsem na adventistickou akademii) zemřel na leukémii pouhý rok předtím a všem nám, kdo jsme sledovali jeho boj s nemocí, připadala tato situace děsivě podobná.

Velmi mě to znepokojovalo, ale mám za to, že tenkrát jsme já i moje dívka cítili, že víra je to jediné, čeho se musíme přidržet: táhlo nás to k ní, abychom zvládli všechno, co na nás bylo naloženo. Byla to první velká zkouška.

Po dvou měsících matka mé dívky zemřela. Poté se má dívka a její otec odstěhovali z Afriky zpět do rodné země. Pokoušeli jsme se udržet náš vztah na dálku, ale bylo to velmi obtížné, vždyť byla doslova na druhém konci světa.

O měsíc později jsem se vrátil do Anglie na adventistickou internátní školu ve Watfordu. Byl jsem v Anglii asi dva měsíce, když tu mě jednoho večera navštívil ředitel školy. Byl jsem předtím venku, ale vrátil jsem se, protože jsem nemohl najít nikoho z kamarádů. Divil jsem se, kam se všichni vytratili. Vrátil jsem se na pokoj, když vtom vešel ředitel a oznámil mi, že oba moji rodiče byli zavražděni. Nějací teroristé je doslova ubili k smrti. Byla to extrémně násilná smrt, obzvláště pro mého otce byla prý hrůzostrašně pomalá.

Ředitel přivedl místního adventistického lékaře. Chvilí se mnou hovořili, lékař mi dal nějaké léky na spaní. Byl jsem postaven do situace, kdy jsem měl odjet zpátky do Afriky na pohřeb svých rodičů a setkat se s mým o dva roky mladším bratrem, který tam chodil na adventistickou školu.

Neumím popsat emoce, které člověka v takové situaci zavalí. Ale jak už to s emocemi bývá, po dostatečně dlouhé době vymizí. Mám za to, že nakonec tato emocionální zátěž moji víru tolik neovlivnila.

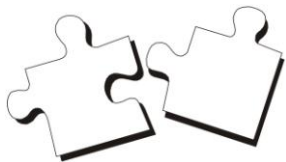
Co se dělo s tvou vírou dál? Jak ses vyrovnával s tragickým odchodem tvých rodičů?

Již od dětství jsem každý den četl Bibli, vlastně jsem se v četbě dostal docela daleko. Těsně předtím, než jsme s rodiči odjeli do Afriky, začal jsem číst svou Bibli od začátku a četl jsem z ní každý den i po návratu do Anglie. Také po pohřbu mých rodičů jsem nadále pokračoval v každodenním čtení. To, o čem jsem četl, se mi líbilo, avšak uvědomoval jsem si, že to neumím uplatňovat, jak bych měl, že to zkrátka na mě nepůsobí podle Božích zaslíbení. Nerozumím, proč tomu tak bylo.

Asi dva měsíce po pohřbu jsem přestával s každodenní četbou Bible a můj způsob vnímání se začal postupně měnit. Nejprve jsem si toho vůbec nevšiml. Můj spolubydlící na adventistické internátní škole se považoval víceméně za ateistu nebo alespoň za existencialistu, četl novely filozofa Alberta Camuse apod. Začal jsem se o to zajímat. Nikoli proto, že by se mě spolubydlící snažil zmalomyslnět, ale protože jsem s těmito postoji začal sympatizovat.

Jeden známý, mnohem starší člověk, než jsem byl tenkrát já, muž, kterého jsem hluboce respektoval, byl velmi rozhněvaný kvůli tomu, co se stalo mým rodičům. Řekl mi: „Kde byl Bůh? Hrál si zrovna na schovávanou nebo co? Jak to, že tam nebyl?“ Myslím, že tím vyjádřil skepticismus ohledně Boha a jeho role, který v sobě choval. Ta myšlenka mi utkvěla v paměti, ptal jsem se, kde byl tedy Bůh, jakou roli hrál v této tragické situaci. Každý musí jednou čelit oné tíživé otázce proč a pro mě se tato otázka stala něčím, na co jsem nutně potřeboval okamžitou odpověď. A tak začal můj dlouhý proces hledání odpovědi na tento problém.

A to je počátek mého skeptického postoje k církvi adventistů. Důvodem byly nezodpovězené otázky o Bohu. Od smrti mých rodičů jsem se pět let postupně od církve vzdaloval, až jsem úplně odešel. Avšak měl jsem na církev příliš úzké vazby: celý okruh přátel, můj životní styl, příbuzní mé matky, škola, kterou jsem

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

studoval — to všechno mě směřovalo k adventismu. Navzdory tomu, že jsem procházel hlubokou krizí víry, moje každodenní existence byla spojena s adventismem.

V roce 1986 jsem nakonec z církve úplně odešel. Bylo to ve chvíli, kdy jsem si uvědomil, že odpovědi na své otázky víry musím hledat v prostředí odděleném od církevní subkultury, v níž jsem vyrostl. A zdálo se, že jediný způsob, jak toho dosáhnout, je oddělit se od církve úplně. Nevěděl jsem, jak dlouho to bude trvat, jestli je to napařádek, nebo ne.

Jak jsi žil, když jsi odešel z církevního a sborového prostředí?

Bylo to zvláštní, protože jsem i nadále zůstával v prostředí, ve kterém jsem vyrůstal. Setrval jsem v něm, protože jsem měl za to, že se z něho nelze vymanit. V osmnácti či devatenácti letech jsem neměl prostředky na to, abych přerušil veškeré vazby a vztahy, které jsem mezi adventisty měl.

Sedm měsíců po smrti mých rodičů jsem studoval na adventistické škole, kde bylo samozřejmě povinné chodit v sobotu do shromáždění a účastnit se všech pobožností přes týden. Nikdy mi nedělal problém se přizpůsobit. Nebavilo mě to, ale účast na těchto setkáních pro mě nebyla tak obtížná jako pro studenty, kteří žádné otázky víry neřešili. Mnoho studentů, kteří se rozhodli studovat na adventistické škole, se nevyrovnalo s tím, že se od nich požadovala účast na všech pobožnostech, a tak ze školy odcházeli. Pro mě to nebyl takový problém, asi mi to bylo jedno.

Některá pravidla jsem se za těch pět let na adventistické škole, kde většinu mého studia platila Generální konference, naučil obcházet. Konkrétně právě návštěvnost pobožností. Byla to jedna z věcí, která pro mě neměla žádný význam, otravovalo mě to, nebylo to nic, co by mě vedlo k odpovědím na mé otázky.

Vyřešil jsem to tak, že jsem se v sobotu nahlásil k návštěvě nějakého sboru v blízkém okolí a pak jsem si šel po svém. Chodil jsem do městské knihovny a tam jsem se díval na filmy a studoval — v té době jsem toho po sobotách skutečně hodně nastudoval. Zašlo to až do takového extrému, že když nezbývalo než jít do shromáždění, vypracovával jsem tam v koutě na balkóně svůj historický projekt. Nic jsem neskrýval, chtěl jsem, aby bylo všem jasné, jaký k tomu zaujímám postoj.

Byl to podivný život — zůstával jsem v subkultuře, ve které jsem vyrostl, a přitom jsem neměl žádný duchovní důvod, abych v ní setrval.

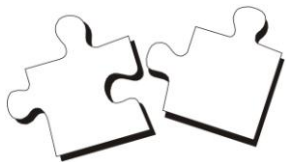
Docela brzy, co jsem začal na této škole studovat, dokonce snad hned v prvním ročníku, jsem si sem tam zašel na pivo. Co se týče návykových látek, víc jsem jich nezkoušel. Morální povinnost vyhybat se alkoholu jsem nikdy nevnímal, a tak jsem začal pít. Mnohokrát to bylo s přáteli pro zábavu.

Zjistil jsem, že nemám sklony k závislostem, naštěstí, alespoň ne v této oblasti. Jen málokdy se stalo, že jsem se opil. Většinou jsem pil jen střídmě a společensky.

Po absolvování střední školy jsem chtěl studovat dále, a tak jsem odešel do Kalifornie na státní univerzitu. Nejvíce ze všeho jsem se snažil najít sebe sama. Byl jsem členem několika klubů na kampusu a poprvé v životě jsem se spřátelil s lidmi, kteří nejenže nebyli adventisty, ale nepovažovali se ani za křesťany. Jezdíl jsem na koncerty do Los Angeles, užíval si festivalů na plážích apod. Čas jsem pokládal za svůj vlastní, a tak jsem o víkendech studoval nebo jen tak odpočíval.

Po dva roky jsem žil zcela světským způsobem života — a to jak ve svých postojích, tak i v jednání. Svě tehdejší chování a postoje, které jsem zaujímal, bych dnes nazval jako útočná obrana. Tenkrát jsem to považoval za asertivitu — chování chránící sebe sama. Musel jsem se postarat sám o sebe ve všech situacích tak, jak jsem to nikdy neměl zapotřebí. Mám za to, že se ze mě postupně stal arogantní člověk, ale v prostředí, ve kterém jsem se pohyboval, mě lidé považovali za vlídného. Nebylo to tak, že bych se snažil být neslušný či bezohledný, ale poprvé ve svém životě jsem nežil v ryze adventistickém prostředí, kde se člověk mohl alespoň většinou spolehnout na jistou míru dobré vůle. Samozřejmě že v adventistickém prostředí existují problémy, jsou však nesrovnatelné s nepředvídatelnými problémy vznikajícími mezi lidmi, kteří si vytvářejí své vlastní morální hodnoty.

Nechtěl bych ublížit lidem mimo církve tím, že bych prohlašoval, že nikdo z nich nemá dobré vlastnosti. Měl jsem několik výborných přátel, kteří byli velmi laskaví a měli své morální zásady. Někteří z nich odsuzovali promiskuitu, jiní drogy. Snažili se určovat si svůj vlastní morální kodex podle toho, co považovali za správné. Nebylo to tak, že bych se pohyboval mezi lidmi, kteří se nechávají unášet životem v pozemské bezstarostnosti.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Pravděpodobně tím nejlepším na tomto období mého života bylo to, že mě vystavilo obrovskému množství názorů a pohledů na život. V té době jsem si začal uvědomovat, že jsem se vlastně v prvních jednadvaceti letech mého života díval na svět pouze z jednoho úhlu. A nemám za to, že bych se celou tu dobu díval na svět z Božího pohledu. Uvědomoval jsem si, že jsem se na svět díval z pohledu adventisty bez kristovského prvku. Byl to mizerně neadekvátní a extrémně omezený pohled.

Setkal jsem se s lidmi, kteří vyrostli uprostřed různých křesťanských názorů, stanovisek a mnoha jejich variací, a také s lidmi, kteří se dívali na věci ze zcela nekřesťanského úhlu. Pokud byste pocházeli z prostředí, z jakého jsem pocházel já — ryze adventistického — netušili byste, jakými různorodými zkušenostmi lidé ve svých životech procházejí a co zakoušejí. Lidem, kteří stojí mimo církve, kteří nikdy v tak uzavřené společnosti nežili, zní takové vyjádření nesmírně banálně.

I když nemohu říct, že jsem v sekulárním prostředí, kam jsem z církve odešel, našel pravdu, jsem přesvědčen, že to pro mne byla velmi užitečná zkušenost. Musel jsem tím vším projít a poznat to, protože jsem potřeboval zjistit, čemu nevěřím. Potřeboval jsem zkrátka všechno, v čem jsem vyrostl, zasadit do určitého kontextu. A to se mi nakonec tím, že jsem se na čas izoloval od církve, podařilo.

Když jsi stál vně církve, přemýšlel jsi o církvi jako o celku, nebo jako o sborovém společenství?

O církvi jsem přemýšlel z jejího společenského aspektu. I když jsem žil v Kalifornii, byl jsem pár mil od mých nej- bližších přátel, kteří stále chodili do sboru. Čas od času jsme se vídali, někdy jsem s nimi dokonce zašel i do shromáždění. Ale nebyl pro mě žádný problém jít odtud na nějakou recepci v areálu školy a klidně pít víno. Byl jsem v procesu hledání sebe sama a mnoho překážek a bariér, které jsem v sobě dříve měl, zmizelo. Nepovažoval jsem se za součást sborového společenství, to by samozřejmě zmařilo celý smysl mého vymanění se z církevní subkultury

Po celou tu dobu jsem si byl vědom, že jsem stále členem církve ve sboru v Africe, kde jsem se nechal pokřtít. Ale protože jsem se v krátké době dvakrát po sobě přestěhoval, nejprve do Anglie a pak do USA, lidé ze sboru v Africe na mě nejspíše ztratili kontakt. Teprve až po dokončení postgraduálního studia v Kalifornii mě poprvé napadlo, jestli s tím něco neudělat. Přestože už uběhlo sedm let, co jsem z církve odešel, sbor v Africe mé jméno ze seznamu členů nikdy nevyškrtl.

I když jsem do shromáždění pravidelně nechodil, občas se stalo, že jsem ho navštívil. Zvláštní je, že jsem na lidi, které jsem tam potkával, pohlížel se skepticismem, aniž bych jim to dával najevo.

Na některé jsem se tak díval právem, protože navzdory velkým snahám kazatelů, kteří povzbuzovali členy sboru k tomu, aby žili své křesťanství a byli k lidem kolem sebe přátelštěji, i ve chvílích, kdy tyto výzvy zněly z kazatelny, byli lidé, kteří mě zcela zřetelně ignorovali.

Připadalo mi to komické. Protože jsem tam nebyl, abych se něčeho účastnil, nijak mě to nemohlo urazit. Někdy to však bylo od těch členů tak nápadné, až se zdálo, že se chtějí lidí zbavovat. Takže sborové společenství mě ničím neoslovovalo. A ani okrajově mi nedávalo odpovědi na mou osobní krizi víry.

V rámci seminární práce jsem četl knihu C. S. Lewise nazvanou *K jádru křesťanství*. Vnímá jsem to jako ryze vzdělávací záležitost. Vlastně jsem kvůli práci na tomto projektu strávil v knihovně mnoho sobotních dopolední. Úkol mi pomohl srovnat si argumenty k tomu, proč být křesťanem. Převážně se však jednalo o filozofické pohnutky. Hluběji mě to neoslovalo. Autor totiž v knize nehledá odpovědi na otázky, které jsem si tenkrát kladl — jak s Bohem souvisí katastrofické události a jaká je při nich jeho role.

Zůstal jsi v době, kdy jsi stál mimo církve, s ní nějak v kontaktu?

Během studia v Kalifornii jsem se setkal s dívkou, kterou jsem si nakonec vzal. Nikdy o adventistech neslyšela a po většinu svého života nepatřila k žádné církvi. Když byla na vysoké škole, setkala se s nějakými dívkami, které ji pozvaly do svých sborů. Navštívila společenství dvou různých denominací. Jen se rozhlížela. Když jsem se s ní setkal, už se o tyto věci zajímala.

Po nějaké době naší známosti jsem ji vzal k nám do sboru. Byl jsem zvědavý, co na to řekne. Pomyslel jsem si totiž: Má ji fakt rád, ale jestli se bude cítit jako ryba na souši v prostředí, ze kterého já pocházím, pak mi to možná něco napoví. Neměla s tím žádný problém. Bylo to prý něco jako baptistické shromáždění, do kterého chvíli chodila jako malá. Cítila se tam snad více doma než já.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Po této události se z našeho chování stalo něco vážnějšího. Čas od času jsme spolu šli do sboru. Bylo to hlavně tehdy, když jsem se chtěl vidět se svým blízkým kamarádem. Ani ona, ani já jsme se však zdaleka nepřikláněli k tomu, že bychom udělali z těchto návštěv součást našich životů.

Kdy jsi poprvé pomyslel na návrat a co takové myšlenky předcházelo?

Po dokončení vysoké školy jsem se ocitl ve svízelné situaci. Ve Spojených státech jsem pobýval na studentská víza, která měla platnost jen do následujícího léta. Mohl jsem rok nebo dva pokračovat v doktorandském studiu, ale pak nezbývalo než nadobro opustit Spojené státy.

Rozhodl jsem se, že najdu způsob, jak zůstat ve Státech. Po celou dobu na univerzitě jsem si byl vědom toho, že jediná možnost, jak toho dosáhnout, je nechat se zaměstnat u církve. Jaký paradox! Církev měla možnost zažádat u svých zaměstnanců o změnu víz. Kvůli tomu, že byli moji rodiče zavražděni v době, kdy jako zaměstnanci církve působili na misionářském poli (jak se tomu tenkrát říkalo), drželo nade mnou několik kazatelů z Generální konference ochrannou ruku a zůstávali se mnou v kontaktu. Vždycky mi tuto možnost zaměstnání nabízeli. Byl jsem za to vděčný: působilo to na mě příznivým dojmem, že někomu na vysokém postu církevní hierarchie záleželo na lidech v tíživých situacích.

Začal jsem se zajímat o taková zaměstnání, jako je vyučování na středních školách apod. Žádná příležitost se však v mé oblasti nevyskytovala. Rozeslal jsem svůj životopis, učinil několik telefonátů a hledal nějaké pracovní místo. Pak jsem zvolil plán B a kontaktoval obě adventistická nakladatelství s tím, že bych snad mohl začít na nějaké z jejich nejnižších pozic. Poté, co jsem hovořil s někým z obou vydavatelství, bylo mi navrženo, abych jim zaslal svůj životopis, a v případě, že se vyskytne pracovní příležitost, mě budou kontaktovat.

Najednou jsem však o celé situaci zapochyboval a životopisy jsem nezaslal. Připravoval jsem se na to, že nezbude než Spojené státy opustit. O tom, že bych se oženil, jsem neuvažoval, takže neexistovala možnost, která by mi dovolila zůstat v zemi.

Zničehonic mi jednou zavolal člověk z Generální konference, který mě čas od času kontaktoval, s tím, že mě shání nakladatelství Pacific Press, protože se u nich otvírá nová pracovní pozice. Nemohli o mně nic vědět, a tak jsem si řekl: No co, promluvíím s nimi, nemám co ztratit. Navštívil mě tedy jejich zástupce ředitele a vedl u mě v bytě pracovní pohovor. Zanedlouho po interview a po doporučení člověka z Generální konference mi bylo nabídnuto místo v tomto církevním nakladatelství.

Než si někdo z vás pomyslí, že se v tom nepříznivě odráží způsob podnikání Pacific Press, musím říct, že vedení bylo velmi opatrné. V ničem jsem při pohovoru nelhal. Většina jejich otázek se týkala toho, zda bych byl dobrým zaměstnancem pro dotyčného z Generální konference, a pokud vím, byl jsem přijat na jeho doporučení.

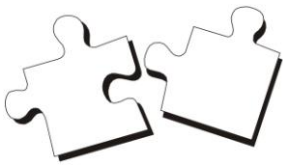
Při pohledu nazpět vnímám, jak se v těch letech v mém životě projevovala Boží prozřetelnost. Náznaky Božího vedení se v mém životě objevovaly asi mnohem dříve, avšak já si jich nevšímám.

Přijal jsem tedy pozici ve vydavatelství Pacific Press s jediným záměrem — okamžitě začít proces s vyřizováním víz, abych mohl zůstat ve Spojených státech. Rozhodl jsem se, že v zaměstnání setrvám tak dlouho, jak jen to bude pro vyřizování nutné, a ještě nějakou dobu navíc, abych se svým zaměstnavatelům odvděčil. Poté si najdu místo, kde budu chtít pracovat, třeba v nějakém sekulárním nakladatelství. Vlastně jsem už měl na léto naplánovaný redaktorský a vydavatelský kurz, to bylo ještě předtím, než jsem obdržel telefonát z Pacific Press.

Bez prodlení jsem se odstěhoval do Idaho. Naložil jsem své věci do stěhovacího vozu, na místě jsem si pronajal byt a začal tam pracovat. Nejprve jsem prováděl korektury, později editoval texty a následně jsem se stal redaktorem.

Tehdy už začalo být žádoucí, abych alespoň nějak vystupoval jako adventista. To se mi samozřejmě vůbec nezamlouvalo. Propadl jsem sekulárnímu životnímu stylu — díval jsem se v pátky večer na televizi a usínal u ní, sem tam jsem pil alkohol a občas vysedával v barech.

Uvědomil jsem si, že bych svou nerozvážností mohl ohrozit své plány, a proto jsem se rozhodl dát se do pořádku a chvíli to vydržet. V adventismu jsem vyrostl, takže to pro mě bylo něco jako obléknout si kabát, abych navzdory svému skutečnému duchovnímu stavu předstíral, že jsem adventista.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Přestal jsem pít, což pro mě nebyl žádný problém. Nedělal jsem to sice ochotně, ale když už jsem se pro to rozhodl, nebylo obtížné to dodržet.

Začal jsem navštěvovat sbory, abych zjistil, do kterého bych snesl chodit, a jeden z nich jsem si vybral. Stal jsem se pravidelným návštěvníkem, neměl jsem ovšem v úmyslu být součástí společenství ani se do něčeho zapojovat. Byl to dokonale promyšlený plán: dostavoval jsem se každou sobotu do shromáždění, ale lidem jsem se vyhýbal. Ani nevím, kolikrát se mě člověk, který u vchodu vítal příchozí do shromáždění, zeptal, jestli jsem u nich na návštěvě, a to i po měsících mé pravidelné sobotní účasti.

Klíčové na celé situaci bylo, že jsem musel provádět korektury knih, které nakladatelství Pacific Press publikovalo. Ihned poté, co jsem tam začal pracovat, jsem četl nejméně jednu, někdy i dvě knihy denně. Zkontroloval jsem deva- desátišestistránkovou knihu za dopoledne. Později jsem se stal redaktorem a pracoval na těchto knihách podrobněji. Kontroloval jsem biblické citace a citace Ellen Whiteové, kontroloval jsem zdroje a řešil gramatické problémy

Tímto způsobem jsem se do daných publikací zcela ponořil. Četl jsem například několik knih osobních výpovědí. Ve dvou z nich šlo o velmi silný příběh člověka s těžkým životem a o zázračné vykoupení z jeho útrap. Každý rok jsem také četl knihy Morrise Vendena a Clifforda Goldsteina. Protože jsem vystudoval na sekulární univerzitě a pohyboval se v ryze sekulárním prostředí bez jakéhokoli duchovního vlivu, soustředil jsem se jen na technickou kvalitu knih. To bylo jediné, na čem mi záleželo — odvést dobrou práci.

V nakladatelství jsem pracoval pouze několik měsíců a už na mě začaly mít knihy vliv. Začal jsem si uvědomovat, co je v křesťanském životě důležité a na čem naopak nelze stavět. Ne že by byly zvyky našeho náboženství, naší subkultury nedůležité, ale získal jsem novou perspektivu, nový úhel pohledu.

Četl jsem spisy lidí, kteří podle mého názoru skutečně pochopili službu Ježíše Krista, jeho základní poselství a také principy Božího seřazení hodnot. Tyto věci zcela přirozeně obsáhly mou mysl. Nemohl jsem se těch myšlenek nijak zbavit, bylo to mé zaměstnání.

Jedenáct měsíců jsem usiloval o získání pracovních víz. Procestoval jsem hodně peněz, dvakrát jsem letěl do Kanady a zpět do Anglie, a to vše jen proto, aby mi úředníci přidělili pracovní vízum.

Znovu musím podotknout, že kdykoli se podívám zpátky na jisté okolnosti a situace, vnímám působení Boží prozřetelnosti. Myslím, že kdybych si to tenkrát uvědomoval, byl bych tím velmi znepokojen. Tehdy jsem si však ničeho nevšiml. Takže se zdálo, že mám těžkosti s vyřizováním víz a že musím vydržet, dokud se mi to nepodaří. Pak už si konečně půjdu po svém.

Po zmíněných jedenácti měsících chtěla má dívka vědět, zda si ji chci vzít a usadit se, anebo mám do budoucna jiné plány. Byl to zrovna rok, co jsem odešel z Kalifornie, a ona se nedávno přistěhovala do Idaho. Zvažovali jsme, kterým směrem by se měly naše životy ubírat, a já jsem si znovu uvědomoval, že pociťuji jakýsi vliv spisů, kterými jsem se musel každodenně věnovat.

Můj životní styl se ale nezměnil. Po dva roky, co jsem pracoval v Pacific Press, mi nezáleželo na tom, co dělám v sobotu odpoledne či v pátek večer. Bylo mi jedno, co jím, nedodržoval jsem mnoho zásad, kterými se adventisté řídí. Úmyslně jsem se jim vyhýbal, protože mi připomínaly to, v čem jsem vyrostl. Domníval jsem se, že pokud se vrátím k povrchním věcem, nikdy se již nedoberu odpovědí na niterné otázky, které jsem řešil.

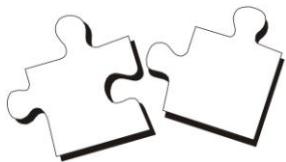
Jak dlouho trvalo, než ses znovu považoval za platného člena církve?

Nedá se to určit přesně. Nebyl jsem znovu křtěn. Neumím přesně vymezit bod, kdy jsem se plně navrátil k Bohu.

Definitivně však mohu říct, že v období prvních šesti měsíců života v Idaho, kdy jsem pracoval pro Pacific Press, jsem začal podvědomě vnímat věci jinak. Myslím, že kdybych tom tenkrát přemýšlel, vzdoroval bych tomu.

Musím říct, že ke mně promlouval Duch svatý a já jej neumlčoval. Začal jsem vnímat, že směřuji k něčemu dobrému, i když jsem neuměl vysvětlit proč ani jak. Lepšímu životnímu pocitu jsem se nebránil. Neodmítal jsem něco, co bylo příslibem lepší budoucnosti. Trvalo asi tři roky, než jsem se dostal do bodu, kdy jsem uzavřel otázky, které mne tolik tížily, a kdy jsem byl schopen věnovat pozornost

praktičtějšími problémům života — zda si v pátek večer půjdu vypůjčit film Woodyho Allena nebo zda jít v sobotu odpoledne nakupovat nebo ne. Tímto typem otázek jsem se poslední dva roky, kdy jsem hledal

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

ztracenou víru, nezabýval. Říkal jsem si, že všechno má svůj čas, hlavně abych nebyl kamenem úrazu pro někoho z církve nebo nepohoršil ty, kteří by se mohli domnívat, že kvůli něčemu takovému bych měl přijít o své zaměstnání. Takové kontroverzi jsem se vyhýbal.

Trvalo tři roky, než jsem se zcela navrátil k Bohu a do církve, ve které jsem vyrostl. Po celou tu dobu jsem byl zaměstnán v nakladatelství Pacific Press.

Jaké to bylo, vrátit se do sborového společenství?

Ve sboru jsem toho už dost zažil, takže jsem nebyl ničím nějak zvlášť překvapen. Přesto mně tento návrat pomohl vidět církev ze správné perspektivy. Problémy, se kterými se lidé často v církvi setkávají, mě neznepokojovaly. Nezáleželo mi na tom, zda se ke mně lidé chovali přátelsky či nikoli, jestli se mezi sebou hádali nebo spolu vycházeli, ani na tom, zda se projevovali jako materialisté či byli adventis- ty jen podle jména. Tenkrát mi ani nevadilo, když byli lidé pokrytečtí, což mě nyní znepokojuje mnohem více, protože pokrytectví škodí a překáží šíření Božího díla. V době, kdy jsem se vracel do sboru, jsem nad tím vším nebyl ani tak povznesen, jako se mě to opravdu netýkalo. Tyto problémy nesouvisely s mou osobní zkušeností s církví.

Období, kdy jsem se vracel do sboru, se víceméně krylo s obdobím, kdy jsem se seznámil s mladými lidmi, kteří také pozvolna přicházeli do sborového společenství a stávali se jeho aktivní součástí. Začala se vyvíjet skupina pro mladé, která se během dvou let rozrostla a stala se velmi aktivním společenstvím. Skoro od prvního dne jsme ji nazvali The Salt Company („salt“ = „sůl“). Můj návrat byl dlouhý a vyžádal si mnoho kroků. Pozdější období, kdy jsem nacházel svou víru a aktivně ji začal prožívat, je úzce spojeno právě s růstem této skupiny mladých lidí, protože jsme ve víře rostli společně, sdíleli se o ni a posilovali se v ní.

Narazil jsi při návratu do sborového společenství na nějaké problémy?

Od té doby, co jsem se vrátil, jsem osobně na žádný problém nenarazil. Za šest let, co jsem znovu aktivním členem církve, jsem však mnoho problémů viděl. Typickým příkladem toho, co může lidi odvádět ze společenství, je, že se členové chovají dost nevybíravě a nevlídně, jako tenkrát ke mně. Setkal jsem se s vlažností, lhostejností, s přílišným zabýváním se materiálními záležitostmi, pochybným vedením a vším ostatním. Musím však znovu zdůraznit, že se mne tyto věci nedotýkají. Asi je to tím, že chápu církev jako stádo Božích dětí. Bůh zná své děti a ony znají jej, protože naslouchají jeho hlasu. I když nemohu být ten, kdo určuje, kdo z členů církve je nebo není Božím dítětem, jsem si jist, že církev existuje a funguje, protože ji ustanovil Bůh. A jsem šťastný, že mohu být její součástí.

V církvi jsem nenarazil ani na problémy týkající se životního stylu. Byl jsem na adventistické zásady zvyklý. Nikdy jsem na ně neměl rozdílný názor. Kvůli nim jsem neodešel. Tyto směrnice a zásady životního stylu byly pro mě vždy přijatelné a vlastně celkem racionální.

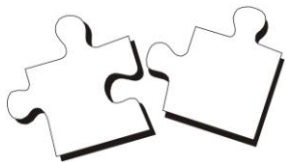
Co cenného ses naučil z toho, jak se vyvíjel tvůj život?

Uvědomil jsem si hned několik zásadních skutečností: Pochopil jsem, co je v životě nejcennější. Je to přikázání, které sám Ježíš označil za nejdůležitější. Pomáhá mně to uvědomit si Boží seřazení priorit. Protože jsme Bohem stvořené bytosti, je pro nás zcela přirozené Boha milovat. Kdybychom byli dokonalí, milovali bychom jej celým svým srdcem, celou svou myslí a celou svou duší. Kdybychom v něm byli dokonalí, milovali bychom své bližní stejně, jako milujeme sebe (nebo jako bychom se měli milovat).

To mě oslovuje. Po něčem takovém skutečně toužím. Nebylo tomu tak, dokud jsem nepochopil, jak zásadní je tato skutečnost pro to, aby mi křesťanský život dával znovu smysl. Byl to můj první krok směřující k porozumění a byl tím nejdůležitějším, který jsem musel udělat.

Kromě toho jsem pochopil i něco o tom, jak Bůh zasahuje do našich životů, jakou v nich hraje roli — ať už v katastrofických případech, či v obyčejném, všedním životě. Rozumím tomu tak, že Boží ochrana je především duchovní. Zaslíbení, ve kterém se Bůh zavazuje, že pošle své anděly, abychom my lidé nezakopli o kámen, chápu tak, že Bohu záleží na našem fyzickém životě v rozsahu, v jakém má starost i o vrabce. Neznamená to však, že vrabci na této zemi neumírají.

Jeho ochranu chápu z pohledu, o kterém hovoří apoštol Petr, když píše o řvoucím lvu, který hledá, koho by sežral. Boží ochrana je nám zaslíbená v tom, abychom neztratili duši, byť bychom přišli o fyzický život. A to

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

pro mě představuje tu nejdůležitější prioritu. Nemá cenu stát se křesťanem a nepochopit ten nejvyšší cíl, neuvědomit si, k čemu jsme předurčení — žít věčný život s Bohem.

Přestože moji rodiče zemřeli násilnou smrtí tak hroznou, že mě dodnes trápí, musel jsem se po tolika letech naučit rozlišovat mezi skutečností, ve které chvíli prožívali ukrutnou bolest (a já jsem ji prožíval později), a tím, že Bůh chce odstranit bolest všeho druhu — bolest fyzickou i duševní muka, jimiž na této zemi procházíme. Zaměnit tyto dvě myšlenky a říci, že bolest, kterou lidé na této zemi zakoušejí, kompromituje Boží záměr, je zcela mylné. To jsou skutečně dvě zcela rozdílné věci.

Neznamená to, že bychom se neměli dožadovat slíbených požehnání nebo prosit o ochranu, když pracujeme na jeho díle. Avšak neměli bychom zapomínat na úvod k jakýmkoli našim žádostem o ochranu — a sice na slova buď vůle tvá. To je modlitba, kterou máme možnost vysílat kdykoli při čemkoli, aby nás Bůh uvedl do souladu s ním. Pokud byste se již nikdy nemodlili o ochranu před dalekou cestou, myslím si, že dáváme-li se do souladu s Boží vůlí a chceme-li se jí podřídit, Bůh je schopen a ochoten ochránit nás tak, jak sám uzná za dobré.

Důležitým krokem pro mě bylo uvědomit si, jak tragický příběh mých rodičů zapadá do dění na Zemi z vesmírného pohledu. Nikdy bych k takovému pochopení nemohl dojít, pokud bych nejprve nepoznal Boha takového, jaký skutečně je. Bůh není pouze všemocný; On je všedobry. Je jediný kdo představuje dokonalé dobro. Protikladem je pošelilý, nesmyslné zlo. Na Bohu není nic poskvrněného. On koná pouze dobro.

Jakmile jsem tohle jednou pochopil, byl jsem schopen od všeho toho, co se přihodilo mým rodičům, Boha oddělit.

Je to můj osobní názor, ale myslím si, že to, že byli moji rodiče zavražděni, když učili a sloužili v Africe, byl jeden z těch příběhů, kdy satan zvítězil v malé bitvě; nijak se však nepřiblížil k vítězství celé války. Nevím, jak dalece satan chápe, kam jeho boj míří a jak skončí. Zdá se však, že je odhodlaný zvítězit v co nejvíce malých bitvách, a právě kvůli tomu pak velké množství lidí ukrutně trpí.

Otázka, která v mé mysli zůstává, je, proč Bůh dovolí, aby tohle ještě trvalo. Abych řekl pravdu, neznám na tuto otázku odpověď. Nevím, protože neznám podrobnosti Božího časového rozvržení. Avšak domnívám se, že chápu Boží načasování lépe než kdysi. Nyní vím, že v lidských životech koná svou vůli mnoha různými způsoby a u každého jednotlivce rozdílným tempem. Někteří lidé prožijí náhlou proměnu po výzvě Ducha svatého, jiní docházejí k proměně procesem delšího údobí — to byl i můj případ.

Proto vnímám velké nebezpečí v odsuzování těch lidí, kteří se stáhli z církve, protože nikdo neví, zda někdy v budoucnu uslyší Boží hlas a kam je Bůh povede. Takže setkáte-li se s někým, kdo se k Bohu vrací, a budete-li s ním jednat jako s vyloučeným hříšníkem, je to, jako byste ničili vzácnou ruční Boží práci.

Jaké další ponaučení si ze své zkušenosti neseš?

Zjistil jsem, že když se přestanu odevzdávat Bohu, můj život se velmi rychle zhroutí. V posledních několika letech jsem bez Boha učinil dvě velká rozhodnutí a poté toho litoval. Je to zvláštní, ale zdá se, že bez Boha člověk zaručeně selže. Mám za to, že si Bůh přeje, abych si byl vědom, jak moc jsem na něm každodenně závislý. Také mě upozorňuje na to, abych nezapomínal, co chce udělat satan, dostane-li sebemenší příležitost.

Neznamená to, že neprocházím zkouškami. Sužují mě mnohá trápení, avšak nyní chápu, že zkoušky existují také proto, aby vyzkoušely moji věrnost. Vidím, kolik věcí, které se v mém životě udály, jsou paralelou toho, co prožil Jób. Být Bohu věrný navzdory okolnostem znamená vyznávat, že On je spravedlivý. A to znamená, že když přijdou obrovské těžkosti, nelehké výzvy a problémy, které by hravě mohly svrhnout mou víru, je pro mě nutné, abych znovu pohlédl na ten nejvyšší cíl a nanovo se zaměřil na toho, kdo je tím cílem — na samotného Boha.

Lituješ něčeho?

Nelituji. Nemám nic, čeho bych litoval.

Jaké máš nyní, když jsi zpátky v církvi, cíle?

Pochopil jsem to, čemu jsem v prvních pětadvaceti letech svého života nerozuměl, a sice že život člověka s Bohem se rozvíjí postupně, krok za krokem, že jde o proces. Každý krok je pro mě nyní něco úžasného.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Občas cítím, že jsem udělal jeden krok vpřed a dva vzad, avšak uvědomuji si, že nemohu od tohoto života očekávat, že půjdu stále jen výš a výš.

Mým cílem je nadále růst. Chci umožňovat Bohu, aby mě učil tomu, co si On přeje, abych uměl a znal; abych v průběhu času zrál a učil se co nejlépe používat dary, které mi dal.

Mým přáním také je, abych byl na Bohu co nejvíce závislý, aby to byl On, kdo mi ukazuje, kde jsem v jeho díle potřebný a kde je mé místo. Přeji si, abych si nenamlouval, že na sebe musím vzít břemeno sám, že musím být tím, kdo teď sám sebe donutí, aby vstal, šel a něčeho se účastnil.

Má asi nejpodstatnější změna v postoji vůči adventismu tkví v tom, že mé vyznání již není o tom, co bych měl dělat, ale co toužím dělat. Chci následovat Boha a dělat to, co On říká, že je nejlepší. Takže v mém životě již nejsou žádná „měl bych“. Nechodím v sobotu do shromáždění proto, že se to očekává. Nesnažím se o zdravou životosprávu proto, že se to má. Nesdílím se se svou vírou, protože bych měl. Jsou to všechno věci, které dělám, protože chci, protože toužím. Jsem vděčný Bohu za to, že to takhle způsobil, protože život, jaký On chce, abychom žili, je neskutečně krásný.

Věřím, že mi Bůh ukáže cestu, jak přispět k dílu, které je třeba na této zemi vykonat, ať už uvnitř, nebo vně církve. Nyní pracuji pro církev. Nepracuji pro církev, protože bych si myslel, že to je něco, co se má. Pracuji pro církev, protože mě ke konkrétnímu zaměstnání vedl Bůh. Vlastně bych mohl říct, že mi to konkrétní zaměstnání daroval, což je velmi příjemné, protože to není práce, kterou bych si něčím zasloužil, a přesto je velmi uspokojující a dělám ji moc rád.

Co bys vzkázal lidem, kteří opustili církev a v současné době nemají v úmyslu se vrátit?

Moc toho nenamluvím, takže bych toho asi moc neřekl. Kdyby měli nějaké otázky... Jenže oni je nejspíš nemají. Řekněme, že o církev jednoduše nemají zájem. Kdyby v rozhovoru nastala příležitost, myslím, že bych řekl něco v tom smyslu, že Bůh má své plány, své tempo konání věcí a svůj časový rozvrh. Zkusil bych jim navrhnout, aby vůči němu a jeho vedení zůstali otevření, aby nepřemýšleli, zda je vede konkrétně k nějaké církvi nebo adventistické církvi. Taková rozhodnutí v životě přicházejí, až na ně nastane správný čas, až když to Bůh uzná za vhodné.

Ujistil bych je, že Bůh o ně má stále veliký osobní zájem. Záleželo by na jednotlivci, se kterým bych mluvil, ale snažil bych se hovořit o Bohu a zjistit jeho stanovisko, jeho postoj k němu. Existuje mnoho lidí, kteří mají na Boha velmi pokřivený pohled, stejně tak jako na církev. Zmínil bych se o několika úžasných věcech, které jsem na Bohu objevil, vlastně bych řekl, že všechno na Bohu je dobré, protože On sám je dobro.

Kdyby někoho znepokojovala adventistická církev, řekl bych mu: Běž a nejprve si urovnej svůj vztah s Bohem.

U těch lidí, kteří mají pocit, že mají s Bohem dobře fungující vztah, a přesto si stěžují na církev, bych podotkl, aby zůstali vůči Božím vedení otevření, a když On bude chtít, aby se jím na cestě do církve nechali vést. Ani to bych možná neřekl, určitě bych však naznačil, aby zůstali otevření Bohu.

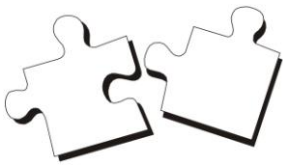
Co bys vzkázal dlouholetým členům?

Nejsem si jist, do jaké míry se o tom člověk může přesvědčit, aniž by to ve svém životě osobně prožil, ale dlouholeté členy bych vybídl k tomu, aby pozorovali, jak Bůh dlouhodobě působí v jejich životě i v životech jiných. Také bych je požádal, aby pochopili, že existují lidé, kteří se v nějakých vnějších záležitostech jeví vratcí či křehcí, ale je nesmyslné posuzovat jejich duchovní stav pouze podle těchto věcí. Bylo by troufalé jednat s lidmi, jako bychom na základě toho, co jsme vyzpovědali, věděli, co je správné.

Nevybízím k přehlížení zjevného hříchu, domnívám se, že ty, kteří záměrně hřeší, není obtížné rozeznat. Takoví lidé se prozrazují svým postojem. Existuje však mnoho lidí, kteří jsou na okraji církve, kteří hledají cestu zpátky a touží po Bohu a jejich pohnutky jsou upřímné. Je nutné takové lidi více povzbuzovat, aniž bychom přehlíželi cokoli, co člověku škodí nebo je nemorální.

Takový pohled mi byl dán proto, abych ho nesl dál. Není to něco, s čím bych zápasil, je to něco, k čemu chci povzbuzovat dlouholeté členy.

Jaké rady bys dal nově obráceným?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Budte připraveni na chvíle, kdy to jediné, co podrží vaši víru, bude pohled na Ježíše. Každá církev, ať už adventis- tická, či jakákoli jiná, je plná chybných lidí. Potkají vás zkoušky, které se budou vztahovat k vašemu vnímání církve. Můžete čelit krizím víry.

Nově obrácení by na to měli být připraveni. Jediný způsob, jak takovými chvílemi projít, je upřít svůj pohled na Ježíše Krista. Uvědomuji si, že to nemusí znamenat, že musí zůstat v pevném spojení s adventistickou církví. Když sleduji duchovní rozvoj některých lidí, musím znovu vyjádřit své přesvědčení, že Boží záměry se v životech jemu otevřených lidí naplňují, aniž bychom byli schopni říct, zda jsou v úzkém spojení s církví či nikoli.

Na závěr bych řekl, že nejlepším zdrojem k růstu mé víry se ukázala být Bible. Od té doby, co jsem před několika lety změnil svůj pohled na Boha a začal žít opravdovým křesťanským životem, mám ze čtení Bible úžasné potěšení.

Když je při čtení Bible má mysl otevřená Bohu, nepřestává mě udivovat, kolik životních zkušeností zapsaných v Bibli je podobných mým životním situacím. Samozřejmě zde zůstává obrovská kulturní a časová mezera (až několik tisíc let od nejranějších událostí zapsaných v Bibli), a přesto je zřejmé, že vlastnosti těch lidí jsou podobné těm mým, těm našim. Věci, které děláme, léčky, do kterých padáme, životní cykly, které se v biblických příbězích odvíjejí, jsou shodné s těmi, kterými dnes všichni procházíme. Zdá se, že rozdíly jsou pouze v podrobnostech.

Mnohé jsem pochopil, když jsem si srovnal teokratickou společnost, ve které žil Ježíš, s církevní kulturou, v níž jsem vyrostl já. Způsoby, jakými Ježíš jednal v jeho době, mi pomohly zaujmout správné postoje. Chtěl bych vnímat lidi kolem sebe, tak jako vnímal Ježíš ty, ke kterým promlouval. Chápal je na základě jejich náboženského pozadí. To je úhel pohledu, ze kterého se dívám na mnoho věcí, o kterých Ježíš mluví v evangeliích.

Když pomyslím na to, kolik toho dlužím těm, kdo Bohu nevěří, konkrétně lidem v mé rodině, musím přemýšlet o tom, jak Ježíš zašel za hranice zvyků, ve kterých vyrostl, aby se mohl dotknout lidí vně. Způsob přiblížení, který ukazoval, a soucit, jenž projevoval, považuji za jedinečné.

Musím uznat, že mě Bůh přivedl zpátky skvělým způsobem — uvázal mě v zaměstnání, v němž jsem četl literaturu, která mě dovedla zpět k němu.

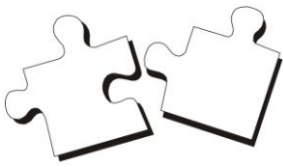

OTÁZKY

1. Měla by se od kazatelů očekávat schopnost poskytovat terapie při tragických událostech? Pokud ne, kdo by měl takovou roli ve sboru zastat?
2. Existují v církvi adventistů generace, které se ve svých osobních životech minuly s Ježíšovou láskou a neprožily radost, kterou On dává?
3. Měli bychom zabránit mladým lidem v tom, aby se nechali pokřtít, pokud vnímáme, že i když znají a přijímají pravdu, ještě se osobně nesetkali s Bohem?
4. I dnes je v některých částech světa častá mučednická smrt křesťanů. Jaká by byla naše reakce, kdyby se jednou něco takového dělo i v naší zemi?
5. Jako církev děláme velmi málo pro současnou generaci, která je zvyklá na videohry, filmy, hudbu, televizi a internet. Jak můžeme oslovovat tyto skupiny lidí? Můžeme si to dovolit? Můžeme si dovolit neoslovit je? Kdo by měl začít?

CINDY

čtyřicátnice, Mikeova manželka (viz kapitola 8), matka, žena v domácnosti

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Pověz mi něco o tvých raných zkušenostech s Církví adventistů sedmého dne.

Přestože jsem od dětství chodila do baptistického společenství, neměla jsem valné ponětí o tom, co znamená být křesťanem, natož adventistou. Věděla jsem ale, že moje teta, strýc, bratranec a sestřenice byli adventisté. Vzpomínám si, že nejedli maso a že to byli hodní lidé. Vídávali jsme se s nimi asi tak jedenkrát za rok. S ničím jiným týkajícím se adventismu jsem se do mých čtrnácti let nesetkala.

Kvůli nevyhovujícím prostorám se začala baptistická skupina, do které jsem chodila s našimi sousedy, scházet v adventistickém sboru, jehož jsme se Mike a já později stali členy. Bylo to zvláštní, že jsme začali chodit do shromáždění právě v této modlitebně; je to pozoruhodné. Když jsem rekapitulovala svůj život, došlo mi, jak je Boží práce úžasná. Bylo to právě v této adventistické modlitebně, kde jsem jako baptistka odevzdala své srdce Ježíši.

Nepřišla jsem do žádného kontaktu s církví adventistů až do roku 1983, kdy jsem v jiném baptistickém sboru, kam jsem také chodila, potkala jednu adventistku. Tato paní pracovala ve školce, byla hodná a velmi laskavá.

Ona se tedy stala člověkem, který změnil tvůj pohled na některé věci?

Popravdě, o adventistech jsem toho moc nevěděla. Nic negativního. Jediné, čeho jsem si byla vědoma, bylo, že adventisté jsou vegetariáni. To mně bylo sympatické, protože jsem sama dbala na zdravou životosprávu. Bůh mě učil, že moje tělo je chrámem Ducha svatého.

Jednou po nedělní pobožnosti jsem se s touto ženou potkala v obchodě s potravinami. A zatímco jsme obě vybíraly bochník chleba, náhodou jsme podotkly něco o pečení vlastního domácího chleba. Prostě jsme v jednu chvíli řekly: „Já si obvykle pečů svůj vlastní chléb...“ „Ty si taky pečeš doma chleba?“ zajímalo mě. Neznala jsem nikoho, kdo by pravidelně pekl domácí chleba jako já. A dotyčná reagovala: „Ano, vlastně většina lidí ze sboru dbá na zdravou výživu. Snažíme se vařit z čerstvých surovin a pokud možno nepoužívat polotovary“

Velmi mě tím zaujala, mnohé mě zajímalo, a tak jsme se rozhodly, že se začneme navštěvovat. Ještě tentýž den mě pozvala na seminář o Zjevení a na promítání série filmů, které v jejich sboru pořádali. Večer mě a mé tři malé děti vyzvedla a jeli jsme do sboru. Mike byl v práci. Ten týden jsem s ní šla do sboru třikrát. Bylo to krásné, všechno se mi moc líbilo. Ke konci týdne mi tato žena dala brožurku o šelmě. Přečetla jsem si ji a byla jsem přesvědčená, že vše, co v ní bylo napsáno, je pravda.

Do baptistického sboru, který se scházel v neděli, jsem se již nevrátila. Zavolala jsem svému pastorovi a navštívila jej. Obtelefonovala jsem několik svých přátel a pověděla jim o sobotě. Někteří z nich to vzali vážněji a začali přemýšlet o tom, že by ji začali světit. Baptistický kazatel to ale nebyl; ten mě naopak upozornil na to, že půjdu do pekla a můj manžel nebude nikdy spasen.

Já jsem však byla nadšená z toho, že se mohu přidat k pravé církvi.

Řeklas, že jsi již přijala do svého života Ježíše. Byla to snad další fáze tvého obrácení?

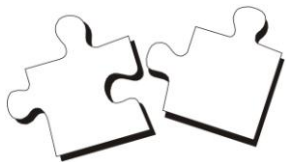
Ano. Náhle jsem pochopila, že Bůh řekl, abychom jej uctívali sedmý den, a to jsem nikdy nedělala. Uctívala jsem ho první den, a protože jsem pochopila, že se má světit sedmý den, nebyl pro mě problém to změnit.

Ještě předtím, než mi ta žena dala brožurku o šelmě, mě v tom samém týdnu navštívila doma a vysvětlila mi některé věci z Bible. Objasnila mi, jak je to s mrtvými, že lidé neodcházejí po smrti do nebe, ale že dokud se Kristus nevrátí, spí. Upozornila mě na další věci. Všechno mě velmi zajímalo. Byla jsem nadšená z toho, že konečně nacházím pravdu.

Doma jsem si vytáhla různé překlady Biblí, měla jsem tenkrát asi čtyři, a horlivě jsem je studovala. Hodně jsem se modlila. Cítila jsem se v bezpečí, věřila jsem, že nás Bůh skrze Ducha svatého povede k pravdě.

Poté ses tedy seznámila s tím, jaké to je, být u adventistů...

Za osm měsíců od chvíle, kdy jsem poprvé navštívila adventistický sbor, jsem byla přijata do společenství podáním ruky a zároveň byl pokřtěn i můj manžel. Zrovna jsme se sice přestěhovali, ale stali jsme se členy malého sboru, kam jsme doposud chodili. Měli jsme tam staršího kazatele, kterého měl můj manžel velmi

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

rád, nakonec se od něj nechal i pokřtít. Všechny jsme tam znali; nový sbor v místě, kam jsme se přestěhovali, jsme tehdy navštívili pouze dvakrát.

Pamatuji si na sobotu, kdy jsme poprvé navštívili nový, větší sbor. Vzpomínám, jak jsem si pomyslela, že to nevypadá na adventistický sbor. Bylo to proto, že jsem si adventistický sbor spojila se vzhledem žen, které nebyly nalíčené a nenosily žádné šperky. Já jsem se v tu dobu zrovna přestala malovat, sundala jsem si náušnice a ostříhala si své krásné dlouhé nehty, odložila jsem také své prsteny a řetízky. Všechno jsem dala pryč, aniž by mi to někdo řekl. Přišlo mi to správné, nechtěla jsem si tím nic zasloužit ani nic podobného. Byla jsem přesvědčena o tom, že se mám zdobit přirozenou krásou, že mi bude bez toho lépe, že bez toho budu lepší svědek své víry a že své peníze mohu použít na jiné věci, které budou mít nebeskou hodnotu. Dávalo mi to smysl. Chtěla jsem, aby můj vzhled byl prostý.

Když jsem pak vstoupila do adventistické modlitebny ve větším městě a uviděla všechny ty nazdobené, vyšňořené ženy, byla jsem skutečně udivená. Vzpomínám si, že kromě dvou žen se mnou ve sboru nikdo ani nepromluvil. Ty dvě ženy se pak staly mými přítelkyněmi.

Navštěvovali jsme tam nějaké přednášky a jedna z mých přítelkyň, která je dodnes mou blízkou kamarádkou, mi tenkrát řekla: „Cindy, vždy se dívej na Ježíše. Nedívej se na lidi. Ti mají tolik rozdílných názorů na to, co se má a nemá dělat. Nedívej se na lidi.“ Byl to právě tento výrok, který mě pak po celá léta držel.

Jak se stalo, že jsi místní sbor opustila?

Po celá léta jsem byla aktivní členkou církve. Ráda jsem navštěvovala všechny zajímavé přednášky. Měla jsem za to, že když je něco poučné, že je dobré se toho účastnit, posbírat nové informace.

Pak se však stalo, že jsme začali odebírat bulletin, který zastával velmi striktní zachování zákonů. Kladl více důrazu na konání skutků než na budování vztahu s Ježíšem. S mou povahou, která je opakem Mikeovy povahy, jsem si pomyslela: Udělám cokoli, co bude v mých silách, abych se dostala blíže k Bohu nebo ho udělala šťastným. Začala jsem se soustřeďovat na věci, které dělám, místo abych nechala ve mně působit Boha. Víte, jak to myslím — prostě jsem se příliš snažila.

Tyto publikace nás vedly k tomu, abychom se vzdávali více a více věcí. Našli jsme podobně smýšlející lidi a já jsem se stala v některých oblastech velmi rigorózní. Stále jsem však navštěvovala sbor církve adventistů. Někteří si o mně určitě mysleli, že jsem blázen, protože jsem odmítala nosit i silonové punčocháče a nosila jsem pouze obyčejné.

Někdy mě pohoršovaly různé věci, se kterými jsem se ve sboru setkávala. V roce 1987 jsem do církevních unijních novin napsala dopis. Stálo v něm, že sama z církve odejdu, že by mě jedině museli vyloučit, ale že vnímám, že potřebujeme dosahovat vyšší úrovně a musíme být poslušnější. Otiskl jej.

Zaměřila jsem se na poslušnost. Dodnes ji považuji za důležitou, ale tehdy to byla spíš násilná poslušnost, nikoli radostná poslušnost, kterou prožívám nyní. Stále mám na sebe vysoké nároky, ale už z jiného důvodu. Nesnažím se na nikoho udělat dojem nebo se zavděčit těm či oněm. Nezajímám se o to, co si myslí lidé, chci dělat radost Pánu.

To znamená, že v určitém období, kdy jsi tohle prožívala, ses od určitého typu adventistů vzdálila?

Ano... Myslím, že jsem tehdy měla vůči ostatním velké předsudky. Mnoho stejně zaujatých lidí si neuvědomuje, odkud se to v člověku bere. Nějak se nadradí nad ostatní. Tehdy jsem o sobě takto nepřemýšlela, ale při pohledu zpátky vidí člověk více, než když zrovna stojí uprostřed dění.

Usilovala jsem jen o to, o čem jsem byla přesvědčená, že je správné. Jenže jsem se domnívala, že totéž by měli dělat i všichni ostatní. A to nelze. Tenkrát jsem si neuvědomovala, že nemůžu nikoho k ničemu nutit. Každý to musí prožít sám, každý si musí najít a zvolit svou cestu, a když ne, i to je naprosto jejich osobní záležitost.

Dostávala jsem i nějaké publikace týkající se samotné církve, její struktury a některých metod. Různí lidé v nich kriticky poukazovali na to, jak církev zachází s penězi a jaká činí rozhodnutí. Vždy jsem je četla s otevřenou myslí, ale nevěřila jsem úplně všemu, co v nich bylo napsáno. Usoudila jsem, že něco může být pravda a něco ne.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Nakonec jsme Mike a já prošli velmi těžkým obdobím. Já jsem dbala na dodržování všech zásad a zákonů, kdežto Mike zůstal nesvázaný a svobodný. Nakonec už jsem nechtěla číst žádné spisy, publikace ani knihy. Napsala jsem všem vydavatelům, že už si od nich nepřeji nic odebrat. Chtěla jsem číst jen Bibli, knihu Duch prorocství a několik málo věcí od autorů, kteří ve svých knihách uměli vyvážit upřímnou lásku k Bohu a bližním.

Často se stává, že se sice každý zaměřuje na to, aby miloval Boha, ale už si neuvědomuje, že součástí této lásky k Bohu je i milovat se navzájem. Domnívám se, že na to zapomínáme, a to nás pak vyvádí z rovnováhy.

Změnil se tvůj život poté, co jsi slevila z přísných nároků?

V některých oblastech ano. Kromě šatů jsem znovu začala nosit džíny a volné kalhoty. Šaty a blůzy nosím stále ráda a nosím je hodně. Oblékám se prostě.

Tenkrát, když jsem četla různé publikace a spisy a byla v kontaktu se stejně smýšlejícími lidmi, jsem cítila, že bych neměla nosit kalhoty. Pak jsem je znovu začala nosit, ale zachovala jsem si určitou uměřenost.

Stejnou zkušeností prošlo i hodně mých přátel. Víím to, protože to roky pozoruji. Změna mě však nikdy nevymrštila na opačnou stranu, tak jako některé jiné, ani nevím proč. Už jsem se nikdy nevrátila k make-upu, šperkům ani k líčidlům.

Co se týče vnitřního nasměrování, uvolnila jsem se a naučila se přijímat druhé. Za ta léta v tom stále rostu. Myslím, že od té doby uplynulo asi šest nebo sedm roků.

Letos jsem znovu prožila těžké chvíle. Začala jsem totiž místo do sborového společenství chodit do skupiny, která byla nějakou odnoží, jenom proto, že tam byli velmi hodní a milí lidé. Chodila jsem totiž do sboru, který je jiný než ostatní, je to místo, kam chodí hodně návštěv a málokdy tam uvidíte někoho dvakrát. Je to průchozí typ sboru ve velmi rušném turistickém místě. Ve sboru je pouze velmi malá skupina lidí, která je stálá.

Nechodila jsem tam osm měsíců; avšak nebylo to tak, že bych měla něco proti sboru nebo církvi. To vůbec ne. Dokonce jsem jim to i řekla; nemělo to nic společného s učením ani nic podobného. Hovořila jsem se starším sboru, který je mým dobrým přítelem, a řekla jsem mu, že nemám ve sboru nikoho blízkého. Nikdo kromě asi dvou rodin neměl děti v dospívajícím věku a oni byli ještě ode mne velmi rozdílně smýšlející. Byli úplně na opačném konci nepovinného dodržování zásad a já jsem tolik usilovala vychovávat své děti pro Ježíše.

Proto jsme ze sboru na jistou dobu odešli. Nyní jsou děti na adventistické střední škole a já chodím znovu do tohoto sboru a zvládám to. Zůstala jsem se členy ze sboru po celou dobu v kontaktu. V odštěpené skupině byli skutečně dobří lidé. Byli ale příliš malicherní. Na všem hledali chyby, kromě sebe. Říkat, že všichni kážou bludy, a zpochybňovat každou vyřčenou větu — to si nemyslím, že je správné.

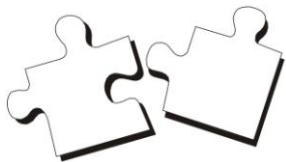
Co tě do této skupiny přivedlo?

Měla jsem autonehodu a potřebovala jsem péči. Cítila jsem, že se mi od sboru žádné nedostává. Nikdo mně nezatelefonoval, nikdo nenapsal dopis ani neposlal pozdrav.

Byla to pro mě užitečná zkušenost. Jsem díky tomu na tyto věci citlivá a pečuji o ty, kteří pracují na Božím díle. Když někdo ze stálých členů sboru jednou chybí, napíšu mu pozdrav nebo mu zavolám: „Ahoj, minulý týden jsi nám chyběl - chyběla.“ Ozývám se i novým lidem, těm, kteří ještě nejsou v životě rozhodnutí pro Pána nebo potřebují povzbudit. Nebo takto volám mým blízkým přátelům. Mám však za to, že je mnoho lidí, kteří nikoho nemají.

Po autonehodě jsem se ve sboru neukázala několik týdnů. Když jsem pak přišla, dělalo mi velký problém se posadit. Měla jsem zlomenou hrudní kost, byla jsem pohmožděná a prodělala jsem otřes mozku. Mike mi řekl, že v prvních dvou dnech mi několik lidí volalo. Nejprve jsem nemohla nic dělat, ale později, když jsem ležela v posteli, napsala jsem poděkování všem, kteří telefonovali, za jejich starost a péči. Poté už se nikdo neozval, ani pastor, a kromě jedné mé přítelkyně mě ani nikdo nenavštívil.

Po měsících jsem si uvědomila: Když se dá na někoho, jako jsem já, zapomenout, jak tomu asi bude u druhých? Ve sboru jsem totiž byla poměrně výraznou osobností, přitahovala jsem pozornost. To byla chvíle, kdy jsem se rozhodla hledat a rozvíjet hlubší přátelské vztahy.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Takže i když jsi pro sbor hodně dělala, neznamenalo to, že pozornost bude automaticky opětována.

Ano. Vzala jsem si z toho velmi užitečné ponaučení. Víte, přesně to jsem asi hledala. Uznání a zpětnou vazbu. Po autonehodě jsem nemohla asi tři měsíce řídit. Byla jsem doma a přežívala. Pak jsem ale začala komunikovat, protože jsem moc dobře věděla, že jestli to neudělám, propadnu depresím. A tak jsem napsala ty děkované dopisy.

Dozvěděla jsem se, že pastorova manželka si způsobila veliké poranění prstu o garážová vrata, museli jí ho sešívát, šroubovat apod. I jí jsem napsala krátký vzkaz a vzpomněla jsem si na to, jak jsem se cítila já. Uběhly týdny a měsíce, hned jsem odpověď ani neočekávala. Přesto jsem si myslela, že se sice neozve hned, ale někdy ano, že se dočkám nějaké reakce. Nedočkala jsem se. Velmi mě to zranilo. Opravdu hluboce.

Několik měsíců jsem se těmto svým vnitřním zraněním oddávala, trápila se, že o mě nemá nikdo zájem. Na začátku tohoto roku jsem konečně pochopila to hlavní — že má o mě zájem Ježíš. Víte, jak to je. Lidé jsou tolik zaneprázdnění, vůbec nechtějí způsobit někomu bolest. Byli někteří, co na mě zaútočili, ale to bylo výjimkou, nikoli pravidlem.

Nechtěla jsem již lpět na tom, co mi kdo udělal nebo co si o mně myslí. Odevzdala jsem se Pánu a nechala se unášet uzdravujícím pocitem hodnoty, jakou jako Boží dítě mám. Už vím, že jemu na mně záleží. Ještě v zimě jsem si říkala, ach jo, další zkouška, a hodně náročná. Nakonec jsem se z toho na jaře dostala.

Nyní to vnímám jako velké požehnání. Při pohledu zpět na všechna naše zranění si můžeme uvědomit, jaké to jsou výborné výchovné nástroje. Díky nim můžeme přijít na to, co nedělat ostatním. Není to milé, když se na člověka zapomene.

Neodradilo tě to od sboru či církve, i když na tebe někteří útočili?

Ne, vůbec ne. To se mi nestalo. Mikeovi zčásti ano. Zakusil velmi těžké období. Když byl před výborem zdravé životosprávy kvůli tomu, že stále jedl sýry, byli rozhodnuti jej vyloučit. Hrozně mě to uvnitř rozhněvalo, ale uvědomovala jsem si, že to jsou jen lidé. Neměli to dělat, nebylo to správné. Nebyla to církev, bylo to jen pár lidí.

Tehdy mě podržela ta poznámka jedné sestry pronesená před několika lety — že problém je v lidech, nikoli v církvi. Když přemýšlím o církvi, vidím Boží věrné děti. A ty, kteří působí bolest, beru za Boží nevěrné děti.

Existují nějaké oblasti učení církve, se kterými jsi nesouhlasila?

Ano. Pouze jedna věc. Vyšetřující soud v souvislosti s rokem 1844. Asi dává smysl, co se stalo, že Ježíš v tom roce přešel do nejsvětější svatyně. Možná se to událo, ale nerada na to kladu nějaký důraz, protože si nemyslím, že je to zrovna pro nás nyní významné.

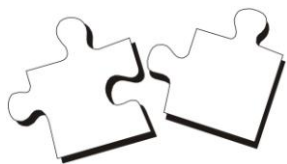
Možná se mylím, ale v mém osobním křesťanském životě mi tato věc nijak nepomáhá; nevím, jak by mě to mělo více přiblížit ke Kristu. A nevím, jak by to mělo být nápomocné při přivádění někoho druhého blíže ke Kristu. Všichni jsme si vědomi toho, že za sebe zodpovídáme, a navíc Písmo říká: „Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“

A pak přiznávám, že nerada lpím na dějinách adventismu. To je asi i to, co mi vadilo na skupině, do které jsem určitou dobu chodila. Rozhodli se totiž nazvat se „historickými“ adventisty. Ano, chápu, že jsme součástí nějakých dějin. Ale domnívám se, že když někdo zůstane v minulosti, nedokáže se pak v přítomnosti nikam posunout.

Mnoho lidí tuto myšlenku přijímá za svou, protože si myslí, že je to správné. V jistých kruzích je to populární. Znat a žít adventistickou historií je něco, co teď letí. Myslím si ale, že mnohem důležitější je vnímat, co dělá Kristus v naší přítomnosti, jak se projevoval v našem životě, jak nás Bůh vedl, jak a čemu nás učil, jak nám projevil svou nádhernou milost. A také vnímat příběhy z Písma, které se udály sice v minulosti, avšak i dnes pro nás mají důležitá ponaučení.

Když jste ty a tvůj manžel Mike stáli v duchovní oblasti na opačných stranách, necítila ses rozpolcená mezi ním a tím, čemu jsi věřila?

Necítila jsem se rozpolcená. Domnívala jsem se, že on stojí na špatné straně a já na dobré. Měla jsem za to, že jsem na rozdíl od něj věrná. Zaměřovala jsem se na všechno to, co nedělal.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Neodrážela jsem vždy obraz milujícího Pána, i když jsem se domnívala, že to dělám. Neustále jsem manžela zraňovala a jediné, co jsem byla schopna vidět, byly povrchní věci, které jsem pro něj dělala a které jsem musela snášet. Neuvědomovala jsem si své malé významné pohledy a komentáře mířené na něj.

Jsi šťastná ve sboru, do kterého ses vrátila?

Ano. Ten sbor, ve kterém jsem se cítila zraněná, nyní miluji! Miluji však i lidi z odštěpené skupiny. Jsem s nimi stále v kontaktu, i když k nim nechodím na pobožnosti. Ve středy večer se s nimi třeba setkám na jejich semináři knihy Daniel nebo při studování jiných biblických témat. Nezavrhl jsem je slovy: I vy zlí, zkažení hříšníci; nechci s vámi mít nic společného, protože teď chodím do normálního sboru. Oni vědí, proč jsem se vrátila. Řekla jsem jim, že cítím, že tam mohu být lépe použita. Překonala jsem hořkost, kterou jsem měla v srdci, a odpustila jim. Takže vědí, proč jsem přestala chodit k nim do shromáždění.

Máš nyní nějaké cíle?

Chtěla bych více pomáhat druhým, aby se dokázali přijímat a lépe chápali, co znamená milovat se navzájem, jak nás tomu učí Ježíš. Aby nás lidé poznali podle lásky.

Modlím se za více příležitostí k tomu, abych mohla druhým pomoci přiblížit se k lidem z okrajových skupin. Uvědomuji si totiž, že většina v okrajových a odštěpených skupinách jsou lidé, kteří byli zraněni. A proto si tvoří své skupiny.

Když se někteří ve sborovém společenství cítí ublíženi, obvykle udělají to, co jsem udělala i já. Založí si svoji skupinu a řeknou si: Vytvoříme si vlastní společenství, lepší, než je náš sbor. Budeme dělat všechno správně. Jiní lidé se při setkání s křivdou či ublížením rozhodnou raději odejít. Vrátí se k životu, který žili kdysi. Řeknou si: K čemu to všechno je? Proč bychom se měli snažit?

Myslím, že obě skupiny potřebují zablédnout jas evangelia, uvěřit, že Ježíš umí zahojit všechny rány. Není nutné odcházet ani na jednu stranu, radikálně doleva ani doprava. Stačí zůstat na cestě za Pánem a On v nás způsobí, že budeme milovat své bližní.

Jeden z mých největších cílů je dát lidem svobodu v oblasti životosprávy. Vyučuji v kurzech zdravé výživy a vaření. Hodně lidí, kteří chodí do mého domácího kurzu, se o tyto věci zajímá, aniž by byli adventisty. Je to pro mě těžký úkol, ale zároveň mě to velmi baví. Pro sborové společenství to také není jednoduché, protože mnozí se domnívají, že zabývat se zdravou životosprávou je příliš zákonické. Jsem si vědoma toho, že si nemůžeme zasloužit cestu do nebe tím, že budeme správně jíst, ale myslím si, že když se budeme lépe starat o naše těla, staneme se zdravými Božími služebníky.

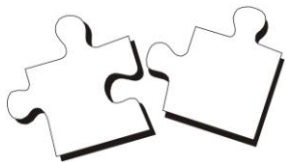

OTÁZKY

1. Je úroveň vnějšího vzhledu spolehlivým ukazatelem vnitřního duchovního stavu?
2. Vede nakonec Bůh všechny lidi ke stejné životosprávě, nebo jim nechává prostor pro vlastní volbu?
3. Mají odštěpené skupiny v něčem pravdu, když říkají, že církev jako celek slevila ze svých zásad?
4. Měla by se církev pokusit definovat vhodné a současné směrnice založené na Písmu v oblasti výchovy dětí a dospívající mládeže?
5. Jak byste reagovali na obvinění, že by měla být církev svatější, než je?

MIKE

čtyřicátník, manžel Cindy, technik na testování betonu

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Měl jsi v dětství nějakou zkušenost s náboženstvím?

Žádnou, z domova žádnou. Když mi bylo deset nebo jedenáct, chodil jsem pár let s matčinou přítelkyní do komunitní církve. Nebyla to nijak pozitivní zkušenost, protože jsem musel nosit polobotky koupené v bazaru, takže mě každou neděli hrozně bolely nohy. Bylo to maličké společenství. Vůbec mě to tam nebavilo. Nic mi to nedávalo, nic to pro mě neznamenalo.

K jedinému pro mě významnému setkání s křesťanstvím došlo na střední škole. Můj učitel dějepisu byl křesťan a na můj život měl zásadní vliv. Myslím, že to nevěděl a dodnes ani neví. Nikdy jsem mu to neřekl, i když jsem si už několikrát plánoval, že jej navštívím a povím mu, jak mě ovlivnil. Ani ne tak ve vztahu k Ježíši, jako základními principy upřímnosti, čestnosti a pravdomluvnosti. To, co zastává křesťanství, on uměl každodenně žít. Projevovalo se to i ve třídě, aniž by musel kázat.

Takže ses nad náboženstvím zamýšlel až na střední škole?

Ano. Cindy a já jsme se potkali, když jsem studoval ve druhém ročníku a ona v prvním. Pili jsme alkohol, hodně jsme kouřili, řekli byste, že jsme šli přímou cestou do pekla. V takovém způsobu života jsem setrval až do svých čtyřiceti, kdy jsem poznal Pána.

Vlastně skoro poprvé, co jsme šli do kostela, bylo až na naši svatbu. Do té doby jsme jej navštívili jedenkrát nebo dvakrát s matkou a babičkou Cindy o Vánocích. To bylo asi tak všechno. Nešlo o žádnou duchovní zkušenost, ale víceméně o závazek k rodině.

Jak došlo k tvému obrácení?

Jednoho dne, dříve než jsem se setkal s Pánem, mi Cindy řekla: „Potřebuji začít chodit do kostela.“ A začala navštěvovat luteránskou církev. Byli jsme svoji asi dva roky a právě se nám narodil první syn. Jednu neděli ráno se vzbudila a sdělila mi: „Musím jít do kostela.“ Řekl jsem jí: „Dobrá, uvidíme se později.“

Chodila tam asi šest měsíců, ale nenaplňovalo ji to. Mezitím jsem začal s kazatelem luteránského sboru chodit na ryby. On kouřil a pil jako já a to mi vyhovovalo.

Choval jsem lovecké psy a chystal jsem se pořídit si fenu. Mluvil jsem s nějakým člověkem a měl jsem ho kvůli tomu navštívit. On mi tehdy navrhl: „Vezměte s sebou i manželku.“ Připadlo mi to docela zvláštní, ale vzal jsem ji s sebou. Ženy si spolu povídaly a pak jeho manželka vzala mou manželku do baptistického sboru. Cindy tam začala pravidelně chodit. Po celou dobu měla každý večer vytažené dva nebo tři překlady Bible a studovala různé věci. V té době začalo docházet k jejímu obrácení.

Myslím, že k jejímu obrácení došlo, když chodila právě do baptistického sboru. Já jsem stále kouřil a pil a dělal všechno, co se mně líbilo.

Ještě dříve, než začala Cindy chodit do církve, stala se vegetariánkou. Já se podřídil. Připadlo mi to legrační, že chodí do kostela. Stále jsem ji však miloval a dobře jsme spolu vycházeli. Zůstal jsem bezvěrcem.

Do baptistické církve chodila asi rok. Jedna žena — adventistka — tam v dětské nedělní školce hlídala děti. Začaly se s mou ženou kamarádit, měly společný smysl pro zdravou výživu. Cindy pak začala chodit k adventistům. Vzpomínám si, že tenkrát mi začala říkat věci, které mě něčím oslovovaly a dotýkaly se mého srdce.

To, co mě skutečně obrátilo, byly nejspíš evangelizační přednášky kazatele z našeho sdružení, na které jsem pravidelně chodil. První večer, kdy jsem přišel, hovořil přednášející o prorocství, které souvisí s Amerikou, a o znamení šelmy. Bylo to velmi napínavé a silně to na mě zapůsobilo. Seděl jsem na okraji židle a hlta každé jeho slovo. Můj učitel dějepisu něco našel o katolické církvi, nijak hanlivě, pouze fakta. Najednou se mi to spojilo dohromady a já si pomyslel: Tento evangelista ví, o čem mluví. Myslím, že v tu chvíli už bylo mé srdce dostatečně otevřené a nastal ten správný čas. I když jsem toho večera ještě neodevzdal své srdce Pánu, byl to večer, který mě silně oslovil.

Takže tě už nepřekvapily všechny ty poznatky, které Cindy přinášela od adventistů?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Některé mě přímo šokovaly. Ale protože jsem tenkrát procházel životním obdobím bezdůvodného vzdoru, potřeboval jsem něco, co nezapadalo do obvyklých představ a názorů. A když jsem pak uslyšel toho evangelistu, všechno mi to začalo dávat smysl. Boží načasování je dokonalé.

Jaká byla tvá zkušenost během prvního období v adventistické církvi?

Jednou jsem byl na návštěvě u ženy, která k adventismu přivedla Cindy. Byla samoživitelka, měla několik dětí, a tak jsme se jí snažili pomáhat. Když jsem jí spravoval auto, přijel tam místní pastor s evangelistou a povídali si se mnou. Tehdy se mi pastor podíval do očí, potřásl mi rukou a zajímal se o mne. Všechny ty ostatní církve, které měly shromáždění v neděli, na mě působily dojmem, že jsou příliš zaneprázdněné. Na těchto mužích však bylo vidět, že jejich zájem je upřímný.

V místním sboru byla jedna starší žena, která neměla moc peněz, ale každému novému páru, který přišel do sboru, věnovala svazek knih Velký spor věků v tvrdých deskách. Pustil jsem se do čtení a nemohl jsem uvěřit tomu, co čtu. Hltal jsem každé slovo, zahořel jsem pro ně. Byly to knihy, které způsobily mé obrácení. Studoval jsem je s Biblí a při četbě Velkého sporu věků jsem četl kapitoly několikrát, abych dobře pochopil všechno, o čem se tam psalo. Byli jsme nadšeni a cele oddáni všemu, co jsme se dočetli.

Byli jsme však také velmi nevyzrálí. Když jsme se přestěhovali, začali jsme chodit do jiného, velkého sboru. Některé ženy tam chodily nalíčené a nosily šperky. Cindy se toho všeho sama vzdala, aniž by to po ní někdo chtěl. Dnes, když vidím nalíčenou adventistku se šperky, nehledím na ty věci, ale vidím člověka. A to je veliký rozdíl.

Tenkrát jsem však nechápal tu obrovskou rozdílnost mezi malým konzervativním sborem a velkým sborem. Satan mě chtěl svázat a odvést mou pozornost od Boha. Do velkého sboru ve městě jsme chodili tři a půl roku a pak jsme se vrátili do toho malého.

Jak daleko jsi od církve odešel a na jak dlouho?

Malý sbor se začínal rozdělovat. Členové ve sboru se rozdělili na dva tábory a se zármutkem v srdci musím říct, že nás to strhlo na špatnou stranu. Cindy nikdy nepřestala chodit do sboru, já však ano.

Dal jsem se k nesprávnému táboru. Byl jsem blízko lidí, ve kterých rostla kritika, hořkost a hašteření. Ani jsem se nenadál a společenství mě přestalo naplňovat a já se zaměřil na jiné věci. Převládla hořkost, satan vnikl do mého nitra a já se ztratil. Při zpětném pohledu vidím, že to byl moment, kdy jsem přestal hledět na Krista.

Zavrhl jsi všechno, co jsi četl v knize Velký spor věků a v ostatních knihách?

Tenkrát jsem se domníval, že mám spravedlivé srdce. Měl jsem za to, že jsem ve spojení s Kristem. Ale nebyl jsem. Možná jsem hledal výmluvy a našel je. Zaměřil jsem se na všechno negativní. V podstatě došlo k tomu, že jsem následoval ostatní lidi namísto svého vlastního svědomí a Božího slova.

Vrátil ses zpět ke svému starému životnímu stylu?

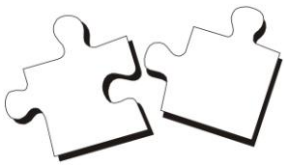
Skoro úplně jsem přestal chodit do sboru. Když se stalo, že k nám Cindy pozvala někoho ze sboru, odcházel jsem. Postupně jsem se úplně vrátil do světa, občas jsem kouřil a pil, nezáleželo mi na ničem ani na nikom. Kontakt s kýmkoli z církve jsem se zcela vyhýbal.

Tehdy byl náš vztah se Cindy v troskách, i když navenek to tak nevypadalo. Opovrhoval jsem jí, k církvi jsem cítil odpor, nesnášel jsem ani sám sebe. Bylo to v mém životě skutečně těžké období.

Byl jsi nějak v kontaktu s odštěpeneckou skupinou, do které se zapojila Cindy?

Ne, vždyť jsem kvůli této odštěpenecké skupině z církve odešel. I když jsem někomu z nich občas vypomohl, když potřebovali něco opravit.

Nevěřili byste, jakým způsobem mluvili o kazatelích. Dneska, když jdu do sboru a kazatel má kázání, které nechápu, třeba když je příliš intelektuální a já mu úplně neporozumím, pořád je něco, co si z něho umím pro sebe vzít. Nemůžeme se uzavřít natolik, abychom si nedokázali vzít alespoň nějaké poučení z mluveného slova. Tenkrát se to dostalo do bodu, kdy jsme se jako skupina sešli a propírali kázání slovo od slova, včetně

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

toho, jakým tónem kazatel mluvil a na kterou stranu měl sčesané vlasy. Šel po mně satan, ale mám za to, že ti lidé hodně napomohli tomu, že jsem se ztratil z církve.

Na jak dlouhou dobu to bylo?

Asi na čtyři nebo pět let. Během té doby jsme od sebe byli se Cindy asi na rok odloučení. Já sklouzl hluboko do černé propasti. Je to zázrak a velká Boží milost, že jsme zase spolu.

Jaký byl ten rok, co jste ty a Cindy spolu nežili?

Byl to velmi skličující, osamělý rok. Hodně jsem plakal. Dostal jsem se do několika bitek. Úplně jsem se vrátil k životu před mým obrácením. Na nikom a na ničem mi nezáleželo. Byla to Boží milost a modlitby Cindy a rodiny, jež mě přivedly zpět. Nakonec nás přivedlo zpátky k sobě to, že jsem si uvědomil, že buď se seberu a budu žít alespoň ve stejném městě, nebo zmizí poslední šance na to, že by se dalo ještě něco zachránit. A tak jsem se přestěhoval zpět do města, kde žila Cindy. Čas od času jsme se kvůli dětem vídávali a pak jedno navázalo na druhé a začal jsem znovu chodit do sboru. Za to, že tu nyní jsme, děkuji Bohu.

Jaké to bylo, vidět se po čase zase se Cindy a navázat se na sbor?

Na setkání se Cindy si dobře vzpomínám. Došlo k tomu asi po roce odluky. Bylo to u její babičky. Měla na sobě volné růžové kalhoty a hezkou halenku. Zahlédl jsem v ní tu svou dívku! Co se týče sboru, propadli jsme se hluboko do negativismu. Cindy nebyla až tak negativní vůči církvi jako já. Byla trochu mimo ni, ale já byl ten, kdo úplně odešel. Mám za to, že satan ví, jak se konkrétně zaměřovat na hlavu rodiny. Cindy se ten rok hodně posunula, avšak já v některých ohledech povyrostl asi desetkrát více. Objevil se výrazný rozdíl i v jejích výrazech ve tváři. Proměna byla zřetelná.

Jak jsi začal znovu chodit do sborového společenství?

Jednoduše jsem začal znovu pravidelně chodit do sboru. Jeden z pastorů si nás chtěl předvolat a dávat nám nějaké rady či konzultace. Myslel to dobře, ale nebylo to ono, co jsem právě potřeboval. Potřeboval jsem, aby mi někdo potřásl rukou a řekl: „Moc rád tě vidím.“ Potřeboval jsem přátelství, lásku a péči. Po operaci také potřebujete léčbu i terapii. Terapie duše — přátelství — je velmi důležitá. Vědět, že má někdo o mě zájem a modlí se za mě.

Pastor vám chtěl radit v den, kdy ses vrátil do sboru?

Asi tak. Nevím, jestli jsme byli nějak označeni nebo nám visel nějaký štítek na zádech... Setkal jsem se s několika lidmi v malém konzervativním sboru, kde si na manželské páry, které byly po jistou dobu od sebe odloučeny, ukazovali prstem a říkali: „Pozor na ně, to jsou odpadlíci.“

Za jak dlouho ses po svém návratu pokládal za právoplatného aktivního člena?

Asi za rok. Stále tam byli lidé, kteří se nás snažili přetáhnout do jednoho nebo druhého tábora. Něco mi však v srdci říkalo, že mi Bůh odpustil a že se s ním cítím nejlépe.

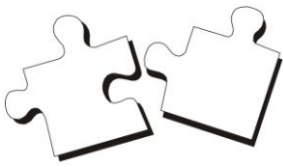
Narazil jsi od té doby na mnoho problémů?

Ano, to ano. Pár se jich v našem společenství objevilo. Nutí mě to znovu si uvědomit jednu věc — totiž že musím za každých okolností hledět jen na Krista. Vždy se objeví lidé, kteří mají tendence tvořit skupiny apod. Chtějí po člověku, aby četl jejich spisy a postavil se na jejich stranu. Bu- deme-li však zaměřeni na Boha, ustojíme to.

Ve vedlejším sboru máme přátele — s jedním z nich jsem dnes telefonicky hovořil. Postavil se na jednu stranu, když se jejich sbor rozdělil, a já jsem mu radil, aby to nechal být. Aby na sobě nenesl takové břemeno, protože to člověku ublíží. Člověk musí studovat Písmo, aby se nenechal strhnout.

Je něco, čeho lituješ?

Myslím, že je to podobné jako onemocnění. Člověk může být vyléčen, ale jizvy zůstávají. Někdy i jiné následky. Teď, když jsme starší, jsme moudřejší a zralejší. Mám za to, že kdybychom nezačali chodit na

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

některá ta setkání, alespoň tedy já ne, tíha pochybností o církvi jako tělu (i když nic není dokonalé, ani v církvi) by nebyla tak velká. Kdybychom zůstali u Božího slova a knih, které v člověku působí rovnováhu, nemyslím si, že by k tomu všemu došlo. Kdo ví? S mou povahou a nastavením jsem mohl přispívat k obrácení jiných lidí, místo abych je odváděl z církve. Ale to je asi pocit viny vytvořený asociací.

Máš nějaké dary, které nyní uplatňuješ ve sborovém společenství?

Myslím, že největší dar, o který se dělím, je umět se podívat lidem do očí, upřímně se na ně usmát a potřást jim rukou. Cindy umí mnohem lépe vydávat svědectví než já, ale já rád lidi povzbuzuji, potěšuji nějakou pochvalou nebo si s nimi jen tak sednu a povídáme si. Víceméně stojím v pozadí.

Jedna z nejvýznamnějších věcí, které se mi přihodily, byla, že jsem jel minulé léto se synem na Insight Marana- tha — misijní výlet. Naučilo mě to být trpělivý k mladým lidem a chápat je. Nyní se dívám na mládež naší církve z úplně jiného pohledu. Nedívám se na jejich dlouhé vlasy nebo nedbalý vzhled ani na to, co mají na sobě. Naučil jsem se jim dívat do očí. Minulý víkend jsem právě někomu říkal, že i kdybych si za ten camp s mladými měl připlatit pěkných pár tisíc, stálo by to za to — tolik mě to obohatilo, tolik jsem povyrostil. Ty dva týdny se rovnají deseti rokům na škole.

Pojedeš na další takovou akci?

Ano a pokusím se tam vzít i manželku. Stejně tam chci vzít všechny naše děti. Uvidíme, jak to dopadne. Byla to pro mě těžká emocionální zkouška. Třikrát jsem plakal a nebyly to slzy štěstí. Byla to zkušenost růstu. A obrovská výzva.

Co říkáš lidem, kteří nepoznali problémy, jimiž jste si prošli?

Říkávám: „Dejte si pozor!“ Skupina, se kterou jsme se zapletli, vytrhovala citace Ellen Whiteové a vytrhovala je z kontextu. Když si člověk přečte celou kapitolu, a ne pouze výrok, který oni řeší, získá lepší pohled. Byl jsem k těm lidem otevřený a řekl jim, že celé to vytrhování vět z kontextu je zcela nesmyslné. Možná to zní dobře, možná vypadají dobře a něco z toho, co říkají, dává i smysl. Všechno dohromady to však nestojí za nic. Usilovali o to, aby odváděli lidi z církve, brali jejich desátky, a když jsme potřebovali pomoc, tak se k nám neznali.

Jsou k něčemu takovému náchylní zvláště nově obrácení lidé?

Řekl bych, že nově obrácení, ať už přicházejí do církve bez křesťanského pozadí nebo z jiné církve, jsou obecně velmi zapálení. Mají za to, že se jedná o nějaký nový materiál. Jako kdyby Broadway producent dostal drahocenný scénář. Je nadšený, hledá obsazení, vytváří inscenace. S nově obrácenými je to dost podobné. Něco už znají, ale touží poznat daleko více.

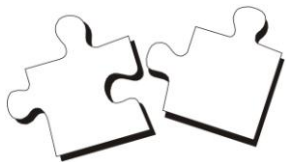
Vidím to stále znovu a znovu — zapálený pár, který nemá pevné základy. A tyto odštěpenecké skupiny po nich chmát- nou, strhnou je a začnou kolem nich omotávat řetězy.

Můžeme nějak pomoci členům, aby byli v tomto ohledu soudní a moudří?

Když jsme se Cindy přišli do sboru, jedna starší žena nám věnovala svazek knih od Ellen Whiteové. Kdyby si nás tak k sobě posadila a řekla: „Dívejte se na Ježíše.“ Kdyby nás někdo upozornil, kdyby někdo řekl: „Existují skupiny, které jsou založené na polopravdách, které se vás budou snažit strhnout na svou stranu a odvést z církve.“ Ani vlastně nevím, jak by se něco takového dalo říct, aniž by člověk někoho urazil nebo otravoval. Nějaký způsob však existovat musí. Snad upřímně se s nimi spřátelit, mít k nim otevřené srdce a vést je. A pokud uvidíte, že je někdo odvádí, jemně jim řekněte, aby se cele zaměřili na Krista.

Takže pokládáš za důležité, aby členové, kteří jsou ve sboru delší dobu, vytvářeli vztahy s nově příchozími?

Ano, to rozhodně! Měli by je vzít pod svá křídla a studovat s nimi Bibli. A nedopustit, aby se jejich jména dostala na nějaký seznam odběratelů spisů.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

U nás to začalo malou skupinkou, která vydávala nepatrný bulletin. Myslím, že se naše jména dostala přes tento seznam odběratelů na několik dalších a znenadání jsme dostávali všechny ty tiskoviny domů. Začali jsme je číst, chodit na jejich setkání atd. Přesně vím, jak to šlo za sebou.

Jak se díváš do budoucnosti?

Nejvíce nám záleží na našich dospívajících dětech. Přejeme si, aby byly šťastné v Kristu a v církvi. Snažíme se být umírněnými vyjednávacími elementy ve velkém sporu.

Myslím, že díky zkušenosti, kterou jsme prožili, jsme celkově moudřejší, co se týče adventismu a křesťanství. Jsme stále docela konzervativní, já vlastně více než kdy předtím.

Dovedu si představit dobu, na kterou upozorňuje sestra Whiteová. Přejde velká nejistota. A nebudeme-li pevně zakotveni v Kristu, bude to pro nás neuvěřitelně těžké.

OTÁZKY

1. Jak mohou vyzrálí křesťané pomoci nedávno obráceným lidem připravit se na odlišnosti, se kterými se setkají v Církvi adventistů sedmého dne?
2. Jak nejlépe přistupovat k řešení vážného sporu ve sborovém společenství?
3. Jakou radu by bylo vhodné dát členům, kteří sympatizují se stížnostmi okrajových skupin?
4. Chystá se ve vašem společenství určité názorové rozdělení? Jaké konkrétní kroky zaujmete? Používáte teoretické plány v praxi?
5. Jak by měla církev reagovat na odštěpenecké skupiny?

JOHN

po třicítce, svobodný, učitel, hudebník

Kdy ses poprvé setkal s Církví adventistů sedmého dne?

V církvi jsem vyrostl. Vzpomínám si, že jsme začali navštěvovat sbor, když jsem chodil do první nebo druhé třídy. Domnívám se, že základy, které do mě rodiče v raném věku vložili, byly pro můj pozdější život velmi užitečné.

Myslíš si, že jsi chápal, co děláš, když ses rozhodl patřit do církve?

Myslím, že ano. Poprvé jsem byl pokřtěn, když mi bylo devět let. Vlastně jsem to vzpomínal včera na svém koncertě. Svůj křestní list nosím v Bibli a ukazuji ho mladým lidem, se kterými se setkávám. Včera, když jsem měl na starosti program sobotní školy pro mladé a dospívající, jsem stručně popsal vlastní životní zkušenost, i když jsem nezacházel příliš do hloubky. Ale ukázal jsem těm mladým lidem svůj křestní list, jsem na něj velmi pyšný. V devíti letech jsem byl upřímně přesvědčen, že budu po celý svůj život adventistou. Učil jsem se, co se učí všechny děti. Dost jsem toho už znal. Věděl jsem, že adventismus je ten pravý, protože mě k tomu tak vedli rodiče.

Domníváš se tedy, že jsi v tom věku opravdově znal Boha?

Ano, skutečně to tak bylo. Upřímně tomu věřím. S mým bratrem a dvěma sestrami jsme jako malé děti hodně zpívali; já jsem ze sourozenců nejmladší. Neustále jsme spolu zpívali. Vždy v pátek večer jsme

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

mívali rodinné pobožnosti a zpěv byl jejich důležitou součástí. Na soboty odpoledne jsme si my čtyři děti dokonce vymýšlely různá vystoupení a programy a představovaly je rodičům.

Sobota pro nás byla slavnost. Dopoledne jsme šli do sboru a po pobožnosti jsme se vrátili domů na oběd. Pak si šli maminka s tatínkem odpočinout, a zatímco si zdířmli, my děti jsme pro ně vymýšlely nějaký program. Když se rodiče probudili, udělali jsme si doma svou vlastní odpolední pobožnost. Vystoupení, naše dětské pobožnosti pro mámu a tátu, vždy obsahovaly hodně písní a biblické příběhy, které jsme my děti zdramatizovaly nebo vyprávěly.

Chodil jsi na adventistickou školu?

Ne, nechodili jsme do ní, i když jsme mohli. S rodiči jsme to prodiskutovali — kterou cestou se my děti chceme vydat a co by pro nás bylo nejlepší.

Necírkevní školy nám však nabízely mnohem více sportovních příležitostí a já sport miloval. Chtěl jsem hrát ve fotbalovém týmu, chtěl jsem hrát v basketbalovém týmu a ve všech ostatních. Tenkrát jsem se poprvé setkal s tím, že jsem musel řešit sobotu.

Dobře si na to vzpomínám, když jsem byl na střední škole v prvním ročníku. Fotbalový trenér chtěl, abych hrál v jeho týmu. Namítl jsem, že nemohu chodit na tréninky v sobotu. On mi na to řekl: „I tak můžeš být v týmu. Jestli to zvládneš, tak potom něco vymyslíme.“

Prošel jsem konkurzem a trenér chtěl, abych náš tým začal reprezentovat. Řekl jsem mu: „Trenéře, opravdu nebudu moci v sobotu trénovat.“ A on udělal výjimku. Ostatní hráči mě neměli moc v oblíbě, protože museli v sobotu na tréninky a já ne.

Jsem ale přesvědčen o tom, že děti mohou být na necírkevních školách velkým svědectvím.

Během té doby jsem se také hodně věnoval muzice. Stále jsem se svým starším bráchou a sestrami zpíval, nejčastěji jsme vystupovali ve sboru. A samozřejmě jsme tam pravidelně každou sobotu chodili.

V prvním ročníku střední školy mně nabídli, abych se svým barytonem zpíval v celostátním pěveckém sboru. Byl jsem z toho nadšený. A tak jsem tam v dalším ročníku zpíval. (Konkurzu se zúčastníte v prvním ročníku a pak v druhém zpíváte v pěveckém sboru.)

Ve druhém ročníku jsem přešel do celostátního pěveckého sboru kongresového centra v hlavním městě. Během té doby jsem docházel na konkurzy všech pěveckých sborů z celé východní části Spojených států. Dostal jsem se do finále a na závěr skončil šestnáctý. Oni však brali jen prvních osm. Dostal jsem se do finále a pak sice prohrál, ale vůbec mi to nevadilo.

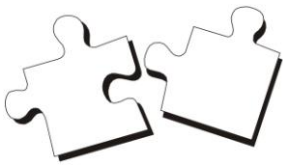
Pak se přihodila další zajímavá věc, ředitel konkurzu byl z Miami University a po skončení konkurzu mi nabídl stipendium ke studiu na jeho vysoké škole. Mým hlavním oborem by musela být hudba. Tenkrát jsem však nechtěl, aby to hlavní a jediné v mém životě byla hudba. Sport byl pro mě důležitější, a to, že jsem rád zpíval, bylo něco navíc, čemu jsem se věnoval kromě sportu. Touto cestou jsem se pak také vydal. Rozhodl jsem se zůstat u sportu a okrajově se věnovat hudbě.

Co bylo tím prvním, co tě vedlo od církve?

Když jsem na střední škole odmaturoval, začal jsem pracovat v McDonald's. Vypracoval jsem se až na manažera a měl jsem dojem, že nastala chvíle, kdy bych měl trochu roztáhnout svá křídla. Na vysokou jsem hned jít nechtěl, protože jsem si nebyl dostatečně jistý, který obor si zvolit. Takže jsem asi pět let tápal a hledal.

Hodně jsem se věnoval tenisu. Hrál jsem jej každý víkend, i v sobotu, ale bylo mi jasné, že se budu muset rozhodnout. Musel jsem si odpovědět na otázky, zda chci v sobotu hrát tenis, nebo chodit do sboru. Rozhodl jsem se pro obojí. Řekl jsem si, že budu chodit do sboru a tenisové zápasy si budu plánovat na odpoledne. Tak budu moci být každou sobotu dopoledne ve sboru na pobožnosti.

Lidé mě v sobotu dopoledne viděli ve sboru. Fyzicky jsem byl přítomný. Byl to však jen způsob, jak se vyhnout tomu, aby se lidé dozvěděli, že v sobotu mívám tenisové zápasy. Takhle to nějakou dobu trvalo. Pět let jsem všechn svůj čas věnoval tenisu a přátelům, kteří se stejně jako já pohybovali kolem tenisu. Lidem, kteří mě ovlivnili natolik, až jsem uvěřil, že existuje lepší způsob života než jen chodit každou sobotu do sboru. Tenkrát mi nezáleželo na tom, jestli jsem šel do sboru v sobotu nebo v neděli. Vůbec mi nezáleželo na tom, v jakém jsem náboženství. Jen jsem si věřil v Boha.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Pak jsem se v třiatvaceti letech odstěhoval z domu a začal studovat na státní univerzitě, obdržel jsem totiž tenisové stipendium. Od té doby už moji rodiče nevěděli, zda chodím do sboru či nikoli. Církev se dostala v mém životě na zadní místo.

Jak dlouho jsi byl mimo církev?

Od mých osmnácti do třiatvaceti let na mě rodiče tlačili, abych o sobotách nehrával tenis, abych místo toho chodil do sboru. Odpovídal jsem jim: „Víte, tenis je něco, v čem bych mohl být opravdu dobrý, a v této chvíli má tenis v mém životě prioritu.“ A tak jim nezbylo než respektovat mé rozhodnutí.

Měl jsem dojem, že jsem dost starý na to, abych se rozhodoval sám. A tak jsem se rozhodl a najednou se ocitl daleko od církve. Do sboru jsem čas od času chodíval. No, vlastně jsem se po tři roky ve sboru skoro neukázal. Párkrát sice ano, ale hlavně jsem hrával tenis.

Jaký život jsi žil, když jsi byl pryč z církve?

Dobře si vzpomínám na období, kdy jsem do sboru nechodil. Má sestra a rodiče nebo jiní lidé mi říkali: „Chtějí, abychom příští týden něco zazpívali, budeš moci?“

Při některých příležitostech, kdy už jsem měl naplánované tenisové zápasy, jsem lidem kolem tenisu oznámil: „Podívejte, tento konkrétní zápas můžu hrát až od dvou nebo tří hodin odpoledne. To ráno mám nějaké povinnosti, takže přeložte zápas na později.“ Pak jsem v sobotu dopoledne zpíval ve sboru a odpoledne hrál tenis.

Zpěv jsem miloval. I když jsem si byl vědom toho, že nejsem dobrým křesťanem, člověkem, jakým bych měl být, nijak mi nevadilo postavit se před shromáždění ve sboru a zpívat.

Zpěv tedy pro tebe zůstal stále důležitý?

To rozhodně. Pokoušel jsem se i v této oblasti nějak uplatnit, protože hudba a zpěv bylo něco, co jsem měl skutečně velmi rád. Mnoho lidí mi navrhovalo, abych dělal konkurzy na různé Broadway show, které se pořádaly v místních divadlech. V té době jsem studoval na bakaláře a musel jsem získat několik kreditů z libovolného umění. Vybral jsem si drama. K dosažení nejlepšího výsledku bylo zapotřebí sta odpracovaných hodin v divadle. A když byl někdo úspěšný v nějakém konkurzu a začal účinkovat, mohl sečíst všechny hodiny zkoušek i hodiny vystoupení a celkem rychle pak dosáhl potřebných sta hodin.

Proto jsem se rozhodl přihlásit se do konkurzu na jeden muzikál. Dostal jsem v něm hlavní roli. Brzy poté jsem splnil svých potřebných 100 hodin v divadle. Představení se samozřejmě konala ve čtvrtek, v pátek a v sobotu večer a v neděli odpoledne. Pátek večer a sobotu večer jsem proto trávil v divadle. Bylo to pro mě úžasně zábavné. Dál jsem se přihlašoval do konkurzů a brzy jsem hrával v divadlech, zpíval na svatbách a občas také i ve sboru.

Jaké kontakty jsi udržoval se členy sboru, zatímco jsi stál mimo církev?

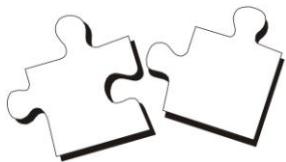
S nikým jsem nezůstal v nějak pravidelném kontaktu. Alespoň ne v době, kdy jsem promoval na vysoké škole. Ale sprátně jsem se s pastorem sboru. Chtěl vědět něco o mém životě, protože se o mně doslechli různé fámy. Jestli byl někdo, s kým jsem si byl ve sboru blízko, pak to byl jedině on. Vytrvale se mnou hovořil a to, co říkal, mi dávalo smysl. Stali jsme se dobrými přáteli.

Byl to muž ve středních letech, možná o deset let starší než já. Byl pro mě zkušeným a spolehlivým rádcem. Byl to někdo, koho jsem obdivoval, kdo byl pro mě vzorem.

Doslechl se o mně mnoho povídaček, o všem, co jsem dělával v sobotu. Nakonec mi zavolaal a řekl, že se chce se mnou setkat. Já si v tu chvíli pomyslel: A já, vím, o čem asi bude řeč.

Na jeho návštěvu však nikdy nezapomenu. Domluvili jsme se na určitý čas. Byl jsem z toho docela nesvůj. Tenkrát jsme se ještě moc neznali, ale vnímal jsem, že jsou mezi námi sympatie. Když přišel, přivítali jsme se a posadili se do mého pokoje; nechtěl jsem totiž, aby rodiče slyšeli, o čem spolu mluvíme.

Zeptal se mě na to, co dělám, a já jsem mu nelhal. Byl jsem k němu velmi otevřený a upřímný. Poprvé jsem se odvážil být k někomu takto otevřený. Pověděl jsem mu o svých niterných záležitostech, které jsem po celé roky schovával pro někoho, komu bych byl schopen důvěřovat. On byl první člověk, se kterým jsem mohl otevřeně mluvit o čemkoli.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Jak jsi pohlížel na církev jako celek, když jsi stál mimo ni?

V době, kdy jsem bydlel blízko univerzity, jsem chodíval čas od času do sboru. Nějak jsem vnímal, že mě Duch svatý neopustil navzdory tomu, jak bláhové a hloupé věci jsem dělal. Občas jsem se v sobotu ráno probudil a šel do místního shromáždění na pobožnost. Nedělal jsem to pravidelně. Chodíval jsem tak jednou za dva měsíce.

Sbor byl stále jakousi součástí mého života. Často jsem slyšel ten tichý hlas: „Proč nevstaneš a nejdeš dnes do sboru?“ A tak jsem na ten hlas občas zareagoval a šel. Samozřejmě že když jsem o prázdninách nebo na svátky přijel domů, vždycky jsem s rodiči šel v sobotu do sboru. Nechtěl jsem, aby věděli, že do sboru nechodím. Když jsem byl pryč, dělal jsem si věci po svém a do sboru jsem chodil, jen když jsem měl náladu.

Kdy jsi poprvé pomyslel na to, že by ses do sboru vrátil a začal jej navštěvovat pravidelně?

Na tu noc si jasně pamatuji. Byl pátek večer. Tehdy jsem pracoval v blízkém tenisovém klubu jako trenér. Vzpomínám si, že jsem šel do baru, kam jsem chodíval skoro každý večer s přáteli, a sledoval jsem tam soutěžní televizní show. V baru měli takovou akci: Když se vám podařilo správně odpovědět na hlavní otázku soutěžní show, dostali jste jeden drink zadarmo. A tak jsem tam chodíval a doufal, že správně odpovím, abych dostal jeden nápoj zdarma.

Vzpomínám si, že jsem se ten večer podíval, kolik je hodin. Měl jsem hodinky, které také ukazovaly, co je zrovna za den. V tu chvíli právě pátek přecházel do soboty. Ručička na hodinkách se pomalu posunula a já si uvědomil, že je svatá sobota. Napadlo mě: Co asi tak právě dělají máma s tátou doma?

Věděl jsem, co dělají. Dělali totéž, co ostatní členové mé rodiny. Věděl jsem, že si užívají soboty, a já tu seděl v baru. V ten moment mi to došlo.

Víte, jak se říká, že na takových místech Duch svatý člověka opouští. Já ale upřímně věřím, že to byl On, kdo mi vnukl, abych se podíval na hodinky. A pak mi zněla v mysli jen jedna otázka: „Proč nejedeš domů?“

A tak jsem to udělal. Hned v tu chvíli. Řekl jsem si, že je čas na změnu. Musím najít sám sebe, už jsem si toho prošel dost. Je načase nastoupit na správnou cestu.

Vrátil jsem se do svého bytu, sbalil si všechny věci a tu noc se vrátil domů. Od té doby bydlím znovu v domě svých rodičů.

Začal jsem pravidelně chodit do sboru. Můj přítel pastor mě doma opět několikrát navštívil; všechno jsem mu řekl. Dozvěděl se o mém pití, všechny důvěrné detaily o drogách a několik dalších věcí o tom, jak jsem žil.

Jaké to bylo, když ses vracel do sborového společenství? Narazil jsi na nějaké problémy?

Myslím, že to nebudete chtít slyšet, ale dám vám upřímnou odpověď.

Ve sboru jsem nebyl oblíbený. Pastor a jeho manželka byli fantastičtí lidé. Byli to lidé, ke kterým jsem tíhnul, protože přijetí, jakého se mi dostalo od ostatních, bylo směšné. Bylo to, jako by říkali: „Co ten tu chce?“

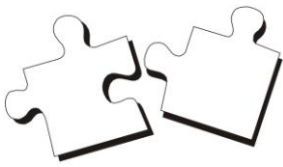
Vnímal jsem to tak, ať už o tom věděli, nebo ne. Necítil jsem žádné přijetí ani lásku a dodnes ji nevnímám. Vím však, že mé srdce je u Pána, a to je věc, se kterou jsem zápasil na začátku.

Pastor a jeho manželka se mnou byli každý den v kontaktu, stali se z nás blízcí přátelé. Byli si jisti tím, že tento příběh bude mít šťastný konec, že nebude krokem zpět. Později po mém druhém křtu kolem mě tito lidé postavili jakési zdi, abych nesklouzl k dřívějšímu způsobu života. Když jsem do svého života přijal Pána, satan o mě hodně usiloval. Zkušenosti, které jsem od těch blízkých lidí získal, se mnou zůstaly a velmi obohatily můj život.

Vyžrál jsem a duchovně povyrosl. Žel, existují stále lidé, kteří znají pozadí, ze kterého jsem vyšel, a — ani se mi to nechce říkat — mají ze mě takovou pachutí, protože vědí, kdo jsem byl, a nechtějí přijmout to, kým jsem nyní. Nedá se s tím žel nic dělat.

Byli všichni takoví?

Ne. Nemohu to říci o všech, protože někteří lidé mě přivítali s otevřenou náručí. Smířil jsem se s těmi, kdo mě nepřijali a nepřijímají, ale přál bych si, aby se jim podařilo dát mou minulost do pozadí. Věřím, že Pán otevřel mnohé dveře a poslal mi mnoho lidí, a to nejen v mém sboru, o které se mohu opřít, kteří mi

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

nabízejí přátelství a pochopení. Pokud znají mou minulost, a mnozí z nich ji znají, odpustili mi a já si toho opravdově vážím.

Jak to dopadlo s tvým zájmem o sport a zpěv?

Po mém znovuobrácení jsem se chtěl nechat podruhé pokřtít. Přál jsem si začít nový rok správně, chápal jsem ho jako nový začátek. A tak 2. ledna, první sobotu v roce 1993, jsem byl znovu pokřtěn.

Nějakou dobu předtím jsem četl článek o tom, že Heritage Singers sponzoruje hledání talentu. Moji rodiče mě přemlouvali, abych se přihlásil. Já jsem jim vysvětloval: „Víte, kolik je mladých nadaných hudebníků na adventistických univerzitách, kteří hudbu a zpěv studují; vždyť já jsem jen amatér.“

Nepřestávali mě však přemlouvat. A nebyli to jen rodiče, kdo na mě naléhal. Přidali se k nim i pastor s manželkou. Říkali mi: „Běž do toho, Johne, nikdy nevíš.“

A tak jsem se nakonec rozhodl, že to zkusím, i když existuje mnoho vystudovaných zpěváků a hudebníků a já jsem jen amatér. Byl to koneckonců amatérský konkurz.

Abych to zkrátil, v květnu, když vyhlášovali vítěze, jsem doma obdržel telefonát. Byl pátek večer. Zajímavé bylo, že všichni lidé, kteří byli nějakým způsobem součástí mého znovuobrácení, byli u nás zrovna na návštěvě. Bylo to, jako by to tak Pán chtěl.

Zazvonil telefon, šel jsem jej zvednout. Na druhé straně se ozval Max Mace a řekl: „Johne, chtěli bychom ti oznámit, že jsi v naší soutěži hledání talentu vyhrál v kategorii sólový zpěv první místo.“

Byl jsem překvapen: „Prosím? Jste si jisti, že máte správné telefonní číslo?“

On odpověděl: „Ano, jsi John, ne?“

Přikývl jsem: „Ano.“ Nemohl jsem tomu uvěřit.

V pondělí mi do práce volal Max Mace znovu. Když jsem uslyšel jeho hlas, řekl jsem: „Vidíš, přece jen jste se spletli, vid?“

Ale on odpověděl: „Ne, Johne, volám ti znovu, abych ti oznámil, že jsi vyhrál první cenu, jsi vítěz! Ze všech tří kategorií hledání talentu jsme vybírali jednoho absolutního vítěze a stal ses jím ty.“

Vítězná cena spočívala v tom, že jsem dostal příležitost natočit vlastní CD.

Věci, které se v našich životech dějí, mají určitý význam a smysl — o tom jsem skutečně přesvědčen. A platí to i o lidech — ti také přicházejí do našich životů z nějakého důvodu. Bůh nám je posílá. Pochopil jsem, že je to Boží vůle. Věřím, že to byl Bůh, kdo dovolil, aby se to všechno v mém životě událo. Přihlášení se do soutěže hledání talentu pro mě bylo krokem do neznáma.

Vím, že Bůh dovolil, aby se to stalo, protože mé hudební zkušenosti se od té doby prohloubily. Asi o rok později se moje CD dostalo do rukou producentovi televizního vysílání It Is Written na západním pobřeží. Požádal mě, abych přijel na konkurz a něco pro ně nahrál. Nyní v jejich pořadech už několik let zpívám. Vystupoval jsem také v sérii přednášek Net'96 a nedávno jsem byl požádán, abych pracoval pro rádio Voice of Prophecy a zpíval v několika jejich programech. Jejich nabídku jsem přijal a natočil pro ně sedm písní, které příští rok zazní v rámci jejich vysílání.

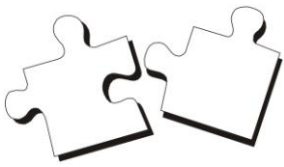
A tak, aniž bych o něco usiloval, se rozjela má hudební dráha. Pán mi otevřel mnoho dveří — mnoho příležitostí. Jsem vděčný za to, že je součástí mého života. Je neuvěřitelné, kolik se toho před námi s Bohem otevírá. Je to úžasné. Usmívám se, když vidím, jak perfektně do sebe části mého života zapadají.

Kde se vidíš za pět let? Co myslíš, že budeš dělat?

Abych řekl pravdu, vůbec nevím, kde budu a co budu dělat. A ani na tom nezáleží.

Během mého znovuobrácení a díky lidem kolem sebe jsem mnohé pochopil. Mark Finley je jeden z lidí, kteří měli na můj život velmi významný vliv. Bere věci, jak jdou, den za dnem, a nerad něco předpovídá. Nyní žiji velmi spokojeně, i když někdy na mě padne strach z budoucnosti. V přítomnosti jsem spokojený.

Kam mě zavede budoucnost a kde budu za pět let, nevím. Nechávám to v Božích rukou. Jsem ochoten jít, kamkoli mě Bůh povede. Někdy to říkám s obavami, protože vím, že Bůh přivodil do mého života věci, o kterých jsem si myslel, že je nikdy nebudu dělat. Možná mám někdy obavy z toho, co pro mě má Bůh ještě připraveno. Při několika příležitostech jsem se vyjádřil v tom smyslu, že bych se hudbou nikdy nechtěl živit na plný úvazek. Někdy se stane, že se zarazím, když to říkám, protože přichází tolik nových příležitostí. A

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

nemá to nic společného s tím, že bych o něco usiloval a někoho obvolával. Lidé mně volají sami od sebe. A tak všechno ponechávám v Božích rukou. Kamkoli mě povede, tam jsem ochoten jít.

Co bys vzkázal lidem, kteří odešli z církve a neplánují se do ní vrátit?

„Neplánují se do ní vrátit“ — to je špatné vyjádření. Sám jsem ta slova říkal. Pokud sami nemají v úmyslu se vrátit, začne je to pronásledovat. To zaručuji. Mají-li pevný základ, Bůh a Duch svatý je nenechají jen tak. Ten tichý hlas šeptající „Co to děláš?“ je přitáhne zpět.

Nevím, co bych jim přesně poradil. Mnoho mých rozhodnutí bylo špatných. Když jsem však nakonec dovolil Bohu vejít do mého života a nechal jej rozhodovat za mě, když jsem mu umožnil pomáhat mi ve správném rozhodování, věci se začaly měnit. Bůh nám nabídne volbu, pro kterou se pak sami musíme rozhodnout. Postupně jeho vliv v mém rozhodování převládl. Dříve jsem mu moc nevěřil, má víra byla slabá — byl jsem si toho vědom.

Myslím, že bych řekl: „Přiblížte se k Bohu; dejte mu šanci. Protože On mi dal šanci vrátit se. Pak totiž přijde čas, kdy se Duch svatý od nás a z našeho života vzdálí. Nenechte to zajít tak daleko. Musíte vydržet, i když se to někdy může zdát těžké.“

Co bys vzkázal dlouhodobým členům církve, lidem, kteří nikdy církev ani sbor neopustili?

Uchvacuje mě, že tito lidé vydrželi a jsou Bohu věrní. Bůh je k nim tak dobrý, že se k němu nikdy neobrátili zády. Nedovolili satanovi, aby je uchvátil. Takové lidi obdivuji.

Obdivuji také ty, kteří vidí, jak hříšník opouští církev, a posléze, když se vrací, jej přivítají s otevřenou náručí. To jsou lidé, kterým bych chtěl upřímně poděkovat. Těm, kteří stáli při mně, a těm, kteří mi dodávali sílu, abych mohl jít dál. Nejvíce ze všeho si přeji vyjadřovat jim svou vděčnost.

Chtěl bys něco říci těm, kteří neumějí vítat hříšníky zpět do společenství s otevřenou náručí?

Naučil jsem se to vytěsnit z mysli. Že bych je neměl rád? To ne. Domnívám se, že je něco, s čím bojují nebo co je trápí.

V evangeliu podle Matouše se v 7. kapitole píše: „Nesudte, abyste nebyli souzeni.“ Myslím si, že někteří takoví lidé se trápí tím, že posuzují můj život místo toho, aby se dívali do vlastního srdce. Jestli se jim vyhýbám? Nikoli. Naopak, chci s nimi trávit více času, aby měli možnost poznat, že v mém životě došlo k velké změně. Někdo do mého života vstoupil. Bytost, se kterou by se také měli setkat. Neříkám to jízlivým tónem, jen doufám, že dospějí k poznání, že Pán je velmi soucitná Bytost a nadevše milující Bůh.

Chceme-li být opravdoví křesťané, musíme špatné myšlenky o druhých lidech vytěsnit z našeho srdce. Musíme si říct: „Dívám se na člověka, jaký je teď, ne na někoho, kým byl kdysi.“

Bývalo to pro mě velmi frustrující, ale Pán mi už dal do srdce pokoj. Mohu vejít do sboru navzdory tomu, co může být řečeno či projevono. Mohu stát zpřímá, protože vím, kde v mém životě stojí Pán. A vím, na které straně budu ve dni soudu stát já.

Jaká je tvá rada pro nově obrácené?

Když jsem byl znovu pokřtěn, cítil jsem se vlastně jako úplně nový člen. Když se člověk znovu obrátí, nanovo jej uchvátí nadšení, je zapálen pro Pána. Chce se do všeho pustit, všechno dělat. Několik měsíců tomu tak bylo i u mě; dokud na mě zase nezačal útočit satan. Satan to s člověkem nikdy nevzdává, o tom není pochyb. Ví totiž, kdy stojíme na tenkém ledě, kdy máme svou slabou chvíli. Vždy najde cestu, jak se protáhnout do našich životů.

To, co bych se snažil nejvíce doporučit, je, aby se nově obrácení lidé nepřestávali denně modlit. Modlitba má obrovskou moc, alespoň tedy v mém životě je velmi významná. Neustále se modlím o to, abych se celým svým životem soustředil na Boha. Modlím se, abych poznal, kterým směrem se vydat. Prosím o znamení. A Bůh mě vyslyší. Čím více mu věřím, tím více má Bůh možnost v mém životě jednat.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Někdy, když se my, nově obráčení, podíváme na to, jací jsme byli dřív, satan do našich myslí vsouvá pochybnosti. Začne nám do života posílat lidi, kteří budou říkat: „Jo, to je v pohodě, to klidně můžeš dělat.“ Jaká je moje rada? Nevystavujte se situacím, ve kterých budete pokoušeni vším tím, co jste dělali před svým obráčením!

Johne, jak nyní pracuješ pro Pána?

Právě teď? Jsem velmi zaneprázdněn — zpívám. Tak si to Bůh přál. Když jedu na místa, kde koncertuji, bývám někdy tak unavený a vyčerpaný, že jen skloním hlavu a řeknu: „Pane, dej mi prosím sílu, protože ty víš, jak se cítím. Jsem slabý. Prosím, pozvedni mě.“

A neuvěřitelné na tom je, že pokaždé, když takto prosím, pocítím příliv energie. Podívám se nahoru a řeknu: „Děkuji, Pane!“ To je zkušenost, díky které mohu vydávat svědectví a setkávat se s úžasnými lidmi.

Možná by se dalo říci, že hudba a zpěv tě odvedly z církve, ale zároveň tě do ní znovu přivedly. Co bys ale dělal, kdyby se hudba z tvého života vytratila, kdybys nemohl zpívat ani koncertovat?

Hudba mi skutečně otevřela dveře k mnoha příležitostem. Abych zodpověděl část otázky — Bůh dal každému z nás nějaký dar a já jsem si vědom toho, že zpěv je talent, který mám od něj. Nikdy jsem to nestudoval, nejsem profesionál jako jiní adventističtí zpěváci a hudebníci, se kterými jsem se setkal.

Mám za to, že Pán ve mně spatřil talent a přál si jej použít. Nemyslím si, že by mi Bůh vzal hudbu, i kdybych mu byl nevěrný. Domnívám se, že by mi nadále otevíral dveře a nabízel nové příležitosti. Pokud bych však měl o muziku přijít, věřím, že kdybych to Bohu dovolil, našel by jiný způsob, jak si mě v církvi použít.

Ve svém životě jsem se ocitl nahoře i dole. Možná i vícekrát dole než nahoře, ale zdá se, že se poměr pomalu srovnává. Obracíme-li svůj život ke Kristu, uchopí jej, bez ohledu na jeho stav, a formuje jej do tvaru, jaký má mít. Dovolíme-li mu, aby plně ovládl náš život, povede nás cestou, která bude nad naše očekávání.

OTÁZKY

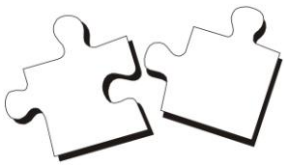
1. Jak může církev nebo sbor povzbudit mladé lidi k tomu, aby rozvíjeli svůj talent a dary, obzvláště během svého dospívání? Jakými způsoby, jestli vůbec, pomohl Johnovi jeho sbor?
2. John obdržel stipendium na státní univerzitě, které mu umožnilo věnovat se sportovnímu oboru — tenisu. Jak může církev povzbudit mladé lidi, kteří mají sportovní nadání? Měly by adventistické vysoké školy nabízet sportovní stipendia? Svě odpovědi vysvětlete.
3. Obecně řečeno, církev zavrhuje e soutěživost, ale John velmi rád soutěžil, jak ve sportu, tak v pěvecké oblasti. Jak by mohla církev nebo sbor povzbudit mladé lidi k tomu, aby používali svůj talent, aniž by se kladl důraz na soutěživost?
4. John popisuje pocity z odmítnutí mnohými členy sboru. Odmítáme nebo máme tendenci ignorovat ty, kteří se vrátili? Proč? Popište některé způsoby, kterými členové mohou projevit lásku a podporu lidem jako John, kteří se rozhodli změnit svůj život a svůj talent používat pro Boha.

5. Jakou roli hraje církev ve výchově mladých dospívajících lidí v oblasti týkající se závislosti? Měl by sbor podporovat ty, kdo mají zkušenosti s drogami či jinou závislostí, aby je vyprávěli dětem? Svě odpovědi vysvětlete.

RAY

padesátník, ženatý, farmář

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Chodil jsi od matička do sboru?

Ano. Můj otec nebyl věřící, nemám ani jednu vzpomínku na to, že by byl ve sboru. Matka však byla dobrá křesťanka. Jako děti nás brávala do sboru a nám se v sobotní školce moc líbilo. Od sboru jsme bydleli pět mil, a protože jsme pokaždé neměli někoho, kdo by nás odvezl, nebo když máma s námi nemohla jet, já a moji dva bratři jsme se vydali do sboru tam i zpátky pěšky. V sobotní školce se nám opravdu moc líbilo. Matka se nás snažila dobře vychovávat. Učila nás svítit sobotu. Během letních prázdnin jsme pracovali, platili desátky a každou sobotu jsme se radovali ze sobotní školky. Měli jsme velmi dobré učitele a vzpomínám si, že jsme dělali věci, na které jsem se vždy velmi těšil.

Jak jsi byl starý, když ses nechal pokřtít? Máš za to, že jsi byl už tenkrát obráceným křesťanem?

Moji bratři a já jsme byli pokřtěni ještě jako děti. Mohl jsem mít tak třináct nebo čtrnáct. Když se na to zpětně dívám, asi jsem na to nebyl připraven. Alespoň ne tak, jak to vidím dnes.

Co tě odvedlo z církve?

Na střední škole jsem odmaturoval a začal pracovat o sobotách. Měl jsem dojem, že musím do práce aspoň některou sobotu, aby nemuseli všechny soboty za mě pracovat moji kolegové. Jenže pokud jde člověk do práce jednu sobotu, je pak mnohem jednodušší jít do práce i tu druhou a další. A najednou jsem do sboru nechodil vůbec.

Dobrych třicet let jsem pracoval v sadu. Když mně bylo osm nebo devět let, začal jsem tam chodit trhat jahody. Pracoval jsem tam pak každé léto. Moji bratři a já jsme tam chodili i někdy po škole. Platili jsme si své školní oblečení i obědy. Vydělávali jsme si na své věci tak, že jsme odpoledne po škole a po celé léto pracovali.

Když jsem odmaturoval, začal jsem v sadu pracovat na plný úvazek. Přes den jsem pracoval v sadu a přes noc jsem ovoce a zeleninu rozvážel. Byly týdny, kdy jsem měl běžně odpracovaných osmdesát i sto hodin.

Práce mě bavila, avšak nebylo chvíle, kdy bych nemyslel na to, že se chci vrátit do sboru. Věděl jsem, že kdyby Pán přišel, byl bych ztracen. Čas od času jsem potkal někoho ze sboru, protože jsme prodávali zemědělské produkty z farmy. Hodně lidí ze sboru k nám chodilo, aby si nakoupili jablka, kukuřici a další plodiny. Když jsem zpozoroval, že přichází někdo z vedoucích sboru, měl jsem chuť jít se schovat. Byli to dobří křesťané a hodní lidé. Kdežto já jsem jednal špatně. Věděl jsem to.

Pětadvacet let jsem stál mimo církve.

Co ti zabraňovalo být v církvi? Práce v sobotu?

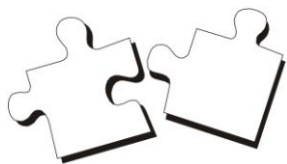
Nejen to. Po maturitě jsem se začal přátelit s různými lidmi, začal jsem pít a jezdit na motorce. Dělal jsem s nimi i jiné věci a všechno mě to oddalovalo od církve. V osmnácti nebo devatenácti jsem se oženil. Zanedlouho se nám narodila dcera a pak syn. Takže ve velmi mladém věku jsem už měl rodinu, kterou jsem musel živit. Kvůli velké zodpovědnosti jsem si přibral ještě večerní zaměstnání a každý večer jsem pracoval dalších pět nebo šest hodin. Dostal jsem dvacet dolarů navíc a byli jsme schopni s penězi vyjít. Kupoval jsem však mnoho věcí, které jsem nutně nepotřeboval, například motorku.

Doma jsem pobýval velmi málo. Místo toho, abych trávil po večerech více času s rodinou, celý den jsem pracoval a do noci byl s kamarády. Čím jsem starší, tím více si uvědomuji, kolik věcí jsem nedělal a měl dělat, že jsem měl být lepším otcem a manželem. S manželkou jsme se po sedmi letech rozvedli. Bez Boha ve středu našich životů to jednoduše nemohlo fungovat.

Mluvili s tebou nějací členové ze sboru? Zvali tě, aby ses vrátil zpátky?

Míval jsem tendence stranit se jim, protože jsem se obával, že se mě zeptají na to, proč se nevrátím do sboru. Ovšem nevzpomínám si, že by se někdo o něčem takovém zmínil. Možná se jich několik vyjádřilo, že jim ve sboru chybím nebo něco podobného. Nikdy mi však nikdo neřekl: „Budeš ztracen, protože nechodíš do sboru“, ani nic v tom smyslu. Necítil jsem se odsouzený.

Přemýšlel jsi někdy během těch pětadvaceti let o sboru?

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Ano, o sboru jsem mnohokrát přemýšlel a byl jsem přesvědčen, že budu zatracen, skončí-li doba milosti. Pokračoval jsem však ve způsobu života, jaký jsem žil. Někdy máte pocit, že Pán ještě nepřijde a že máte pár dalších roků.

Chcete si užívat ještě pár dalších let. Nebo si alespoň myslíte, že to, co děláte, je užívání si.

Znovu jsem se oženil a odstěhoval se na farmu, kde žila má manželka a její otec. O něco později se nám narodila dcera. Nezměnil jsem způsob svého života. Hodně jsem pil a se svými kamarády dělal vyjíždky na motorce. Se svou ženou a rodinou jsem trávil čím dál méně času. Nakonec se to dostalo tak daleko, že jsme se od sebe s manželkou několikrát odloučili.

Dobře si vzpomínám na své poslední pití. Byla sobota a zdálo se, že padám na dno. S manželkou jsme se hádali. To už jsem byl přestěhovaný a žil v bytě. Vzpomínám si, že tu noc jsem vylezl z postele, klekl si a začal se modlit: „Pane, kdybych mohl jít zpátky domů, kdyby mě manželka přijala a vyřešili bychom naše spory, slibuji ti, že už se nikdy nedotknu alkoholu a začnu chodit do sboru.“ A upřímně mohu říct, že od té doby jsem alkohol už nikdy nepil.

Co se stalo, když jsi přišel zpátky domů?

Manželka a já jsme spolu dlouho mluvili a ona pak souhlasila s tím, že to společně znovu zkusíme. Od té doby jsme spolu a nemáme žádné problémy.

Jak ses vrátil do sboru?

Když jsem nechodil do sboru, má matka se mě často ptávala: „Nechtěl bys, aby s tebou pastor studoval Bibli?“

Já jí na to odpovídal: „Ne, na biblické hodiny nejsem připraven.“

Ovšem poté, co jsme se s manželkou dali zase dohromady, pocítil jsem potřebu studovat Bibli. A tak k nám domů začal pravidelně docházet kazatel a studoval s námi Bibli. Pak jsme začali chodit do sboru na seminář o Zjevení. Neproměškal jsem ani jedno setkání. A tenkrát jsem si uvědomil, že bych chtěl být znovu pokřtěn.

Jak to všechno vnímala tvoje manželka? Byla adventistka?

Ne, ale už někdy v sedmdesátých letech začala s mou matkou navštěvovat adventistický sbor. Několik roků tam chodila beze mě.

Tobě nevadilo, že chodila do sboru?

Ne, naopak, byl jsem rád. Nikdy jsem o tom však nijak hluboce nepřemýšlel a ani jsem s ní nikdy nechtěl jít. Tenkrát jsem měl dojem, že jsem spokojený s tím, co dělám a jakým způsobem žiji.

Vybízela té někdy tvá žena, abys s ní šel do sboru?

Ani ne. Moc ráda tam chodila, a chodila každou sobotu. Byla ráda, že chodí s mou matkou. Nijak mě tím neotravovala.

Poté, co jste se dali s manželkou dohromady, dodržel jsi svůj slib? Začal jsi chodit do sboru?

Ano, hned jsem začal chodit do sboru. Navíc jsme s manželkou mívali biblické hodiny. Od té doby jsem vlastně vynechal sobotní pobožnost jen jednou jedinkrát, a to kvůli nemoci. I když odjedeme pryč, tak ať už jsme kdekoli, v sobotu jdeme vždy do sboru.

Jak reagovali členové na to, když jsi znovu začal chodit do sboru?

Vzpomínám si, jak se mnou hovořili dva členové. Obzvláště jednoho si pamatuji velmi dobře. Řekl mi: „Bratře, já se za tebe po celá léta modlil.“ Když jsem to slyšel, přejel mi mráz po zádech. Pak také řekl: „Za kterého tvého bratra by sis přál, abychom se modlili teď?“

A také si vzpomínám, jak mi jiný bratr, kterého si opravdu vážím, řekl: „Rád bych ti něco pověděl. Když se nyní vracíš do církve, nikdy se nedívej na lidi. Svůj pohled měj vždy upřený na Ježíše.“ Byla to úžasně cenná rada.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Narazil jsi na nějaké problémy, když ses vracel zpět do sborového společenství? Bylo pro tebe těžké svítit sobotu?

Ano, čelil jsem vážným problémům. Poté, co jsem se vrátil do sboru, stal jsem se manažerem sadu a snažil se věci zorganizovat tak, abych tam v sobotu nemusel být. Zdálo se, že se všechno daří, neměli jsme se sobotou žádné problémy. Avšak přibližně před dvěma roky vlastník farmy zemřel. Jeho syn a vnuk si mě zavolali a oznámili, že se mnohé změní a že se ode mě očekává, že budu pracovat v sobotu. Měl jsem se do rána následujícího dne rozhodnout, jak se zachovám.

Tu noc jsem se hodně modlil. Další den jsem šel do práce rozhodnutý. Pokud ode mě budou vyžadovat, abych pracoval v sobotu, budu se s nimi muset rozloučit. Mluvil jsem o tom i s manželkou. A tak, když jsem šel v pondělí ráno do zaměstnání, oznámil jsem vlastníkům, že v sobotu nebudu pracovat, a proto musím odejít.

Takže jsi měl manželku, děti — rodinu, o kterou ses musel postarat — a žádné zaměstnání? Co sis počal?

Je to hodně zvláštní, když po tolika letech ve firmě ze dne na den skončíte. Vůbec jsem netušil, co bude dál. Přemýšleli jsme, že budeme podnikat a pořídíme si svůj vlastní sad a farmu. Než manželčin otec zemřel, řekl nám, že kdybychom si chtěli zasadit a pěstovat stromy, zřídí si svůj vlastní sad, že by nám daroval pozemek, který vlastnil ve vedlejším státě.

Šli jsme do toho, ale nevnímali jsme v této oblasti Boží požehnání. Zasadili jsme jahody a později i kukuřici. Je to příběh na dlouhé vyprávění. Když to zkrátím, následující rok manželčin otec zemřel a farma se musela prodat. Bůh se o nás postaral a nám se podařilo vyjednat koupi části farmy, na které jsme mohli začít hospodařit úplně sami. Byli jsme schopni zakoupit si 168 akrů půdy, dům a stavení kolem. Dodnes tu pěstujeme zeleninu. Bůh nám od té doby každý rok žehná.

Z církve tě jako mladého muže odvedla tvá práce a vztahy k lidem, kteří nebyli adventisté. Jaký je nyní tvůj život, konkrétně třeba v letním období?

Během léta jsme opravdu velmi zaneprázdněni. Nejvíce v červenci, srpnu a v září. To jsou měsíce, kdy máme plné ruce práce. Jak už jsem řekl, svou práci mám moc rád. Moje žena také tvrdě pracuje a má nejmladší dcera s manželem, kteří žijí s námi na farmě, nám rovněž pomáhají.

Pracovat na vlastní farmě je jako vlastnit svůj dům, starat se o zahradu a mít radost ze své práce. Svou práci mám opravdu rád, ale někdy mám pocit, že jí věnuji příliš mnoho času. Někdy se stane, že pracuji dlouho do noci a pak je mi ráno zatěžko si přivstat, číst si z Bible a modlit se. Mám za to, že někdy máme tendenci dělat příliš mnoho věcí najednou. Modlím se, aby mi Bůh pomohl udělat si na něj čas a věnovat se studiu Bible.

Vím, že jste loni na jaře měli nějaké zkušenosti se záplavami. Pověz mi něco o tom.

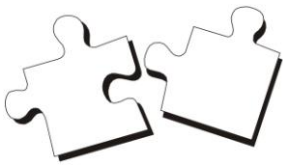
Ano, byl to pro nás asi nejhorší rok. Na farmě žiji přibližně osmadvacet let. Ale minulý rok byl nejhorší ze všech, co jsem kdy zažil.

Starosti nám toho roku začaly brzy. Nejprve přišly v lednu záplavy a voda zničila skoro všechny naše jahody. Celé dny nám trvalo, než jsme z nich smyli bahno. Poté jsme je den co den ošetřovali. V květnu přišly mrazíky a zničily větší část úrody. A pak začalo být velmi deštivo. Navzdory tomu jsme však měli velmi dobrou úrodu kukuřice, asi nejlepší, co jsme kdy měli. Dokonce i úroda ananasových melounů a rajčat byla uspokojivá.

A pak v září přišly znovu záplavy. Zničilo to zbytek melounů, rajčat a všechny dýně. Většinou sklízíme 150 až 160 tun dýní, ten rok jsme sklídili sotva 20 tun.

Přes to všechno nám Bůh požehnal.

Stejně všechno, co máme, náleží Bohu. Pokud On dopustí, aby přišly záplavy, přijdou. Nemůžeme proti tomu nic udělat. Musíme mu jen věřit. A na tom si dnes stojím — věřím, že se o nás Bůh postará.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

O tom, že s tebou do sboru chodí i tvá žena, ses už zmínil. Co tvé děti? Jak je to s nimi?

Mé dvě dcery chodily po celou tu dobu do sboru. Když jsem po svém křtu procházel ve sboru uličkou, vzpomínám si, jak jsem uslyšel svou vnučku, tenkrát mohla mít tak čtyři roky, zašeptat: „Andělé dnes v nebi zpívají, dědo.“ Bylo to úchvatné.

Jak jsi nyní zapojen do dění ve sboru?

Jsem starší sboru a právě loni jsem chodil s naším novým pastorem do kurzu nazvaného Jak vést biblické hodiny. Náš sbor se nyní snaží o to, aby mohl sloužit v nedaleké věznici. Doufáme, že se to brzy rozjede. Oslovit svět kolem nás je někdy velmi těžké.

Vím, že žijeme v posledních dnech. Domnívám se, že my jako adventisté sedmého dne jsme dnešním izraelským národem a měli bychom dělat to, co dělali Izraelci, než je Bůh vyvedl z Egypta. Obávám se, že spíše selháváme, že neoslovujeme svět tak, jak bychom měli.

Myslíš, že si neseš nějaké cenné ponaučení díky pětadvaceti letům, kdy jsi byl mimo církev?

Ano, jednu věc jsem se určitě naučil, a to, že jsou věci, které se nedají odkládat. Jsem velmi vděčný za to, že Bůh během těch pětadvaceti let, kdy jsem nechodil do sboru, nepřišel, protože bych byl zatracen. Hodně o tom přemýšlím, myslím na ty, kteří nebudou mít příštích pětadvacet let na to, aby se vrátili. Musíme udělat, co je v našich silách, a pomoci ostatním, dát jim vědět, že Pán pro nás brzy přijde. Musíme se vrátit a dovolit Bohu, aby vešel do našich srdcí. Musíme v našich životech změnit vše, co je potřeba, a neodkládat to.

Možná se teď čas od času setkáváš s bývalými adventisty, lidmi, kteří s tebou vyrůstali ve sborovém společenství a nyní ve sboru nejsou a ani neuvažují o tom, že by se do církve někdy vrátili. Co bys těmto svým známým řekl?

Myslím, že bych byl opatrný, abych neudělal něco, co by je odradilo. Každý den se modlím, aby Bůh seslal Ducha svatého, aby mi dal slova, která bych měl říct ve správný čas správným lidem. Modlím se také za to, aby když přijde příležitost, mi Pán vložil slova do úst ta správná slova. Nepamatuji si přesně, co jsem řekl, ale setkal jsem se už s několika bývalými adventisty a řekl jsem to, co věřím, že bylo od Pána.

A co dlouhodobí členové sboru? Máš nějaká slova i pro ty, kteří církev nikdy neopustili?

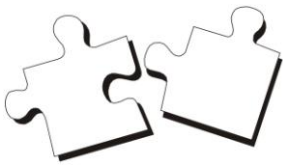
Když se dívám na církev a vezmu v úvahu roky, po které jsem byl pryč, často si kladu otázku, kam jsme to došli. Kam se církev za ta léta posunula? Nevidím růst, o kterém si myslím, že by v naší církvi měl být. Připadá mi, že jen sobotu co sobotu přicházíme do sboru, poslechneme si dobré kázání a tím vše končí. Nijak to neuplatňujeme ve svých životech. Mnoho výborných kazatelů navštívilo náš sbor, zaslechli jsme úchvatná kázání, přesto se domnívám, že vyjdeme ze dveří a všechno z nás sklouzává jako voda z kachního peří. Nic neděláme. Nevím, jak to správně říct, ale nějak se musíme stát zapálenými pro Krista. V každém z nás musí dojít ke změně, včetně mě.

Jak se to může stát? Víš o nějakém způsobu, máš nějaký nápad?

Jsem přesvědčen, že každý z nás by měl trávit více času s Bohem. Nejlepší chvíle je pro mne brzy ráno. Ráno vstávám někdy kolem pěti až půl šesté, pokud nezaspím a nespím až do šesti, i tak se však snažím nechat si hodinu času na čtení Bible a lekcí sobotní školy. A modlím se. Nejsem dobrý čtenář, někdy si stať musím číst znovu a znovu, abych ji pochopil.

Pokud by si každý z nás, včetně mě, udělal čas na Boha, Duch svatý by nás naučil všemu, co potřebujeme znát a umět. Musíme si vyhradit více času, který bychom trávili na kolenou. Každý den máme přece za co Bohu děkovat.

Někdy nechápeme, proč se věci mají zrovna tak nebo onak. Také jsem to ve svém životě zakusil. Mnohokrát jsem však při pohledu zpět zjistil, že ty špatné dny byly v něčem i pozhnáním. Člověk se skrze zkušenosti mnohému naučí. Skutečně věřím tomu, že musíme trávit více času na kolenou, modlit se za své bližní a číst Bibli.

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Myslím na jednoho mého drahého přítele, který zemřel minulý týden na Floridě. Když mi volala jeho manželka, aby mi oznámila, že zemřel, vyprávěla: „Nepřemýšlel o ničem jiném než o církvi, o nebi a o Ježíši. Zrovna ty noci před smrtí intenzivně hovořil s Pánem a vroucně se modlil za celou církev a všechny v ní.“ Pak dodala: „Šla jsem spát, ani nevím, kdy si pak přišel lehnout.“

Zamyslel jsem se a uvědomil si, že bych se měl více modlit. Modlit se za druhé.

Věřím tomu, že v mém životě došlo ke změně i díky modlitbám toho jednoho bratra. Má matka se za mě také nepřestávala modlit. Mám za to, že jsem dnes zpět v církvi díky těm, kdo se za mě tolik modlili. Duch svatý na mě mohl působit a přivést mě zpět.

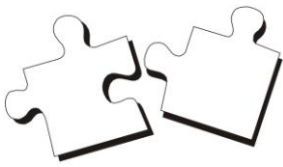
Jak je pro tebe Bůh důležitý dnes?

Velmi důležitý. Moc bych si přál, aby ze mě byl lepší čtenář. Čtu hrozně pomalu. Vím však, že Bůh toho pro mě tolik udělal. Jsem tu dnes díky tomu, co On pro mě vykonal. Položil svůj život za všechny. Moc rád čtu Touhu věků, kde se dovídám o jeho životě — i o tom, co prožíval na kříži, na kterém visel kvůli mně. Uvědomuji si, že toho nejsem hoden. Bůh je ke mně tak dobrý, chci jen chválit jeho jméno.

OTÁZKY

1. Pokud se setkáváme s lidmi, kteří opustili církev, jak bychom se k nim měli jako adventisté chovat? Jaká je naše zodpovědnost vůči nim, vůči církvi a vůči Bohu?
2. Jak lze podnítit workoholiky k tomu, aby přehodnotili svůj životní styl? Jak je upozornit na důsledky jejich života? Jak jim můžeme pomoci?
3. Jak pomoci lidem, když jim jejich životní styl naruší rodinný život, když je začne odvádět od Boha a církve?
4. Je možné, aby workoholik, který činí pokání a lituje propracovaných dnů, mohl vložit svou energii do práce pro církev? Je workoholismus stejné nebezpečí pro křesťanský život jako alkoholismus? Jaký je rozdíl mezi oddaností a workoholismem? Je církev zodpovědná za pomoc workoholikům, měla by jim pomáhat změnit jejich životní styl?
5. Jak může člověk vyvážit oddanost sboru, svému domovu a pracovním aktivitám tak, aby si zachoval pevný křesťanský životní styl?

ZÁVĚR

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Pat Habada

Výzva k návratu

No co, někteří se prostě rozhodli, že se do církve vrátí. Co my s tím?

S desítkou lidí jsme vedli rozhovory, abychom pronikli do jejich životních příběhů a pomohli všem, kdo vážně usilují o získávání bývalých adventistů zpět. Na co jsme tedy přišli? Povšimněme si několika věcí. Nejdůležitější z nich je, že Duch svatý je připraven působit, kdykoli mu to člověk dovolí. Bůh to s námi nevzdává, stačí, když ponecháme dveře našeho srdce pootevřené. I po pětadvaceti letech uslyšel Ray Boží hlas. Byl ujistěn, že je stále Božím dítětem a že Bohu na něm i jeho budoucnosti záleží. Nezáleží na tom, jak dlouho je člověk pryč, návrat je vždy možný.

Vliv raného dětství

Osm z deseti zpovídáných vzpomínalo na šťastné období dětství v adventismu. Ray vzpomínal na pěkné chvíle v sobotní školce. Lee Ann hovořila o výletech s Pathfinderem a o tom, jak se společensky stýkala s lidmi, kteří takové aktivity vedli. John vzpomínal na páteční rodinné pobožnosti a soboty odpoledne, kdy jako děti připravovali pobožnosti pro rodiče. Všechny tyto důležité vzpomínky přitahovaly dotyčné lidi blíže k Bohu a jeho církvi.

Rané dětství v adventismu je nejspíše jedním z nejuvýznamnějších faktorů v životě člověka, které mu posléze umožní návrat do církve a k Bohu. Lidé si pamatují a jsou přesvědčeni o tom, že to základní adventistické poselství je správné, pravdivé a že je Bůh přijme zpět.

Adventistické vzdělávání

A co adventistické vzdělávání? Má vliv na ty, kteří se od Boha odvrátili? Zvažte prosím fakta. Tři lidé nikdy nechodili na adventistické školy. Jeden — Ray — nám pověděl, že rok chodil na adventistickou základní školu a že na to nemá dobré vzpomínky, více o tom nechtěl hovořit. Cherrie chodila na adventistickou školu do sedmé a osmé třídy a také to hodnotila jako zápornou zkušenost. Lee Ann chodila na adventistickou školu od první do čtvrté třídy, chtěla chodit i na adventistickou střední školu, avšak neměla možnost. Bud obdržel stipendium a chodil osm let na adventistickou základní školu.

Jeff chodil na adventistickou základní a střední školu, avšak navzdory tomu, že měl mnoho přátel, hodnotí svou zkušenost jako negativní. Elizabeth odmaturovala na adventistické střední škole, první dva roky vysoké školy studovala na adventistické instituci a pak přešla na státní školu. Tim studoval jen na adventistických školách, bylo to až postgraduální studium, pro které si zvolil státní univerzitu. Přestože byla jeho denní existence obklopena adventismem, chození do sboru pro něj nemělo žádný význam, byla to pro něj ta „největší otrava“, sbor nebyl místem, kde by nalézal odpovědi na své otázky.

Nevypovídá to něco o tom, že by se měla církev pečlivě podívat na skutečný vliv adventistického vzdělávání? Jistě že tyto rozhovory nejsou rozhodující a čtenář by z toho neměl vyvozovat závěr, že všechny adventistické vzdělávací instituce zanechávají na životech svých studentů špatný vliv. Nicméně mohlo by to naznačovat, že je potřeba zabývat se tím, jak by mohlo mít adventistické vzdělávání trvalý pozitivní vliv na lidi jak uvnitř, tak i vně církve.

Modlitba

Jakou roli hrála u této desítky lidí a při jejich návratu do církve modlitba? Lee Ann, Cherie, Jeff, John, a Ray se zmínili o tom, že modlitby jejich přátel ve sboru a rodin, obzvláště modlitby matek, byly pro ně velmi důležité. Ray vzpomíná na člena sboru, který se za něj po celých pětadvacet let, co nechodil do sboru, modlil. Jeff vzpomíná na přítele neadventistu, který se za něj také modlil. Také Cindy a Mike si vážili modliteb ostatních členů sboru v období jejich nejistoty

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

Stojí za to si povšimnout, že tito lidé v období rozhodování poklekli na kolena a hledali pomoc u Boha. Všichni chápali důležitost modlitebního života v navázání spojení s Bohem i církví. Nikdy bychom se neměli přestat za druhé modlit.

Manželské záležitosti

Pět zpovídaných se rozvedlo a znovu oženilo či provdalo. Další dva zakusili manželské odloučení, které trvalo rok a víc. Několik těchto lidí se oženilo či vdalo za neadventistu, když byli ještě náctiletí. Pouze jedno manželství přetrvalo. Jeff zmiňuje, že dívka, se kterou žil, neadventistka, měla na jeho rozhodnutí, zda změnit svůj život, velmi významný vliv. Jejich následná svatba a křest byly důležitou částí jejich přibližování se ke sboru.

Můžeme z toho vyvodit nějaký závěr? Přestože je potřeba více průzkumů, zdá se, že to jsou faktory, které odvádějí některé z církve. Rozvod mezi adventisty už není nic mimořádného a lidem, kteří procházejí takovou zkušeností, by se mělo nějakým způsobem pomoci skrze různé formy poradenství nebo podpůrných skupin. Přinejmenším by měli být členové sboru alespoň vhodně poučeni, aby uměli přijímat rozvedené manžele bez odsuzování, bez obviňování jedné či druhé strany.

Osobní kontakty

Několik z dotazovaných mluvilo o kontaktech s adventisty během doby, kdy nechodili do sboru. Ray se zmínil o tom, že adventistům prodávali ovoce a zeleninu, kterou si nakupovali z jejich farmy. Tito zákazníci byli milí, ale nevzpomíná si na žádné pozvání do sborového společenství ani na žádné rozhovory týkající se adventismu. Tim byl s adventisty v kontaktu během celého období, kdy stál mimo církev. Většina neměla ani tušení o tom, čím prochází. Cindy a Mike se často ocitali ve středu nepříjemných sporů, obklopeni odštěpeneckým hnutím. Elizabethiny kontakty byly poznamenány zkušenostmi s netolerantním manželem. Přesto bochník chleba, který jim donesla jedna milá členka, na ni zanechal hluboký dojem. Lee Ann vzpomíná na společenské styky s vedoucími Pathfinderů. Významný a často pravidelný kontakt s adventisty, který byl povětšinou pozitivní, byl kontakt s rodiči. Objevila se i negativní vzpomínka, Jeff hovořil o tom, jak se musel z domu odstěhovat, protože s rodiči nemohl vyjít.

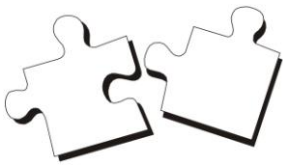
Pět lidí uvedlo, že je navštívil kazatel. Jeff zmínil dokonce dvě návštěvy, ze kterých nezšlo nic dobrého, setkání nehodnotil kladně. Cherie popsala návštěvu kazatele, kdy jí bylo řečeno: „Přáli bychom si, aby ses vrátila.“ Když odpověděla: „V žádném případě se do tohoto sboru nevrátím,“ naznačila, že se k ní začal kazatel chovat povýšeně, i když si uvědomovala, že svým chováním k takovému jednání přispěla. Lee Ann hovořila o tom, že ji kazatel navštívil, aby s ní mluvil o tom, že ji ze společenství vyloučí, nikoli proto, aby ji povzbudil k návratu.

John měl asi nejprospěšnější pastorální návštěvu, protože se s kazatelem spřátelil a jejich přátelství trvá i přesto, že se kazatel odstěhoval na druhou stranu kontinentu.

Je možné, že kazatelé potřebují nějaké směrnice a poučení, jak přistupovat k lidem, kteří odcházejí ze společenství a církve? Je zřejmé, že většina takových lidí o pastorální návštěvu nestojí, převážně si přejí, aby je kazatel nechal na pokoji. Poslední člověk, se kterým se chtějí setkat, dokud nezačnou zvažovat návrat zpět, je adventistický kazatel. Jak může pastor nebo člen sboru zahájit rozhovor během období, kdy člověk o církev nemá zájem? Může být někdo dotěrný jako Greg, který tak dlouho naléhal na Cherie, až nakonec souhlasila jít jednou do sboru?

Správný důvod?

Možná se zdá, že se někteří lidé navrátili do církve, nikoli k Bohu. V tom je obrovský rozdíl. Někteří vyjádřili touhu napravit své životy — přestat se špatným životním stylem. Jiní měli strach, že budou zatraceni nebo že doba milosti skončí a oni budou opuštěni. Další označili Ducha svatého za toho, kdo je usvědčil, že vedou hříšný život, a rozhodli se žít podle pravidel, která znali z dětství. V některých případech takové rozhodnutí vedlo k novému vztahu k Bohu. Jiní mohou být stále zaseknuti v nějakém typu zákonictví, který říká: „Jestli budu dobrý, Bůh mne ochrání — před mnou samotným, před mým životním stylem, před věcmi, které by mi ublížily“

TÍ, KTEŘÍ SE VRÁTILI

V několika případech si dotyční uvědomili, že trvalý vztah stojí na komunikaci s Bohem skrze denní studium Bible a modlitbu, což se často odkládá kvůli nátlaku rodinných a pracovních povinností stranou. Ve dvou případech to byly události narození dětí a zájem o jejich výchovu, co přivedlo matky zpět do sborového společenství.

Znovu bychom se měli pečlivěji podívat na důvody, které lidi přivádějí do společenství, a na to, kam tato jejich rozhodnutí dál vedou.

Osobní postoj

Je pravda, že někteří se vrátili zpět do církve, protože čelili manželským problémům, zlovykům, odštěpenecké- mu hnutí a touze po změně. Jak Jeff, tak Ray zápasili s Bohem. Jeff s ním „zápasil“ celou noc předtím, než učinil své rozhodnutí. Ray s Bohem vyjednával: „Jestli mě manželka přijme, slibuji, že...“ Cherie šla do sboru jen proto, aby se zbavila otravného adventisty. Tim si myslel, že by si měl udržet jistý zjev duchovnosti, a podařilo se mu to — něco podobného je mezi mnoha členy v církvi docela běžné. Cindy a Mike se museli vzdát kritizování a odsuzování a naučit se přijímat a být přijímáni. John se musel zbavit pocitů, že ho členové nemají rádi.

Stojí to za to?

Postoje a důvody k návratu možná nebyly vždy nejlepší, ale každý z těch lidí se rozhodl vrátit se a znovu se zkusit poddat Boží vůli. A to je to hlavní — odhodlání udělat to, v co člověk věří, že je správné. Je to pouze začátek. Z takového odhodlání může posléze vzejít hodnotný vztah k Bohu, růst v lásce, pochopení a směřování do Božího království.

Přijetí

Milovat či nemilovat? Povzbuzovat, zanedbávat či ignorovat? To jsou otázky, které bychom měli položit členům církve. John se ocitl v nelaskavém církevním společenství.

Naštěstí ho to neodradilo. Rozhodl se, že se navrátí k Bohu navzdory postojům, které vůči němu zaujímali členové. Ve většině dalších případů se členům dostalo přijetí „marnotratného syna“ — jak to pojmenovala Lee Ann. Otevřená srdce, otevřené náruče a otevřené dveře působí pozitivně na ty, kdo bojují uvnitř církve i vně o svoji víru a přesvědčení.

Společenské aktivity, jako jsou oslavy narození miminka či svatební oslavy, evokují příjemné pocity přijetí a péče. Pozvání ke společným setkáváním, biblickým kurzům, na mládežnické schůzky zapůsobí také velmi dobrým dojmem. Jeff ve své větě „možná se stanu diákonem“ vlastně vyjádřil jakousi svou touhu. Tim se účastnil pro něj velmi významných setkávání mladých zvaných The Salt Company.

Měli bychom přestat být obezřetní? Určitě ne. Někdy si chceme být jisti pohnutkami, příčinami a motivy lidí. Je však možné přijímat člověka, přestože si nejsme jisti jeho budoucností.

Vždyť i Kristus jedl s hříšníky. Lidé se možná vracejí do církve ze špatných důvodů, je to však jen začátek. Často to, zda zůstanou a jestli budou růst, záleží na nás. Na tom, jak zareagujeme na jejich přítomnost a na dary, které přinášejí do sborové rodiny, a také na jejich problémy a starosti. Stojí za to pamatovat na Ježíšovu větu: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“